एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल

सत्ताइसौं वार्षिक साधारणसभा

टाँडी, चितवन ।

२०७५ असोज ६, ७ र ८ (२२, २३ र २४ सेप्टेम्बर २०१८)

वार्षिक प्रतिवेदन २०७४/७५

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल

सन् १९६१ मा बेलायती ***वकिल पिटर बेनेन्सन***लाई पोर्चुगलका दुईजना युवकले स्वतन्त्रताका नाममा टोस्ट गरेको निहुँमा त्यहाँको सरकारले उनीहरूलाई सात वर्ष कैद सजाय दिएको कुराले साह्रै चिन्तित तुल्यायो । शान्तिपूर्ण तवरले आफ्नो आस्था प्रकट गर्न पाउने नैसर्गिक अधिकारको उपयोग गरेकै निहुँमा बन्दी बनाएर सरकारले ती युवकहरूमाथि अन्याय गरेको र त्यस्ता पीडितहरूलाई अरु नागरिकहरूले समेत बिर्सेको महसुस पिटर बेनेन्सनले गर्नुभयो र ती पोर्चुगिज युवा र उनीहरूजस्तै अन्यायमा परेका अन्य कयौं आस्थाका बन्दीहरूका पक्षमा आवाज उठाउन आह्वान गर्दै उहाँले बेलायतबाट प्रकाशित हुने अखबार **'दी अब्जर्भर'** (The Observer) मा २८ मे १९६१ का दिन "बिर्सिएका बन्दीहरू" (The Forgotten Prisoners) शीर्षकको एक लेख प्रकाशित गर्नुभयो । उक्त लेखमा विभिन्न स्थानमा आस्थाका आधारमा बन्दी बनाइएका नागरिकहरूको रिहाइका लागि २८ मे १९६१ देखि "आममाफीका लागि अनुरोध १९६१" (Appeal for Amnesty 1961) नामक अभियानको थालनी गरिने र सो अभियानसम्बन्धी कामको समन्वय गर्न बेलायतको लन्डनमा कार्यालय स्थापना गरिने कुरा उल्लेख गरिएको थियो । अन्ततः अभियानलाई संस्थागत रूपमा व्यवस्थित तवरले अघि बढाउन ३० सेप्टेम्बर १९६२ मा "एम्नेस्टी इन्टरनेसनल" भनी आधिकारिक रूपमा नामाकरण गरियो ।

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल (ए.आई.) अन्तर्राष्ट्रिय रूपमा मान्यता प्राप्त मानवअधिकारहरू सम्मानित र संरक्षित हुनु पर्दछ भनेर अभियान सञ्चालन गर्ने व्यक्तिहरूको एक विश्वव्यापी अभियान हो । यो साधारण व्यक्तिहरूद्वारा सञ्चालित असाधारण (Extraordinary movement by ordinary people) अभियान हो जसमा विश्वभर रहेका ए.आई. का सदस्य एवं समर्थकहरू विश्वको कुनै पनि स्थानमा हुने कुनै पनि प्रकारको मानवअधिकार उल्लङ्घन वा ज्यादतीको विरुद्धमा नैतिक दवाब सिर्जना गर्दछन् । एम्नेस्टीले मानवअधिकारको क्षेत्रमा गरेको कामको मूल्यांकन स्वरूप सन् १९७७ को नोवेल शान्ति पुरस्कार तथा १९७८ को संयुक्त राष्ट्रसंघीय मानवअधिकार पुरस्कार लगायतका थुप्रै पुरस्कार र सम्मानहरू प्राप्त गरेको छ । हाल संसारभर ७० लाख भन्दा बढी सदस्य र सहयोगदाता यसमा आवद्ध छन् ।

एम्नेस्टी नेपाल शाखालाई नेपालमा सन् १९६९ मा कानुन व्यवसायी नुतन थपलियाले पहिलो पटक स्थापना गर्नु भएको हो । त्यसको केही वर्षपछि एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको अन्तर्राष्ट्रिय कार्यसमितिले एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको "नेपाल शाखा" (Nepal Section) को मान्यता प्रदान गरेको थियो । तर तत्कालीन शासन व्यवस्था र परिस्थितिका कारण सन् १९८२ पछि अन्तर्राष्ट्रिय कार्यसमितिले एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको "नेपालशाखा" को मान्यता खारेज गऱ्यो । "नेपाल शाखा" को मान्यता खारेज भएपछिका वर्षहरूमा पनि विभिन्न बुद्धिजीवी तथा मानवअधिकार अभियन्ताहरू सोझै एम्नेस्टीको अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयबाट सदस्यता लिने, एम्नेस्टी समुहहरू गठन गर्ने एवं एम्नेस्टीले सञ्चालन गर्ने विश्वव्यापी अभियानमा सहभागी हुने क्रम निरन्तर थियो । वि.सं. २०४६ मा प्रजातन्त्रको पुनर्स्थापनापछि नेपालमा एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको राष्ट्रिय कार्यालय गठनको प्रयास भयो र सन् १९९० मा एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयको पहलमा एक समन्वयात्मक संरचना (Coordinating Structure) गठन भयो । त्यसपछि सन् १९९३ मा नेपाल सो Coordinating Structure लाई अन्तर्राष्ट्रिय कार्यसमितिले एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको "नेपाल शाखा" को मान्यता प्रदान गऱ्यो । त्यसपछिका वर्षमा एम्नेस्टी नेपालले निर्वाध र सकृयतापूर्वक आफ्ना गतिविधिहरू अघि बढाइरहेको छ र हाल एम्नेस्टी नेपालमा ३७ जिल्लाहरूमा सक्रिय ७५ समूह, ५ निर्माणाधिन समूह र ४६ युथ नेटओर्कहरूमा आबद्ध झण्डै ८००० सदस्य/अभियन्ताहरू र लाखौंको सङ्ख्यामा सुभेच्छुक र समर्थकहरू रहनुभएको छ ।

विषय सूची

१. निर्देशकद्वारा प्रस्तुत आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को योजना कार्यान्वयनको प्रतिवेदन १

२. कोषाध्यक्षद्वारा प्रस्तुत आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को आर्थिक प्रतिवेदन ९४

३. आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को लेखापरीक्षण प्रतिवेदन ९८

४. एम्नेस्टी नेपाल पुनरावेदन समितिका पदाधिकारी, नेसनल बोर्डका पदाधिकारी तथा राष्ट्रिय सचिवालयका कर्मचारीहरूको नामावली विवरण १०९

निर्देशकद्वारा प्रस्तुत आर्थिक वर्ष २०७४/७५को योजना कार्यान्वयनको प्रतिवेदन

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको सम्मानित सत्ताइसौं वार्षिक साधारण सभाका अध्यक्षज्यू, एम्नेस्टी नेपालमा आबद्ध समूह तथा निर्माणाधिन समूहका प्रतिनिधि/पर्यवेक्षकज्यूहरू, अन्तर्राष्ट्रिय बोर्ड/सचिवालयका प्रतिनिधिज्यू, एम्नेस्टी इन्टरनेसनलका अन्य सेक्सनका प्रतिनिधिज्यूहरू, राष्ट्रिय बोर्ड एवं पुनरावेदन समितिका पदाधिकारीज्यूहरू, एम्नेस्टी नेपालका पूर्व अध्यक्षज्यूहरू एवं राष्ट्रिय सचिवालयका सहकर्मी साथीहरू,

मानवअधिकारको क्षेत्रमा कार्यरत विश्वको सबैभन्दा ठूलो अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको नेपाल शाखाको निर्देशकको हैसियतले संस्थाको सम्मानित २७ औं वार्षिक साधारण सभासमक्ष एम्नेस्टी नेपालको वर्ष २०७४/७५को वार्षिक "योजना कार्यान्वयन" प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्न पाउँदा खुसी लागेको छ ।

गत वर्षहरूमा झैं यस आर्थिक वर्षमा पनि एम्नेस्टी नेपालले मानवअधिकारसम्बन्धी विभिन्न अभियान सञ्चालन गर्दै विविध गतिविधिहरू सम्पन्न गरेको छ । यस वर्ष पनि एम्नेस्टी नेपालले आप्रवासी श्रमिकहरूको अधिकार सुनिश्चित गर्ने उद्देश्यका साथ अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयको समेत संलग्नता र प्राविधिक सहयोग तथा सुझावका आधारमा विभिन्न अभियानात्मक गतिविधिहरू सम्पन्न गरेको छ । यस वर्षको सबैभन्दा ठूलो अभियानमा आप्रवासी श्रमिकहरूको अधिकार सुनिश्चितताका लागि २०७४ श्रावणमा पूर्व मेचीदेखि पश्चिम महाकालीसम्म आयोजना गरिएको चेतनामूलक र दबाबमूलक अभियान क्याराभान रह्यो । यस क्याराभानका क्रममा वैदेशिक रोजगारी क्षेत्रमा व्याप्त मानवअधिकार चुनौती र तीनका समाधानका लागि स्थानीय सरकार र नागरिक समाजको समेत कस्तो भूमिका रहन सक्छ भन्ने अन्तर्क्रियात्मक गतिविधिहरू आयोजना गर्दै सर्वसाधारणहरूलाई पनि जागृत गराउँदै नेपालको १७ जिल्लाहरूको भ्रमण गरी हजारौं जनमानसमा पुग्न सफल भइयो ।

महिला हिंसाका घटनाहरूविरुद्धका अभियान, सङ्क्रमणकालीन न्याय र दण्डहीनताविरुद्धका अभियान, जोखिममा परेका व्यक्ति तथा मानवअधिकारको अवस्था सङ्कटग्रस्त रहेको मुलुकहरूमा नागरिक स्वतन्त्रता र मानवअधिकारका लागि गरिएका अभियान, मानवअधिकारसम्बन्धी विभिन्न जनचेतनामूलक कार्यहरू, एम्नेस्टी नेपालमा आबद्ध समूह र युथनेटवर्कका सदस्यहरूका लागि क्षमता अभिवृद्धिसम्बन्धी गतिविधिहरू, मानवअधिकार शिक्षासम्बन्धी अभियान लगायतका विभिन्न गतिविधिहरू यस आर्थिक वर्षमा सम्पन्न भएका छन् । यस आर्थिक वर्षको दौरानमा एम्नेस्टी नेपालले एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको विश्वव्यापी रणनीतिक लक्ष्यअन्तर्गतको गोल ५ अन्तर्गत *म्याक्सिमाइजिङ्ग इन्गेजमेन्ट*अन्तर्गत अन्दाजी एक लाख सपोर्टहरूलाई मानवअधिकारसम्बन्धी *एक्सन* लिन उत्प्रेरित गर्न सफल भएको छ ।

अध्यक्षज्यू तथा सम्मानित साधारणसभाका सभासदज्यूहरू,

अब म २०७५ भाद्र १६ गते (१ सेप्टेम्बर २०१८) मा बसेको नेसनल बोर्डको बैठकमा पेश भई उक्त बैठकले पारित गरेको यस संस्थाको वर्ष २०७४/७५ को वार्षिक "योजना कार्यान्वयन" प्रतिवेदन पेश गर्ने अनुमति चाहन्छु । यस प्रतिवेदनमा संस्थाका तर्फबाट २०७४ साउन १ देखि २०७५ असार मसान्त (**१६ जुलाई २०१७ देखि १६ जुलाई २०१८**) सम्म भएका प्रमुख गतिविधिहरूलाई समेटिएको छ ।

खण्ड १

मानवअधिकार अभियानसम्बन्धी गतिविधि

१. दण्डहीनताविरुद्धको अभियान

१.१. पृष्ठभूमि

मानवअधिकार संरक्षणका निम्ति दण्डहीनताको अन्त्य अपरिहार्य छ । दण्डहीनताले पीडितहरूको न्याय र निवारणको पहुँचलाई नकार्दछ । एम्नेस्टीले निकै लामो समय देखि मानवअधिकारका सवालमा हुने दण्डहीनताका विरुद्ध आवाज उठाउदै आएको छ । युद्ध अपराध, मानवताविरुद्धको अपराध, नरसंहार लगायत चरम मानवअधिकार हनन्, गैरन्यायिक हत्या, यातना, बलपूर्वक बेपत्ता, यौन हिंसाका घटनाहरू हुनुहुँदैन र भईहालेमा त्यस्ता घटनाहरूको अविलम्ब छानबिन भई पीडकलाई न्यायिक कठघरामा ल्याइनुपर्दछ भन्दै अभियान गर्दै आएको छ । सन् २००२ मा अन्तर्राष्ट्रिय फौजदारी अदालतको स्थापनाले एम्नेस्टीको यो अभियानलाई थप उर्जा र प्रेरणा प्रदान गरेको छ ।

हाम्रो देश नेपालमा पनि दण्डहीनताले व्यापक र गहिरो जडा गाडेर बसेको छ. । विशेष गरेर दश वर्षे द्वन्दकालमा भएका गैरन्यायिक हत्या, यातना, बलपूर्वक बेपत्ता, यौन हिंसाका घटनाहरूको अहिले सम्म उचित सम्बोधन भएको छैन । नागरिक समाज, द्वन्दपीडित समुदाय लगायत राष्ट्रिय तथा अर्न्तराष्ट्रिय दबाबबाट ती मानवअधिकार तथा मानवीय कानुनको उल्लङ्घनका घटनाहरूको स्वतन्त्र र निष्पक्ष छानबिन गरी सत्यतथ्य उजागर गर्ने, पीडितलाई परिपूरण र न्याय प्रदान गर्ने एवं भविष्यमा त्यस्ता घटना नदोहोरिने सुनिश्चितता गर्ने उद्देश्यका साथ सत्य निरुपण तथा मेलमिलाप आयोग (सत्य आयोग) र बेपत्ता पारिएका व्यक्तिहरूको छानबिन आयोग (बेपत्ता आयोग) गठन भएको चार वर्ष हुन लाग्दा पनि आयोगहरूले सत्यको उजागर गर्ने, गम्भीर अपराधमा संलग्न पीडकको पहिचान गर्ने एवं पीडितहरूलाई परिपूरण सिफारिस गर्ने, गम्भीर मानवअधिकार उल्लङ्घनका घटनाहरूको प्रवृत्ति अध्ययन गर्ने, संस्थागत सुधारका लागि सिफारिस गर्ने जस्ता मूल भूमिकामा आफ्नो ध्यान केन्द्रित गर्न सकेका छैनन् । सरकारले पनि मेलमिलाप र आर्थिक क्षतिपूर्तिलाई प्राथमिकतामा राख्न खोजिएको र विगतमा भएका मानवअधिकार उल्लङ्घनका घटनाहरूमा फौजदारी अभियोजनलाई प्राथमिकता नदिएको देखिन्छ । गएको महिना मात्र सरकारले सङ्क्रमणकालीन न्यायसम्बन्धी मस्यौदा विधेयक ल्याएको छ, यसलाई सरकारले अर्न्तराष्ट्रिय कानुनको मर्मलाई टेकेर नेपालको मौलिकता र धरातललाई ख्याल गरी ल्याएको भनी दाबी गरेतापनि द्वन्दपीडित तथा केही नागरिक समाजले दण्ड सजायको व्यवस्था न्यूनिकरण गरिएको, मस्यौदा पीडितमूखी भन्दा पनि पीडकमूखी ढङ्गले ल्याइएको भनी आशङ्काहरू व्यक्त गरेका छन् ।

१.२. प्रधानमन्त्री कार्यालयमा पत्राचार

मानवअधिकार परिषद्मा नेपालको उमेदवारी परेको सन्दर्भमा नेपाल सरकारलाई उसको मानवअधकार दायित्वहरू खासगरी दण्डहीनता र सङ्क्रणकालीन न्यायको वर्तमान अवस्था लगायत तराईमा भएका मानवअधिकार उल्लङ्घनहरूमा जवाफदेहिता स्थापित गर्न अझै बाँकी रहेको स्मरण गराउँदै नेपाल सरकारले अर्न्तराष्ट्रिय समुदायमा राखेको “स्वैच्छिक वाचा र प्रतिबद्धताहरू (Voluntary Commitments and Pledges)”को बारेमा स्मरण गर्न आग्रह गर्दै २०७४ भाद्र २१ अर्थात ६ सेप्टेम्वर २०१७ मा आइसिजे र एम्नेस्टी नेपालद्वारा संयुक्त रूपमा प्रधानमन्त्री कार्यालयमा एक पत्र प्रेषित गरिएको थियो ।

१.३. सङ्क्रमणकालीन न्यायका आयोगहरूको म्याद थपिएको सन्दर्भमा चासो सहित प्रेस विज्ञप्ति

सङ्क्रमणकालीन न्यायसम्बन्धी आयोगहरूको म्याद यथास्थितिमा नै पुनः एक वर्षका लागि थप्ने गरी सरकारले २०७४ फाल्गुन १ (५ फेब्रुअरी २०१८) मा गरेको निर्णयमा चासो जनाउँदै एम्नेस्टी इन्टरनेसनल, इन्टरनेसनल कमिसन अफ जुरिस्ट र ह्युमन राइट्स वाचले २०७४ फाल्गुन १ (१३ फेब्रुअरी २०१८)मा प्रेस विज्ञप्ति जारी गरे । नेपालको सर्वोच्च अदालतको आदेश र संयुक्त राष्ट्रसङ्घ समेतका सुझाव बमोजिम सङ्क्रमणकालीन न्यायसम्बन्धी मौजुदा कानुनलाई परिमार्जन नगरी अध्यादेशमार्फत थप एक वर्ष म्याद थप्ने हिसाबमा मात्रै सरकार अगाडि बढेकोले सङ्क्रमणकालीन न्याय प्रक्रिया थप अन्योलग्रस्त बनाएको र पीडितहरूको न्याय प्राप्त गर्ने उद्देश्यमा कुठाराघात भएको उक्त विज्ञप्तिमा जनाइएको थियो। तीन वर्षको समय बित्दा आयोगहरूले मात्र उजुरी सङ्कलन गरेका र अनुसन्धानात्मक गतिविधिहरूमा खासै प्रगति गर्न नसकेको तथा पीडितमैत्री वातावरण पनि बनाउन नसकेकोमा पनि चासो व्यक्त गरिएको थियो । सो विज्ञप्तिको प्रारम्भिक मस्यौदा तयार गर्ने र पछि फलोअप तथा मिडियामा सम्प्रेशण गर्ने काम एम्नेस्टी नेपालको सचिवालयबाट भएको थियो ।

उक्त विज्ञप्तिलाई विभिन्न समाचार माध्यमहरूले प्रसारण गरेका थिए । केही मिडिया कभरेजहरूको लिङ्क तल उल्लेख गरिएको छ :

1. http://kathmandupost.ekantipur.com/news/2018-02-14/transitional-justice-delay-draws-flak.html
2. https://thehimalayantimes.com/kathmandu/trc-ciedp-short-international-standards/
3. http://www.myrepublica.com/news/36263/
4. http://www.nepalitimes.com/blogs/thebrief/2018/02/14/transitional-justice-denied/

5. https://www.indiatoday.in/pti-feed/story/intl-human-rights-groups-slam-nepal-over-failure-to-probe-wartime-abusers-1169516-2018-02-14
6. http://www.publicnow.com/view/EDCEE9D5FEB0791B936D679E4755696B09F15883
7. http://setopati.net/political/117266
8. https://www.channelnewsasia.com/news/asiapacific/rights-groups-slam-nepal-s-failure-to-probe-wartime-abuses-9959708
9. http://www.dailymail.co.uk/wires/afp/article-5389441/Rights-groups-slam-Nepals-failure-probe-wartime-abuses.html
10. http://www.business-standard.com/article/pti-stories/intl-human-rights-groups-slam-nepal-over-failure-to-probe-wartime-abusers-118021400874_1.html
11. http://www.newindianexpress.com/world/2018/feb/14/rights-groups-slam-nepals-government-over-failure-to-probe-wartime-abuses-1773175.html
12. http://www.scmp.com/news/asia/south-asia/article/2133389/families-have-waited-too-long-answers-rights-groups-slam-nepals
13. http://www.thedailystar.net/world/asia/rights-groups-slam-nepal-failure-1535077
14. http://www.gulf-times.com/story/581757/Nepal-stymies-probe-into-wartime-abuses
15. https://www.outlookindia.com/newsscroll/intl-human-rights-groups-slam-nepal-over-failure-to-probe-wartime-abusers/1253157

१.४.मुक्तिनाथ अधिकारी स्मृति दिवसको सन्दर्भमा सङ्क्रमणकालीन न्यायसम्बन्धी छलफल कार्यक्रमको आयोजना

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको समूह ७९ लमजुङ्का तत्कालीन संयोजक तथा पाणिनि संस्कृत माध्यामिक विद्यालयका तत्कालीन प्रधानाध्यापक मुक्तिनाथ अधिकारीलाई वि.सं २०५८ माघ ३ मा तत्कालीन माओवादी कार्यकर्ताहरूद्वारा निर्मम ढङ्गमा हत्या गरिएको १६ औं वार्षिक तिथिको सन्दर्भमा एम्नेस्टी नेपालको सहयोग, समन्वय र सहकार्यमा एम्नेस्टी नेपाल र मुक्तिनाथ अधिकारी स्मृति प्रतिष्ठानद्वारा संयुक्त रूपमा जनवरी १७ अर्थात माघ तीन गते स्मृति सभा आयोजना गरी नेपालको सङ्क्रमणकालीन न्याय विषयमा एक छलफल कार्यक्रम आयोजना गरिएको थियो ।

प्रमुख अतिथिका रूपमा पूर्व प्रधानन्यायाधीश कल्याण श्रेष्ठ रहनुभएको उक्त कार्यक्रममा राष्ट्रिय मानवअधिकार आयोगका सदस्य गोविन्द शर्मा पौडेल, सत्य निरूपण तथा मेलमिलाप आयोगका अध्यक्ष सूर्यकिरण गुरुङ, बेपत्ता पारिएका व्यक्तिहरूको छानबिन आयोगका सदस्य बिजुल वि.क.दुलाल, नेपाली काङ्ग्रेसका नेता शेखर कोइराला, नेकपा एमालेका पोलिट्ब्युरो सदस्य तथा पूर्व कानुन मन्त्री अग्नी खरेल, मानवअधिकार कर्मीहरू चरण प्रसाईं, सुबोध प्याकुरेल, कपिल श्रेष्ठ, नुतन थपलिया लगायतका व्यक्तित्वहरूको सहभागिता रहेको थियो ।

मुक्तिनाथ अधिकारीको स्मृतिमा उहाँको तस्वीरमा माल्यार्पण र एक मिनेटको मौनधारण पश्चात शुरू भएको *"नेपालमा सङ्क्रमणकालीन न्याय निकायहरूको प्रभावकारीता र वर्तमान समस्या समाधानका उपायहरू"* शीर्षकको अन्तर्कृयामा बोल्दै विभिन्न वक्ताहरूले नेपालको राजनीतिक नेतृत्वले सङ्क्रणकालीन न्यायको प्रकृयालाई प्राथमिकतामा नपारेको तथा राजनीतिकरण गरको जनाएका थिए । द्वन्द्वपीडित साझा चौतारीकी सदस्य अनिता ज्ञवाली र उपाध्यक्ष गीता रसाइलीले सङ्क्रमणकालीन न्यायका आयोगहरूको म्याद थपले मात्र समस्या समाधान नहुने बताउँदै ऐनमा संशोधन गरी आयोगलाई पुनर्गठन गरी पीडितमैत्री वातावरणमा काम गर्ने संयन्त्र विकास

गर्नुपर्ने जनाउनुभएको थियो। नेता शेखर कोइरालाले नेताहरूले राजनीतिक इच्छाशक्ति देखाई समस्या समाधानमा अघि बढ्नुपर्ने बताउनु भएको थियो। त्यसैगरी नेता अग्नी खरेलले आफू कानुन मन्त्री हुँदा सङ्क्रमणकालीन न्यायको मुद्दालाई होलिस्टिक ढङ्गमा समाधान गर्न गम्भीर प्रयत्न गरेको भएपनि सरकार विघटनले सो कार्य उत्तिकै अड्किएको र अहिलेसम्म कुनै प्रगति नभएकोमा दुःख व्यक्त गर्नुभएको थियो। सत्य आयोगका अध्यक्ष सूर्य किरण गुरुङले नेपाल मानवअधिकार परिषद्मा सदस्य राष्ट्रका रूपमा निर्वाचित भएको सन्दर्भमा आफ्नै मानवअधिकार समस्याहरूलाई सम्बोधन गर्न नसकेमा नेपालले अरु मुलुकको मानवअधिकार समस्याहरूका बारेमा प्रश्न गर्ने नैतिक धरातल गुमाउने तर्क गर्नुभएको थियो। बेपत्ता आयोगका सदस्य बिजुल वि.क.ले श्रोत साधनको अभाव र सरकारी असहयोगका कारण काम अघि बढाउन नसकेको जानकारी गराउनुभएको थियो।

उक्त कार्यक्रममा पूर्व प्रधानन्यायाधीश कल्याण श्रेष्ठले नेपालमा कसरी न्याय प्रकृयालाई दिशान्तरण गरिँदै छ र कसरी न्यायको बाटो मिच्ने काम भइरहेको छ भन्ने कुरामा गहन मन्तव्य राख्नुभएको थियो। उहाँले राजनीतिक नेतृत्व र सबैलाई आ-आफ्नो जिम्मेवारी बोध गर्न र वृहत्तर हितका सवालमा उत्पादनशील भई योगदान पुऱ्याउन आग्रह गर्नुभयो। उहाँले न्याय प्रदान गर्नमा राजनीतिक तहबाट भइरहेको ढिलाइमाथि प्रश्न गर्दै पीडित सुमदायलाई न्याय प्राप्तिको बाटोमा निरन्तर सङ्घर्ष गर्न आग्रह गर्नुभएको थियो।

मानवअधिकार समुदाय, पत्रकार, पीडित परिवारजनहरू, एम्नेस्टी नेपालआबद्ध अभियन्ताहरू समेत गरी झण्डै १६० जनाको उक्त कार्यक्रममा उपस्थिति रहेको थियो।

vs/2018/01/18/20180118064122.html

कान्तिपुर

समाचार

'न्यायको दिशान्तरण हुन सक्दैन'

माघ ४, २०७४ | कान्तिपुर संवाददाता

काठमाडौं — मुलुकमा ठूलो परिवर्तन आए पनि त्यसबाट द्वन्द्वपीडितहरूले न्याय भने पाउन नसकेको सन्दर्भ कोट्याउँदै पूर्वप्रधानन्यायाधीश कल्याण श्रेष्ठले लोकतन्त्रको जगमा 'दण्डहीनताको अट्टालिका' ठडिएको बताएका छन्।

'लोकतन्त्र जनताको जित हो भने यसका विजेता द्वन्द्वपीडित पनि हुनुपर्ने हो तर तिनले अहिलेसम्म न्याय पाएका छैनन्। यसको अर्थ के ती लोकतन्त्रका पराजितहरू हुन्?' माओवादीद्वारा मारिएका लमजुङ दुराडाँडाका शिक्षक मुक्तिनाथ अधिकारीको १६ औं स्मृति दिवसमा बोल्दै श्रेष्ठले भने, 'लोकतन्त्रमा न्यायको दिशान्तरण हुन सक्दैन।'

बोस्निया हर्ज गोबिनियाका द्वन्द्वपीडित दुई बालकले न्याय नपाएको झोकमा पछि सैन्य अधिकृत भएपछि बदलास्वरूप ठूलो तहसनहस निम्त्याएको स्मरण गर्दै श्रेष्ठले थपे, 'यहाँ पनि राज्यले न्याय दिन इन्कार गर्‍यो वा दिएन भने हिंसाको पुनरावृत्ति हुने ठाउँ रहन्छ।' न्याय स्थुल नभएर सूक्ष्म तत्त्व भएकाले पीडितहरूको संवेदना र पीडामा संक्रमणकालीन न्यायिक संयन्त्रहरूले 'अन्तरनिहित शक्ति' को प्रयोगगर्नुपर्ने सुझाए।

हत्या गरिएका शिक्षक मुक्तिनाथका छोरा सुमन अधिकारीले जिल्ला प्रहरीदेखि सत्यनिरूपणसम्म उजुरी दिए पनि कतै केही सुनुवाइ नभएको बताए। मानव अधिकारवादी सुदीप प्याकुरेलले पनि दुई आयोगहरूले पीडितलाई न्याय दिने काममा ढिलासुस्ती गरेको टिप्पणी गरेका थिए। लमजुङका पूर्वसांसद रामचन्द्र अधिकारी, मानव अधिकारवादी चरण प्रसाईं, कपिल श्रेष्ठलगायतले द्वन्द्वपीडितको न्यायका लागि ठोस काम गर्न आयुक्तहरूलाई
सुझाएका थिए।

जवाफमा सत्यनिरूपण तथा मेलमिलाप आयोगका अध्यक्ष सूर्यकिरण गुरुङ र बेपत्ता छानबिन आयोगका सदस्य बिजुल विके दुलालले विभिन्न प्रतिकूलताका बीच पनि आफूहरूले काम जारी राखेको भन्दै ऐन संशोधन नभएकाले भनेजस्तो प्रगति गर्न नसकिएको बताएका थिए।

प्रकाशित : माघ ४, २०७४ ०६:४१

https://www.kantipurdaily.com/news/2018/01/18/20180118064122.html

ekantipur

the kathmandupost

GENERAL NATIONAL CAPITAL SILVER LININGS SPORTS EDITORIAL OPED PHOTO-FEATURE INTERVIEW OTHERS

NATIONAL

'Political will to deliver justice crucial to settle conflict-era cases'

Transitional Justice Mechanism

- Post Report, Kathmandu

With the tenures of the two transitional justice bodies due to expire in less than a month, the government is planning to seek a year extension through an ordinance

Jan 18, 2018-Only extending terms of the transitional justice (TJ) bodies would not guarantee justice to the conflict victims until there is a real political will to do so, political leaders and officials from TJ mechanisms have said.

They said blaming the Truth and Reconciliation (TRC) and Commission of Investigation on Enforced Disappeared Persons (CIEDP) alone for the sluggish investigation into war-era crimes would not yield anything.

Speaking at an interaction held jointly by the Amnesty International and the Muktinath Adhikari Memorial Foundation in the Capital on Wednesday, they warned that dragging the investigation process further would only make the situation more complex. Nepali Congress leader Shekhar Koirala said the two TJ bodies have been trapped in the lack of political support.

Unless the leadership of three major political parties come together, there will

be no progress in providing justice to the victims, Koirala said. "There are so many lapses in the legal provisions. Neither TRC nor CIEDP can work unless they are amended as per the international standards," he told the programme.

http://kathmandupost.ekantipur.com/news/2018-01-18/political-will-to-deliver-justice-crucial-to-settle-conflict-era-cases.html

१.५. सङ्क्रमणकालीन न्यायका विज्ञसँग भेटघाट

मिति २०७४ चैत्र २५ (८ अप्रिल २०१८) कादिन काठमाडौं आउनुभएकी सङ्क्रमणकालीन न्यायकी विज्ञ प्रिसिला हेनरसँग एम्नेस्टी नेपालले भेट गरेको थियो । नेपालको सङ्क्रमणकालीन न्यायको पछिल्लो अवस्था लगायत समग्र परिस्थितिका बारेमा उनले विविध जिज्ञासाहरू एम्नेस्टी नेपाल समक्ष राखेकी थिइन उनी हाल संयुक्त राष्ट्रसङ्घको राजनीतिक मामिला विभागको मिडियसन अड्भाइजर टिमकी सिनियर मिडियसन अडभाइजरकी रूपमा कार्यरत छिन् र सङ्क्रमणकालीन न्याय विषयको विख्यात पुस्तक "Unspeakable Truths: Transitional Justice and the Challenge of the Truth Commissions" की लेखिका हुन् त्यस्तै २७ चैत्र १० अप्रिलमा आइसिजेका पूर्व कर्मचारी निखिल नारायनसँग पनि एम्नेस्टी नेपालले भेटघाट गरी सङ्क्रमणकालीन न्यायसम्बन्धी विषयमा विचार आदान प्रदान गरेको थियो ।

१.६. अनसनरत गङ्गामाया अधिकारीको न्यायको मागलाई सम्बोधन गर्न माग गर्दै प्रेस वक्तव्य जारी

आफ्ना छोरा कृष्णप्रसाद अधिकारीको हत्यारालाई पक्राउ गरी न्यायिक अनुसन्धान र कारबाही गरी पाउँ भनी पुनः अनसन सुरू गरेको २१ दिन बितिसक्दा पनि सरकार मुकदर्शक बनिरहेको तथा उक्त माग सम्बोधनका सवालमा कुनै ठोस प्रयासहरू नभएको सन्दर्भमा मानवअधिकार उल्लङ्घनका पीडितहरूलाई न्याय प्रदान गर्ने सरकारको राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय कानुनअन्तर्गतको दायित्वका बारेमा स्मरण गराउँदै एम्नेस्टी नेपालले नेपाल सरकारको जवाफहीनता र अकर्मण्यताबाट चिन्तित भएको जनाउँदै २०७४ असार ५ अर्थात जुन १९, २०१८ का दिन प्रेस वक्तव्य जारी गरेको थियो ।

AMNESTY INTERNATIONAL NEPAL
Amnesty Marga, Basantanagar
P.O. Box 135, Balaju, Kathmandu, Nepal
T: +977 (1) 4364706 and 4364431
Fax: +977 (1) 4354987
E: info@amnestynepal.org
W:www.amnestynepal.org

प्रेस विज्ञप्ति

काठमाडौं/५ असार २०७५

गङ्गामाया अधिकारी लगायत नेपालको द्वन्द्वकालीन अपराधका पीडितहरूको न्यायको मागप्रति एम्नेस्टी इन्टरनेसनलन नेपाल समर्थन गर्दछ

गङ्गमाया अधिकारी लगायत वि.सं. २०५२ देखि २०६३ सम्म चलेको नेपालको सशस्त्र द्वन्द्वका क्रममा भएका अपराधका पीडितहरूका लागि न्यायको आवाज उठाइरहेका नेपालका पिडित समूहहरू, नागरिक समाज सङ्गठनहरू र राष्ट्रिय मानवअधिकार आयोगप्रति एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल ऐक्यबद्धता व्यक्त गर्दछ ।

गङ्गामाया अधिकारीले भोक हड्ताल थालेको आज २१ दिन बितिसक्दा पनि नेपाल सरकारबाट देखिने गरी कुनै काम नभएको र अहिलेसम्म गङ्गामायाप्रति दर्शाएको जवाफहीनताले एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल गहिरो रूपमा चिन्तित भएको छ । न्यायको आवाजप्रतिको सरकारको चरम उदासिनताका कारण २०७१ असोज ६ गते ३२९ दिनको भोक हड्तालपछि गङ्गामायाकी श्रीमान नन्दप्रसाद अधिकारीको दुःखद् निधन भएको बारेमा एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल जानकार छ ।

राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय कानुनअन्तर्गतको सन्दिग्ध पीडकलाई गिरफ्तार गरी प्रभावकारी अनुसन्धान गर्नुपर्ने तथा गङ्गामाया लगायत आफूमाथि अन्याय भएको दावी गर्ने सबै पीडितहरूलाई शीघ्र न्याय प्रदान गर्नुपर्ने दायित्वका बारेमा एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल सरकारलाई स्मरण गराउँदछ ।

आफ्नो छोराको हत्यामा संलग्न भएकाहरूको विरुद्ध कानुनी कारबाही गर्ने अधिकरीहरूको कानुनी दायित्वलाई स्मरण गराउन समेत भोक हड्ताल जस्तो विषम छनोटलाई अन्तिम अस्त्रका रूपमा प्रयोग गर्नुपर्ने अवस्था रहनु एकदमै दुर्भाग्यपूर्ण कुरा हो ।

"गङ्गामाया अधिकारीको स्वास्थ्य गम्भीर बन्दै गइरहेको यस अनसनरत अवस्थामा उनको जीवन रक्षाका लागि उपाय खोज्ने विषयमा राष्ट्रिय मानवअधिकार आयोगका अध्यक्ष र प्रधानमन्त्रीका बीच हाल चालु संवादका बारेमा एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल जानकार रहेको छ । यस पहललाई स्वागत गर्दैगर्दा हामी गङ्गमाया अधिकारी लगायत द्वन्द्वकालीन मानवअधिकार उल्लङ्घनका सबै पीडितहरूलाई न्याय प्राप्त हुने बाटो निर्माण गर्ने दिशामा ठोस कार्यहरू गर्न तथा विश्वसनीय सङ्क्रमणकलीन न्याय प्रकृयाका सवालमा सर्वोच्च अदालतका फैसलाहरूलाई कार्यन्वयन गर्न अधिकारीहरूसमक्ष गम्भीर आग्रह गर्दछौं," एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालका अध्यक्ष राजनप्रसाद कुईंकेलले भन्नुभयो ।

उक्त प्रेस वक्तव्यलाई विभिन्न मिडियाहरूले प्रसारण गरेका थिए :

1. http://kathmandupost.ekantipur.com/news/2018-06-20/amnesty-slams-inaction-over-ganga-maya.html
2. http://epaper.thehimalayantimes.com/textview_9282_5067_4_1_2_20-06-2018_71_0.html
3. https://www.ictj.org/news/amnesty-international-calls-justice-ganga-maya
4. http://nep123.com/index.php/2018/06/20/ai-calls-for-justice-to-ganga-maya/
5. http://nagariknews.nagariknetwork.com/news/50010/
6. http://www.imagekhabar.com/news/470/society
7. http://www.suryakhabar.com/2018/06/60302/
8. http://reportersnepal.com/2018/06/252271.html#.WyppqjwRATo.facebook
9. http://ratopati.com/story/49871#
10. http://deshkokhabar.com/गंगामायाको-माग-सम्बोधन-ग/
11. https://hamrakura.com/news-details/44010/2018-06-20

१.७. नागरिक समाजका प्रतिनिधिहरूसँगको छलफल बैठक

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयका प्रतिनिधिहरू विराज पटनायक र राजु चापागाईं नेपालमा भएको सन्दर्भ र सङ्क्रमणकालीन न्यायसँग सम्बन्धित पछिल्लो विकासक्रमलाई ख्याल गर्दै एम्नेस्टी नेपालले २०७५ असार ८ (२२ जुन २०१८) का दिन सङ्क्रमणकालीन न्यायका क्षेत्रमा केन्द्रित रहेर कार्यरत मानवअधिकार संस्थाहरूका प्रतिनिधिहरूलाई निमन्त्रणा गरी एक छलफल बैठकको आयोजना गरियो । उक्त कार्यक्रममा वरिष्ठ मानवअधिकार कर्मी, द्वन्द्वपीडित लगायत २४ जना प्रतिनिधिहरूको सहभागिता रहेको थियो । उक्त बैठकको

उद्देश्य केही अन्तर्राष्ट्रिय मानवअधिकार संस्थाका प्रतिनिधिहरूलाई सङ्क्रमणकालीन न्यायको विधेयक मस्यौदा समितिले असार ७ मा आमन्त्रण गरी ब्रिफिङ्ग गरेको सन्दर्भमा उक्त ब्रिफिङ्गमा के भएको थियो भन्ने कुरा नागरिक समाजका प्रतिनिधिहरूलाई प्रकाश पार्ने र सङ्क्रमणकालीन न्यायका सन्दर्भमा अबको बाटो अर्थात *फ्युचर स्टेप* के हुनसक्छ भन्ने विषयमा विचार विमर्श गर्नु थियो । बैठकमा एम्नेस्टी इन्टरनेसनल दक्षिण क्षेत्रीय कार्यालयका निर्देशक बिराज पटनायकले मस्यौदा समिति र सरकारका अन्य प्रतिनिधिहरूलाई नेपाली नागरिक र पीडितले के चाहन्छन् र त्यो प्रकृयाबाट उनीहरू सन्तुष्ट हुन्छन् की हुँदैनन् भन्ने विषयवस्तुलाई हृदयङ्गम गरी अघि बढ्न सुझाव दिएको जानकारी गराए । बैठकको निचोडमा सङ्क्रमणकालीन न्याय प्रकृयालाई टुङ्ग्याउने नाममा *रिड्युस्ड सेन्टेन्सिङ्ग*को अवधारणामा आधारित रहेर जुन नियतका साथ मस्यौदा विधेयक अघि आएको छ त्यसमा चनाखो भई सकारात्मक हस्तक्षेप गर्नुपर्ने, सबैका भनाईहरू एकिकृत हुनुपर्ने र विद्यमान मस्यौदाको अन्तर्राष्ट्रिय कानुनसँग तादात्यमता रहे/नरहेको बारेमा मूल्याङ्कन गरी शीघ्र प्रतिकृया जनाउनुपर्ने जस्ता सुझावहरू प्राप्त भएको थियो ।

१.८. सङ्क्रमणकालीन न्यायसम्बन्धी विविध कार्यक्रमहरूमा सहभागिता तथा सहयोग

द्वन्द्वपीडित समुदाय खासगरी द्वन्द्वपीडित साझा चौतारी, राष्ट्रिय मानवअधिकार आयोग, राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय मानवअधिकार संस्थाहरूले विभिन्न समयमा बेपत्ता, परिपूरण, सङ्क्रमणकालीन न्यायसम्बन्धी ऐन र आयोगहरू लगायत विषयहरूमा सम्बन्धित रहेर आयोजना भएका विभिन्न कार्यक्रमहरूमा एम्नेस्टी नेपाल सहभागी भई आफ्ना सुझाव र धारणाहरू व्यक्त गर्ने कार्य जारी राख्यो ।

२०७४ कार्तिक १८ अर्थात् ५ नोवेम्बर २०१७ का दिन मैना सुनार हत्यासम्बन्धी सुनुवाईमा एम्नेस्टी नेपाल सर्वोच्च अदालतमा उपस्थित भयो । त्यस्तै २०७४, फाल्गुन १ गते रिना रसाईली वार्षिक स्मृति दिवसको सन्दर्भमा आयोजना गरिएको दीप प्रज्वलन कार्यक्रममा एम्नेस्टी नेपालले विभिन्न सामग्रीहरू रिना अर्पण दलित उत्थान मञ्चलाई उपलब्ध गराएको थियो ।

२०७५ असार ३ (१७ जुन २०१८) मा गङ्गामाया बचाऊ अभियानअन्तर्गत प्रधानमन्त्री निवास, बालुवाटार नजिक आयोजित धर्ना कार्यक्रममा एम्नेस्टी नेपालले पनि ऐक्यबद्धता सहितको उपस्थिति जनायो । एक घण्टा लामो सो धर्नामा गङ्गामायाको माग सुनुवाई हुनुपर्ने, अदालतको आदेश कार्यान्वयन हुनुपर्ने, दोषीमाथि कारबाही हुनुपर्ने जस्ता नारा लगाइएको थियो । करिब ६० जना मानवअधिकारकर्मी तथा द्वन्द्वपीडितहरू न्यायको माग गर्न उपस्थित भएका थिए ।

१.९. राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय दिवसका सन्दर्भमा दण्डहीनता र सङ्क्रमणकालीन न्यायसम्बन्धी भएका अभियानहरू

एम्नेस्टी नेपालले कुनै पनि महत्वपूर्ण सन्दर्भलाई मानवअधिकार अभियान गर्ने अवसरका रूपमा उपयोग गर्दै आएको छ । विशेष गरेर मानवअधिकारसम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय दिवसहरूलाई प्राथमिकता दिई आफ्ना समूह तथा युथ नेटवर्कलाई स्थानीय स्तरमा अभियानात्मक गतिविधिहरू गर्न अभिप्रेरित गर्दै एक्शन सर्कुलर प्रेसित गर्ने गर्दछ । यसरी प्रेसित एक्शन सर्कुलरले सदस्यहरूलाई कुनै पनि विषयमा पृष्ठभूमि सहितको जानकारी गराउँदछ, सो विषयबारे एम्नेस्टीको धारणा र दृष्टिकोण अवगत् गराउँदछ र स्थानीयस्तरमा कसरी कार्यक्रम आयोजना गर्ने बारे निर्देशन गर्दछ ।

१.९.१. बलपूर्वक बेपत्ता पारिएका पीडितहरूको अन्तर्राष्ट्रिय दिवस (International Day of the Victims of Enforced Disappearances 2017)

एम्नेस्टी नेपालले मानवअधिकार उल्लङ्घनका पीडितहरूका लागि सत्य, न्याय र परिपूरणको सुनिश्चिताका लागि जारी राखेको अभियानअन्तर्गत बलपूर्वक बेपत्ता पारिएकाहरूको अवस्था सार्वजनिक गरिनुपर्दछ र पीडितलाई न्याय र परिपूरण एवं दोषीलाई कानुनी कारबाहीको माग गर्दै स्थानीय स्तरदेखि दबाब सीर्जना गर्नका लागि विगत्का वर्षहरू देखि निरन्तर अभियान गर्दै आइरहेको छ । यस वर्षको **बलपूर्वक बेपत्ता पारिएका पीडितहरूको अर्न्तराष्ट्रिय दिवस (International Day of the Victims of Enforced Disappearances)** का सन्दर्भमा सचिवालयले आफ्ना समूह र नेटवर्कहरूलाई एक्सन सर्कुलर प्रेसित गरी दश वर्षे सशस्त्र द्वन्द्वका बेलामा बलपूर्वक बेपत्ता पारिएका नागरिकहरूको अवस्था सार्वजनिक गर्न, परिवारहरूको सत्य जान्ने अधिकार सुनिश्चित गर्न, जिम्मेवार दोषीहरूमाथि कारबाही गरी फौजदारी जवाफदेहिता सुनिश्चित गर्न माग गर्दै र बेपत्ता पारिएका सबै पीडित र उनीहरूका परिवारहरूको सत्य, न्याय र परिपूरणको अधिकार प्राप्तिको लडाईमा ऐक्यबद्धता जनाउँदै स्थानीयस्तरमा गतिविधि गर्न आह्वान गर्यो । त्यस्तै सचिवालयले सोही दिन (२०७४ भाद्र १४) द्वन्द्वपीडित समूहहरू, नागरिक समुदाय र अन्यको समन्वयमा नयाँ बानेश्वरको होटेल एभरेष्ट अगाडी दीप प्रज्वलन कार्यक्रमको व्यवस्थापन गरेको थियो । कार्यक्रम बेपत्ता परिवारका सदस्यबाट दीप प्रज्वलन गरी उद्घाटन गरिएको थियो जसमा मानवअधिकारकर्मी, पत्रकार, द्वन्द्वपीडित, काठमाडौँ उपत्यकामा रहेका एम्नेस्टीमा आवद्द समूह र युथ नेटवर्कका सदस्यहरू, नेसनल बोर्डका सदस्यहरू गरी करिब २०० जनाको उपस्थिति थियो । साथै सोही दिवस मनाउने सन्दर्भमा भएका विभिन्न समन्वयात्मक बैठक, संयुक्त प्रेस विज्ञप्ति सम्पादन र प्रुफरिडिङ गर्ने तथा उक्त प्रेस विज्ञप्तिलाई संप्रेषण गर्ने कार्यमा एम्नेस्टी नेपालको सक्रिय सहभागिता थियो ।

१.९.२. स्थानीयस्तरमा आयोजना भएका कार्यक्रमहरू

समूह / नेटवर्क	कार्यक्रमहरू
समूह २, सुर्खेत	दिप प्रज्वलन
समूह ११, २३, ४१ र ७३	दिप प्रज्वलन
समूह ८७, काँकडभिट्टा, झापा	विधालयमा नारा प्रदर्शन
समूह ८२, ५४ र बाराही युथ नेटवर्क, पोखरा	अर्न्तक्रिया तथा दिप प्रज्वलन कार्यक्रम
समूह ८० र जोसेफ युथ नेटवर्क	हस्ताक्षर संकलन
समूह ७५, दमक	बेपत्ता पारिएका पीडितका सम्बन्धमा विद्यार्थीलाई अभिमुखिकरण
समूह ६७, हेटौंडा	दीप प्रज्वलन, र्‍याली
समूह ५७ र ४६ , जनकपुर	दिप प्रज्वलन
समूह ४३, बनेपा	काभ्रे जिल्लाबाट बेपत्ता पारिएकोहरूको फोटो प्रदर्शनी तथा दिप प्रज्वलन कार्यक्रम
समूह ४०, कावासोती	बेपत्ता पार्ने कार्यबाट सबै व्यक्तिहरूको संरक्षणसम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय महासन्धी अनुमोदन गर्न नेपाल सरकारसंग माग गर्दै शान्ति र्‍याली
समुह २८, अछाम	अभिमुखिकरण कार्यक्रम
सोसियल वर्कर निर्माणाधिन समूह, चितवन (हाल समूह २५)	दिप प्रज्वलन
समूह ३४, काठमाडौं	भिडियो प्रदर्शन र छलफल
अम्बिकेश्वरी युथ नेटवर्क, दाङ	द्विप प्रज्वलन
दमक युथ नेटवर्क र इमोर्टल युथ नेटवर्क	अन्तरक्रिया
भिक्टोरिया युथ नेटवर्क, दाङ	द्विप प्रज्वलन

बलपूर्वक बेपत्ता पारिएका पीडितहरूका अर्न्तराष्ट्रिय दिवसमा आयोजित द्विप प्रज्वलन प्रेसमा प्रकाशित

बेपत्ताहरूका लागि अन्तर्राष्ट्रिय दिवसको अवसरमा २०७४ भाद्र १४ (३० अगष्ट २०१७) मा ***भिक्टोरिया युथ नेटवर्क****द्वारा* करीब ६० जनाको सहभागितासहित तुलसीपुर चोक, घोराही, दाङमा प्याम्प्लेट प्रदर्शन तथा द्विप प्रज्वलन गरियो ।

द्वन्द्वकालमा बेपत्ता पारिएका मानिसहरू र उनीहरूका परिवारलाई न्यायको माग गर्दै ***अम्भिकेश्वरी युथ नेटवर्क****द्वारा* International Day of the Disappeared २०७४ भाद्र १४ (३० अगष्ट २०१७) मा तुलसीपुर, दाङमा द्विप प्रज्वलन गरियो।

१.९.३. अन्तर्राष्ट्रिय सत्यको अधिकार दिवस (International Day for the Right to the Truth Concerning Gross Human Rights Violations and for the Dignity of Victims)

नेपालमा भएको एक दशक लामो सशस्त्र द्वन्द्वकालमा भएका मानवअधिकार उल्लङ्घन र गम्भीर अपराधका घटनाहरूको अझैसम्म अनुसन्धान भएको छैन । दुई निकायहरू - सत्य निरुपण तथा मेलमिलाप आयोग (सत्य आयोग) र बेपत्ता पारिएका व्यक्तिको छानबिन आयोग (बेपत्तासम्बन्धी आयोग) ले क्रमशः ६०,००० र ३,००० भन्दा बढी हत्या, यातना, बलपूर्वक बेपत्ता जस्ता राज्यका सुरक्षा फौज र माओवादी पक्षबाट सन् १९९६ देखि २००६ को द्वन्द्वकालमा भएका मानवअधिकार उल्लङ्घनसँग सम्बन्धित उजुरीहरू सङ्कलन गरेका भएपनि ती उजुरीहरूउपर अझै प्रभावकारी अनुसन्धान हुन सकेको छैन जसले गर्दा द्वन्द्व समाप्त भएको १२ वर्ष बितिसक्दा पनि पीडित लगायत आम नेपाली समाजको सत्य थाहा पाउने अधिकार कुन्ठित भएको छ। द्वन्द्व पीडितहरू पीडकहरूको पहिचान, उल्लङ्घन हुनुको कारणहरू तथा परिस्थितिहरू र उल्लङ्घनका तथ्यहरू जान्न चाहन्छन् । त्यस्तै बलपूर्वक बेपत्ता पारिएका १५ सय बढी नेपाली नागरिकका आफन्त आफ्ना प्रीयजनको स्थितिका बारेमा जान्न चाहन्छन् । यसै विषयलाई मध्यनजर गर्दै एम्नेस्टी सचिवालयले एक्सन सर्कुलर जारी गरी विभिन्न समूह र नेटवर्कहरूलाई छलफल, अन्तरक्रिया कार्यक्रमहरू देखि लिएर दीप प्रज्वलन, ऱ्याली लगायतका गतिविधिहरू आयोजना गर्न आग्रह गरेको थियो ।

१.९.४. स्थानीयस्तरमा आयोजना भएका कार्यक्रमहरू

मिति २०७४ चैत्र १० गतेका दिन अर्न्तराष्ट्रिय सत्य अधिकार दिवसको अवसर पारेर मिडिया निर्माणाधीन समूह, काठमाडौँले एक वृहत अर्न्तक्रिया कार्यक्रमको आयोजना गरेको थियो । उक्त कार्यक्रममा देशमा हाल भइरहेका मानवअधिकार हनन् विशेष गरेर द्वन्द्वपीडितका अधिकारको सवालमा छलफल गरियो । उक्त कार्यक्रममा प्रमुख अतिथि कानूनमन्त्री शेरबहादुर तामाङले गम्भीर प्रकारका मानवअधिकार हनन्का घटनामा क्षमादानको सिफारिस गर्न सक्ने गरी सत्यनिरुपण तथा मेलमिलाप आयोग गठन गरिनु निकै चिन्ताजनक भएको बताउदै अपराधीलाई जस्ले संरक्षण गर्दछ उनीहरू पनि अपराधी नै हुन्छन् भन्नुभयो ।

त्यस्तै समूहहरू ५४, ८२ र बाराही युथ नेटवर्क, पोखरा मिलेर छलफल र दिप प्रज्वलन कार्यक्रम गरे भने समूह ११, २३, ४१ र ७३ विराटनगरले दिप प्रज्वलन कार्यक्रम आयोजना गरेका थिए ।

१.९.५ द्वन्द्वको समयमा हुने यौन हिंसा उन्मूलनका लागि अर्न्तराष्ट्रिय दिवस (International Day for the Elimination of Sexual Violence in Conflict)

यौन हिंसाले युद्ध अपराध, मानवताविरुद्धको अपराध, यातनाको स्वरूप अथवा जातिय संहारको तत्वको रूपमा प्रतिनिधित्व गरेतापनि द्वन्द्वको बेलामा बलात्कारलाई राजनीतिक र सैन्य उद्देश्य प्राप्तिका लागि युद्धअस्त्र तथा रणनीतिको रूपमा व्यापक प्रयोग हुने गरेको छ । विशेषगरी जनमानसलाई आतङ्कित पार्न, परिवारलाई फुटाउन, कुनै समुदायलाई नाश पार्न वा कुनै जात वर्गको अर्को पुस्तामा अदलाबदली ल्याउन बलात्कारलाई प्रयोग गरेको पाइन्छ । हाम्रो देश नेपालको सन्दर्भमा पनि १० वर्षे द्वन्द्व कालमा यौन हिंसाका घटनाहरू प्रशस्तै भएका छन् । नेपाल सरकारले संयुक्त राष्ट्र सङ्घ सुरक्षा परिषद्को प्रस्तावना १३२५ (सन् २०००) र प्रस्तावना १८२० (सन् २००८) कार्यान्वयन गर्न सन् २०११ मा राष्ट्रिय कार्ययोजना पनि बनाइसकेको छ तर पनि यौन हिंसाका पीडितहरूले न्याय पाएका छैनन् नत नेपाल सरकारले उहाँहरूको दीर्घकालीन स्वास्थ्य, जीविकोपार्जन लगायत गम्भीर आवश्यकता पुरा गर्न कुनै परिपूरणका कार्यक्रमहरू ल्याएको नै छ । यस गम्भीर विषयलाई हृदयङ्गम गरी एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालले **यौन हिंसा उन्मूलनका लागि अर्न्तराष्ट्रिय दिवस**का सन्दर्भमा आफ्ना सदस्यहरूलाई एक्सन सर्कुलर प्रेसित गरी द्वन्द्वको समयमा हुने यौन हिंसा उन्मूलनका लागि स्थानीयस्तरमा सचेतना, छलफल, संवाद लगायतका कार्यक्रमहरू आयोजना गर्न अनुरोध गरियो ।

१.९.६. स्थानीयस्तरमा आयोजना भएका कार्यक्रम

मिति २०७५ असार ५ का दिन ***समूह ७२,*** *पनौतीले* **द्वन्द्वको समयमा हुने यौन हिंसा उन्मूलनका लागि अर्न्तराष्ट्रिय दिवस**का अवसर पारेर, बसपार्क परिसर पनौतीमा सचेतना र दीप प्रज्वलन कार्यक्रमको आयोजना गरेको थियो । उक्त कार्यक्रममा करिब ४२ जनाको उपस्थिति रहेको थियो । त्यस्तै ***समूह ३२,*** काठमाडौँले असार १६ का दिन एक अन्तर्क्रिया कार्यक्रमको आयोजना गरेको थियो जसमा २७ जनाको उपस्थिति थियो ।

युद्धमा हुने यौनिक हिंसाको अन्त्यसम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय दिवसको अवसरमा ***एन.सी.सी. युथ नेटवर्क*** र ***डाइन्यामिक युथ नेटवर्क***द्वारा २०७५ असाढ ९ (जुन २३, २०१८) मा युद्धमा जन्मिएका बाल-बालिकाहरूको रक्षाको माग गर्दै ३४७ हस्ताक्षर सङ्कलन गरिएको थियो ।

२. आप्रवासी श्रमिकअधिकारसम्बन्धी अभियान

२.१. पृष्ठभूमि

नेपालमा हरेक वर्ष करिब ५,००,००० युवाहरू श्रम बजारमा आउने गर्छन् जसमा २० प्रतिशत नेपालमै श्रम गर्दछन् भने बाँकी ८० प्रतिशत आफ्नो देशमा सन्तोषजनक कामको अभाव र आय आर्जनको अवसर फेला पार्न नसकेर वैदेशिक रोजगारीमा जाने गर्दछन् । सन् २०१६-२०१७ मा मात्रै ३,८२,८७३ नेपालीहरू वैदेशिक रोजगार विभागबाट श्रम स्वीकृती लिएर कामका खातिर विदेश गएका थिए । पछिल्लो दुई दशकमा वैदेशिक रोजगारले समग्र राष्ट्र र नेपालीको घरपरिवारमा आर्थिक सामाजिक परिवर्तनहरू ल्याएको छ । नेपालको कुल गार्हस्थ उत्पादनमा विप्रेषणको २५ देखि ३० प्रतिशत हिस्सा भएता पनि विप्रेषण पठाउने ती श्रमिकहरू विदेशजाने निर्णय लिएदेखि निरन्तर ठगी, जालसाझी र शोषणमा पर्ने गर्छन् ।

आप्रवासी श्रमिकउपर वैदेशिक रोजगार व्यवसायी र एजेन्टहरूले विधिवत रूपमा गैरकानुनी र कसुरजन्य व्यवहार गरिरहेका छन् भने उनीहरूलाई प्रभावकारी संरक्षण दिलाउन र श्रमिक भर्नासम्बन्धी गैरकानुनी र आपराधिक अभ्यासहरूमा विद्यमान दण्डहीनताको संस्कृतिलाई अन्त्य गर्न नेपाल सरकार विफल देखिन्छ । गत् वर्ष एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको प्रतिवेदन “मानिसलाई मुनाफामा परिणत गरिँदै” (ताचलष्लन एभयउभि ष्लतय एचयाष्तक) ले आप्रवासन ऋणले नेपाली आप्रवासी र उनीहरूका परिवारको जीवनमाथि घातक प्रभाव पारिरहेको छ भन्ने कुरा देखाएको थियो । यस्ता ठूला ऋणले रोजगारको खोजीमा रहेका व्यक्तिलाई बँधुवा मजदुरका रुपमा परिणत गरिदिन्छ, र वैदेशिक रोजगारीका क्रममा उनीहरू सजिलै शोषित हुन पुग्दछन् । यस वर्ष २०७४ पौष ३ (डिसेम्बर १८, २०१७) अन्तर्राष्ट्रिय आप्रवासन दिवसका दिन एम्नेस्टी इन्टरनेनसलले सार्वजनिक गरेको नयाँ सर्वेक्षण प्रतिवेदन **“ऋणको पासो : गरिबीबाट आफूलाई मुक्त गर्ने नेपाली आप्रवासीहरूको प्रयासलाई अवमूल्यन गर्दै व्यवसायी र सरकार”** ले पनि त्यही परिदृश्यलाई थप पुष्टि गरेको छ ।

यी तथ्यलाई मध्यनजर गर्दै एम्नेस्टी नेपालले आप्रवासी श्रमिकहरूको अधिकारसम्बन्धी अभियानलाई विशेष प्राथमिकताको अभियानअन्तर्गत राखेको छ र स्थानीयस्तर देखि राष्ट्रियस्तर सम्म विभिन्न चेतनामूलक र पैरवीमूलक गतिविधिहरू आफ्ना सदस्यहरूसमेतलाई परिचालन गरी गर्दै आइरहेको छ ।

२.२. आप्रवासी श्रमिकहरूको अधिकार र अभियानसम्बन्धी दुई कार्यशाला सम्पन्न

एम्नेस्टी नेपालले आप्रवासी श्रमिकहरूको अधिकार र ती अधिकारहरूसम्बन्धी अभियानका बारेमा आफ्ना अभियानकर्ताहरूको ज्ञान, सीप र दक्षता अभिवृद्धि गराउने उद्देश्यअनुरुप २०७४ असार २५ र २६ (जुलाइ ९ र १०, २०१७) मा झापादेखि सर्लाहीसम्मका पूर्वी नेपालका अभियन्ताहरूलाई इटहरीमा र मकवानपुरदेखि कञ्चनपुर सम्मका पश्चिम नेपालका अभियन्ताहरूलाई असार २९ र ३० (जुलाई १३ र १४, २०१७) मा बुटवलमा प्रशिक्षणात्मक कार्यशाला आयोजना गरेको थियो । इटहरीको कार्यशालामा पूर्वका एम्नेस्टी नेपाल आबद्ध समूह र युथ नेटओर्कका करिब ५५ भन्दा बढीको सहभागिता रहेको थियो भने बुटवलको कार्यशालामा पश्चिमका झण्डै ७० जना एम्नेस्टी नेपालका अभियन्ताहरूको सहभागिता रहको थियो ।

उक्त कार्यशालाहरूमा काम र आप्रवासनसम्बन्धी अभियन्ताहरूको अवधारणागत स्पष्टतामा विशेष जोड दिँदै निम्न विषयहरूमा केन्द्रित रहेर कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको थियो

- स्थनागमन अधिकार (Right to Mobility)
- काम गर्न पाउने अधिकार (Right to Work)
- एम्नेस्टी इटरनेसनल र एम्नेस्टी नेपालको आप्रवासी सम्बन्धी अभियान (Brief Introduction of Amnesty Nepal and its campaing on the Rights of the Migrant Workers)
- वैदेशिक रोजगार र यसका चुनौती र अवसर
- आप्रवासन भर्ना र "निशुल्क भिसा निशुल्क टिकट" नीति
- आप्रवासी अधिकार सुनिश्चित गर्न भएका सरकारी प्रयासहरू

साथै उक्त कार्यशालाहरूमा **२०७४ श्रावण ५** देखि देशव्यापी रूपमा हुन गइरहेको आप्रवासी श्रमिकहरूको अधिकारसम्बन्धी दबाबमूलक र चेतनामूलक अभियान *क्याराभान*मा सकृय सहभागिता जनाउन र आ-आफ्नो क्षेत्रहरूका कार्यक्रमलाई सफल र प्रभावकारी बनाउन विस्तृत छलफल गरी कार्ययोजना तयार बनाइएको थियो ।

२.३. देशव्यापी दबाबमूलक र चेतनामूलक अभियान क्याराभान सम्पन्न

एम्नेस्टी इटरनेसनलले रोजगारका लागि विदेश जाने श्रमिकहरूको मानवअधिकार र श्रमअधिकार हननका विषयमा अनुसन्धान गर्दै आएको छ । सन् २०११ देखि एम्नेस्टीले विभिन्न गन्तव्यमा रहेका नेपाली आप्रवासी श्रमिकहरूको समस्याका बारेमा अध्ययन र अनुसन्धान गर्दै प्रतिवेदनहरू सार्वजनिक गर्दै आएको छ । ती प्रतिवेदनहरू मध्ये दुई **"झुटा वाचाहरू"** (२०११) र **"मानिसलाई मुनाफामा परिणत गरिँदै"** (२०१७) विशेष रूपमा नेपाली आप्रवासी श्रमिकहरूको समस्यालाई केन्द्रमा राखेर गरिएको अनुसन्धान हो । प्रत्येक प्रतिवेदन सार्वजनिक गरेसँगै एम्नेस्टी नेपाल शाखाले अनुसन्धानबाट आएका प्रमुख विषहरू गाउँ, जिल्लास्तरसम्म पुऱ्याउन र स्थानीय सरकार र राजनीतिक दलहरूलाई आप्रवासनलाई सुरक्षित र मर्यादित बनाउन आह्वान तथा दबाब दिने उदेश्यले **"क्याराभान"** आयोजना गर्दै आएको छ ।

पछिल्लो प्रतिवेदन "मानिसलाई मुनाफामा परिणत गरिँदै (२०१७)" जुन ६, २०१७ (जेष्ठ २३, २०७४० मा सार्वजनिक भएसँगै एम्नेस्टी नेपालले देशव्यापी जनचतेनामूलक क्याराभान आयोजना गरेको थियो । यस क्याराभानका क्रममा देशका विभिन्न १७ जिल्लामा एम्नेस्टी नेपालका सचिवलाय र नेसनल बोर्ड तथा स्थानीय समूहहरूमा आबद्ध अभियन्ताहरूको सकृयातामा हजारौं जनमानससँग प्रत्यक्ष साक्षात्कार गर्नका साथै उनीहरूलाई सुरक्षित वैदेशिक रोजगारीका विषयमा सुसूचित गराई हस्ताक्षरहरू सङ्कलन

गर्ने पर्चा र पोष्टरहरू वितरण गर्ने आदि कार्य गरिएको थियो । दुई चरणमा आयोजना गरिएको उक्त कार्यक्रमको औपचारिक सुरुवात मिति २०७४ श्रावण ५ (२० जुलाई २०१७) मा झापाको काकरभिट्टामा भएको थियो । पहिलो चरणको कार्यक्रम काकरभिट्टा, बिर्तामोड, दमक, इटहरी, बिराटनगर, इनरुवा, राजबिराज, लाहन, जनकपुर, जलेश्वर हुँदै श्रावण ६ मा लालबन्दीमा पुगेर टुङ्गिएको थियो भने दोश्रो चरणको कार्यक्रम श्रावण १४ देखि चितवनबाट सुरू भई कावासोती, परासी, बुटवल, चन्द्रौटा, घोराही, तुलसीपुर, कोहलपुर, नेपालगञ्ज, गुलरिया, टिकापुर हुँदै श्रावण १७ मा महेन्द्रनगरमा पुगेर समापन भएको थियो ।

यस दबाबमूलक र चेतनामूलक अभियान क्याराभानमा मुख्यत दुई किसिमका कार्यक्रमहरू भएका थिए १) विभिन्न सरोकारवालाहरूसँग बहुउद्देश्यीय छलफल कार्यक्रमहरू २) सडक नाटक, शान्तिपूर्ण जुलुस, हस्ताक्षर सङ्कलन, र्‍याली लगायतका सार्वजनिक गतिविधिहरू जसमा १३०० भन्दा धेरैको प्रत्यक्ष रूपमा सहभागिता थियो । कार्यक्रमहरूमा नवनिर्वाचित नगर प्रमुख लगायत स्थानीय जनप्रतिनिधिहरू, र सरकारी निकायका प्रतिनिधिहरूको उत्साहजनक उपस्थिति रहेको थियो र धेरैंले वैदेशिक रोजगारलाई सुरक्षित बनाउन बलियो प्रतिबद्धता व्यक्त गर्नु भएको थियो । यस दौरानका धेरैं जसो कार्यक्रमहरूको आयोजना र व्यवस्थापन एम्नेस्टी नेपालमा आबद्ध समूह तथा नेटवर्कका अभियन्ताहरूले गर्नुभएको थियो भने नेसनल बोर्ड र पुनरावेदन समितिका पदाधिकारी, भुतपुर्व अध्यक्षहरू र बोर्डका पदाधिकारीको सक्रिय सहभागिता र सहयोग रहेको थियो ।

उक्त क्याराभान कार्यक्रमको एम्नेस्टी इन्टरनेसनलका तत्कालीन महासचिव सलिल सेट्टीले प्रशंशा गर्दै रीट्वीट गर्नुभएको थियो । साथै उहाँले जुलाई महिनाको मासिक अपडेटमा पनि नेपालद्वारा आयोजित क्याराभानको बारेमा उल्लेख गर्नुभएको थियो ।

२.४. मिडिया र प्रेसमा क्यारभ्यान अभियान

http://kathmandupost.ekantipur.com/news/2017-07-20/cultural-campaign-caravan-for-migrant-workers-rights.html
http://www.myrepublica.com/news/24161/
http://www.jhapatimes.com/news-details/526/2017-07-18

CULTURAL CAMPAIGN CARAVAN FOR
MIGRANT WORKERS' RIGHTS

The campaign, which includes street drama, dance and other cultural events, kicks off in Kakarbhitta

POST FILE PHOTO

POST REPORT
KATHMANDU, JULY 19

A nationwide cultural campaign, Migrant Workers' Rights Caravan 2017, is slated to start this week. The campaign will include street drama, dance, flash-mob, and other game shows.

The 11-day long event has been divided into two phases: the first phase of the campaign will traverse the eastern cities like Birtamode, Damak, Biratnagar and Lahan; while the second phase, slated to start from Chitwan on July 29, will travel to cities like Nawalparasi, Rupandehi, Dang and Banke, among others.

Spearheaded by the Amnesty International Nepal, an INGO working towards human rights, the campaign which aims for "public awareness and pressure" will kick off from the eastern city of Kakarvitta on Thursday.

The event, the organisers said, focuses on areas where the density of migration for foreign employment is relatively high. Besides cultural programmes, the campaign will also host multi-stakeholder interactive programmes that tap into the issue of foreign employment.

"One of the objectives of the campaign is to inform foreign employment aspirants about their rights and the ways in which they can claim justice in case of violations of those rights. The campaign, we hope, will go on to educate those aspirants on how to embark on foreign employment in a safe manner, and in turn, hold the stakeholders accountable," said Nirajan Thapaliya, director of Amnesty International Nepal Secretariat.

The Caravan campaign will draw to a close with an event in Kanchanpur on July 31.

PHOTO COURTESY: NAVARAJ WAGLE

विविध Goraksha National Daily, Sunday, 30 July. 2017 3

अन्तर्वार्ता

नेपालबाट दैनिक हजारभन्दा बढी नेपाली नागरिक वैदेशिक रोजगारीका लागि विभिन्न मुलुकहरू जाने गर्दछन् । यसरी श्रमका लागि नेपालीहरू खाडीका विभिन्न मुलुकहरू जस्तै कतार, दुबई, साउदी, अरब, यमन, बहराइन, युएइ र अन्य विभिन्न मुलुकहरू जस्तै मलेशिया, इजरायल आदिमा जाने गर्दछन् । वैदेशिक रोजगारीमा गएका व्यक्तिहरूले पठाएको विप्रेषण (remittance) ले नेपाली अर्थतन्त्रको ठूलो भरथेग भएको छ । कुल ग्राहस्य उत्पादनको झण्डै ३० प्रतिशतमा विप्रेषणाको योगदान रहेको छ । तर, वैदेशिक रोजगारीको यो प्रक्रियासँग मानवअधिकारसम्बन्धी एउडा डर लाग्दो पक्ष पनि रहेको छ जुन अक्सर ओझेलमा पर्ने गरेको छ । यस सन्दर्भमा एम्नेस्टी इन्टरनेशनल नेपालका निर्देशक **निराजन थपलिया**सँग **विपिन बुढाथोकी**ले गरेको कुराकानीको सारसंक्षेप ।

मानिसलाई मुनाफामा परिणत गरिँदैछ : थपलिया

नेपालको वैदेशिक रोजगारीका क्षेत्रमा हाल विद्यमान अक्सर र चुनौतीहरू के–के छन् ?

नेपाली श्रम बजारमा हरेक वर्ष अन्दाजी तीनदेखि चार लाख नयाँ जनशक्ति थपिने गर्दछ । यसरी थपिने जनशक्तिलाई कसरी व्यवस्थापन गर्ने अर्थात् उनीहरूको कामको अधिकार कसरी सुनिश्चित गर्ने भन्ने नै नेपालको अहिलेको सबैभन्दा ठूलो चुनौती हो । यसमा वैदेशिक रोजगारीका अवसरहरूले ठूलो सहयोग पुऱ्याएको छ । नेपाली जनशक्ति ग्रहण गरी नेपाली नागरिकलाई रोजगारीको अवसर प्रदान गरेर बाह्य मुलुकहरूले नेपाललाई राम्रो गुण लगाएका छन् । हाल झण्डै चालिस लाख नेपालीहरू विभिन्न मुलुकहरूमा रोजगारीमा रहेका छन् । त्यस्तै अनौपचारिक ढङ्गमा विभिन्न मुलुकमा र विशेषगरी भारतमा श्रम गर्न जाने नेपालीहरूको संख्या पनि लाखौंमा रहेको छ । जसको कुनै लेखाजोखा छैन । यो संख्या दैनिक बढ्दो छ । यसरी वैदेशिक रोजगारीमा गएका श्रमिकहरूले पठाएको विप्रेशन अर्थात् रेमिट्यान्सले नेपाली अर्थतन्त्र उभिन सफल भएको छ । दशवर्षे सशस्त्र द्वन्द्व, अन्य विविध राजनीतिक अस्थिरता, कृषि उत्पादनमा भएको ह्रास, भएका उद्योग कलकारखानाहरूको पनि धमाधम बन्द, २०७२ सालको भूकम्प र त्यसपछिको सीमा अवरोधका कारण सिर्जित आर्थिक संकटलगायतका विभिन्न आन्तरिक उथलपुथलका बावजुत पनि नेपाली अर्थतन्त्र आज यसरी टिकिरहनुमा वैदेशिक रोजगारीको योगदान नै प्रमुख हो । झण्डै एकलिहाई अर्थात् ३० प्रतिशत नेपाली कूल ग्राह्यस्थ उत्पादनमा वैदेशिक रोजगारीबाट प्राप्त विप्रेसनको हिस्सा रहेकाले पनि यो थप स्पष्ट हुन आउँदछ । वैदेशिक रोजगारीमा रहेको चुनौतीका विषयमा कुरा गर्दा यसलाई मानवअधिकारको आँखाबाट हेर्दा राम्रो हुन्छ । यो क्षेत्रमा थुप्रै समस्याहरू छन् । ती समाधानयोग्य पनि छन् । तर समाधानका प्रयासहरू अत्यन्तै न्यून भएका छन् र नेपालबाट गएका आप्रवासी श्रमिकहरूको मानवअधिकार सधैं जोखिममा रहेको छ । खासगरी उनीहरू ठगी, शोषण, श्रम, दासता, स्वतन्त्रताबाट वञ्चित, शारीरिक र मानसिक दुर्व्यवहारलगायत विभिन्न

नै हाल्यो भने पनि दश हजार रुपैयाँसम्मको रसिद दिइन्छ, जब कि श्रमिकहरूले उनीहरूलाई ९० हजारदेखि दुई लाख ३७ हजारसम्म तिरेको हामीले पाएका छौं । त्यस्तै उनीहरूलाई दुईवटा करारपत्रमा सम्झौता गर्न लगाउने, एउटा एयरपोर्टमा च्याल लगाउने, करारपत्र पनि उर्दू वा अंग्रजी भाषमा लेखिएको हुने र के लेखिएको छ भनी नभन्ने जस्ता प्रपञ्चहरू गरी छक्काउने र फसाउने खेल खेलिन्छ । चर्को व्याजमा लिएको

क्याराभान २०७४' नाम दिइएको उक्त अभियान झापाको काँकरभित्ताबाट शुरू गरिएको थियो र यो क्याराभान कञ्चनपुरको महेन्द्रनगरमा गएर अन्त्य हुने छ । वैदेशिक रोजगारीमा जाने युवाहरूको उच्च जनघनत्वको आधारमा यो क्याराभानलाई विशेषतः तराईका जिल्लाहरूमा केन्द्रित गरिएको छ । पहिलो चरणको क्याराभान मिति २०७४ श्रावण ५ गते विहान ८ बजे झापा जिल्लाको

आप्रवासी श्रमिकको अवस्थामा अझै सुधार आएन

एमनेष्टीद्वारा आप्रवासी अधिकारका लागि क्याराभान अभियान

घोराही। एमनेष्टी इन्टरनेशनलले आप्रवासीको अधिकारका लागि देशव्यापीरुपमा क्याराभान अभियान सुरु गरेको छ। पूर्वको काँकडभिट्टाबाट सुरु भएको अभियान अन्तर्गत आइतबार घोराहीमा र्‍याली एवं अन्तर्क्रिया कार्यक्रम गरेको छ। कार्यक्रममा प्रमुख जिल्ला अधिकार गजेन्द्रबहादुर श्रेष्ठ, घोराही उपमहानगरपालिकाका मेयर नरुलाल चौधरी, नेपाल पत्रकार महासंघ दाङका अध्यक्ष सविन प्रियासन, मानव अधिकार रक्षक सञ्जालकी केन्द्रीय सचिव लक्ष्मी आचार्यलगायतकाले बोल्नुभएको थियो। कार्यक्रममा जनप्रतिनिधि, एमनेष्टीका पदाधिकारी, विद्यार्थी, सञ्चारकर्मी, सुरक्षाकर्मीहरुको सहभागिता रहेको थियो।

२.५. एम्नेस्टी नेपालको आप्रवासी श्रमिक अधिकार अभियानबारे अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयद्वारा सफलताको कथा (Success Story) प्रेशित

आप्रवासी श्रमिकहरूको अधिकारका क्षेत्रमा एम्नेस्टी नेपालले सन् २०१० देखि अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयसँगको सहकार्यमा गरेको कामको प्रभावलाई चित्रण गर्दै २०७४ असोज २६ (अक्टोबर १०, २०१७) मा अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयले मुभमेन्ट स्टोरीअन्तर्गत अन्तर्राष्ट्रिय बोर्डलगायत एम्नेस्टीको ग्लोबल मुभमेन्टमा सेयर गरेको छ।

२.६. आप्रवासी अधिकारसम्बन्धी अनुसन्धानकर्ताहरूको नेपाल भ्रमण

नेपाली आप्रवासी श्रमिकहरूको अधिकारका विषयमा अन्तर्राष्ट्रिय सचिवलयमा रहेर अनुसन्धान गर्दै आइरहेकी एन्जेला शेरउड र मध्यपूर्वका अनुसन्धानकर्ता मे रोमानसले २०७४ कार्तिक २२ देखि मंसिर ४ (नोभेम्वर ८ देखि २० २०१७) सम्म नेपालको भ्रमण गरेका थिए। यस मिसनलाई सहयोग गर्न एम्नेस्टी नेपालले विभिन्न सरकारी कार्यालयहरूसँग बैठक सेट गर्ने, विभिन्न बैठकहरूमा साथ दिने, कार्तिक २८ देखि मंसिर १ सम्म (नोभेम्वर १४ देखि १७) मा भएको सप्तरी जिल्लाको राजविराजको भ्रमणमा साथ दिने लगायतका सहयोगहरू उपलब्ध गराएको थियो । त्यस्तै एम्नेस्टी नेपालले कतारस्थित "मर्करी मीना" कम्पनी टाट पल्टेपछि त्यहाँ काम गरेका दुई दर्जन भन्दा बढी नेपाली श्रमिकहरूले महिनौसम्म ज्याला नपाएर फर्कने टिकट पनि नपाई बसेकोमा केही श्रमिकहरू नेपाल फर्कदै गरेको सूचना प्राप्त भएको थियो । यस क्रममा यसरी नेपाल फर्किसकेका केही श्रमिकहरूलाई काठमाडौंमा र केहीलाई राजबिराजमा भेटी अन्तर्वार्ता लिनका लागि पनि एम्नेस्टी नेपालले व्यवस्था मिलाएको थियो ।

त्यस्तै कार्तिक २६ र २७ (नोभेम्वर १२ र १३) मा शेरउड र एम्नेस्टी नेपालले क्रमशः वैदेशिक रोजगार विभाग र महान्यायधिवक्ताको कार्यालयमा भेटी आप्रवासी श्रमिकहरूको अधिकार सुनिश्चित गर्न विभागबाट भएका पछिल्ला कदमहरूका बारेमा र वैदेशिक रोजगारीमा भइरहेका ठगी, श्रम शोषण र बेचबिखनसम्मका घटनाहरूका बारेमा जानकारी लिनुका साथै एम्नेस्टीको प्रतिवेदनका सुझावहरूलाई पुनः दोहोऱ्याउने काम भएको थियो । त्यस्तै श्रम मन्त्रालयका सहसचिव शिवराम पोखेलसँग पनि भेटघाट गरिएको थियो । जसमा मन्त्रालयले हाल गरिरहेको पहलहरूका बारेमा जानकारी लिइएको थियो । उहाँले कतारसँगको नयाँ सम्झौता तथा कतारमा श्रमिकहरूको अधिकारको बारेमा भइरहेको केही कानुनी प्रगतिहरूका बारेमा बताउनुभएको थियो । त्यस्तै महिला तथा बालबालिका मन्त्रालयकी महिला सशक्तिकरण महाशाखाकी सहसचिव राधिका अर्यालसँग पनि बैठक भएको थियो। बैठकका क्रममा महिला श्रमिकहरूले वैदेशिक रोजगारीका क्रममा झेल्नुपरेको ठगीको बारेमा जिज्ञासा राख्दा उहाँले श्रम मन्त्रालयले त्यस्ता विषयहरू हेर्ने भएको तथा बेचबिखनस्तरका घटनाहरू मात्र आफ्नो कार्यक्षेत्रमा पर्ने बताउनु भएको थियो । श्रम शोषणका लागि हुने बेचबिखनको प्रश्न गर्दा उहाँले त्यसमा थुप्रै नीतिगत र कानुनी कमजोरी रहेको स्वीकार्दै महिला मन्त्रालयले समन्वय र सहकार्यका प्लेटफर्महरूमा लाइन एजेन्सीहरूलाई लैङ्गिक

सुझाव दिने गरेको बताउनुभएको थियो । उहाँले मानव बेचबिखन नियन्त्रण ऐनमा संशोधन प्रस्ताव तयार भएको र यो ऐनले बेचबिखनका सबै आयामहरूलाई समेट्न प्रयत्न गरेको र सजाय पनि अझ कडा बनाइएको बताउनुभयो ।

२.७. अन्तर्राष्ट्रिय आप्रवासी दिवसमा एम्नेस्टी इन्टरनेसनलले जारी गरेको प्रेस विज्ञप्ति समाचारमा

http://kathmandupost.ekantipur.com/news/2017-12-19/nepal-govt-failed-to-curb-illegal-recruitment-fees-says-amnesty-intl.html

https://thehimalayantimes.com/kathmandu/recruitment-agencies-victimising-migrant-workers/
https://www.thenews.com.pk/print/257817-nepal-migrant-workers-trapped-in-debt-cycle-amnesty-international

http://en.radiovaticana.va/news/2017/06/06/recruitment_firms_exploit_nepals_migrant_workers_-_amnesty/1317284

http://nepalitimes.com/article/editorial/nepals-number-one-export-nepali-people,4103

international migration day

Nepal govt failed to curb illegal recruitment fees, says Amnesty Int'l

Participants of a rally organised on the occasion of the International Migration Day in the Capital on Monday. RSS

POST REPORT
KATHMANDU, DEC 18

The Nepal government's failure to crack down on the recruiting agencies charging illegal fees for jobs abroad is leaving migrant workers trapped in a vicious cycle of debt and exploitation, the Amnesty International has said.

In a statement on Monday that marks International Migration Day, the London-based human rights watchdog has said that almost two-thirds of Nepali migrant workers who responded to a survey, carried out in Nepal and Malaysia, had paid excessive, illegal recruitment fees.

"Nepali migrant workers are being systematically and mercilessly set up. Forced to take out loans to pay the huge fees recruitment agencies charge them to work abroad, they are left so indebted that they have no choice but to stay in jobs which often turn out to be low-paid or dangerous," said James Lynch, deputy director of Amnesty International's Global Issues Programme in the statement.

"The Nepali government's weak enforcement of the law is playing straight into the hands of extortionists and loan sharks," Lynch added, "migrant workers all too often end up trapped in the soul-destroying situation of working abroad for years simply to pay off the huge, often illegal fees they were charged to take the job".

The vast majority of about 88 percent of participants in the AI's mobile phone survey of 414 Nepali migrant workers reported that they paid fees to agents for their jobs overseas. Because these fees are so high, the majority had to borrow more than half the sum from village moneylenders, placing them in debt. More than half of the workers (53 percent) surveyed said that they received lower monthly salaries than what was promised to them by recruitment agents, the statement read.

In July 2015 the Nepali government introduced the 'free-visa-free-ticket' policy, which reduced the maximum fee workers could be charged to Rs10,000 ($96) in response to local and international pressure. But the policy is clearly not being properly enforced. The AI found that recruitment agencies were still freely exploiting migrants by charging above the limit. Only a fifth of the workers surveyed by the AI said the government was implementing the policy.

The new survey adds to this picture of country-wide exploitation, which is flourishing under an often indifferent government. Recruitment agencies who charge illegal fees often go to great lengths to evade scrutiny, including sending middlemen to collect the money rather than receiving it directly themselves, the statement added. The AI survey found that 90 percent of workers, who had paid a recruitment fee, did not receive an accurate receipt from agents. "This makes it very difficult for them to file legal cases against unscrupulous agents and claim this money back," the watchdog said in the statement, urging the Nepal government and businesses to do more to tackle the corruption that is rampant in the recruitment industry in Nepal.

Recruitment agencies victimising migrant workers

Himalayan News Service
Kathmandu, December 18

Failure on the part of the government to crack down on recruitment agencies which charge illegal fees for jobs abroad is leaving migrant workers trapped in a vicious cycle of debt and exploitation.

Though the government has provided the service of free visa and free ticket to migrant workers due to the lack of proper execution of law, workers have been forced to pay for both visa and ticket.

According to the report released by Amnesty International in Nepal and Malaysia, on the occasion of International Migrants Day, almost two-third of Nepali migrant workers have become victims of illegal recruitment fees. As per the report 88 per cent people paid fee to the agents for jobs overseas. As these fees were so high, the majority of them had to borrow more than half the amount from village moneylenders, placing them in debt.

"Almost all migrants workers have been forced to pay nearly 10 times more than the price fixed by the government," said Rajan Kuikel, chairperson of National Board Amnesty International. In July 2015 the government introduced the 'free visa, free ticket' policy, which reduced the maximum fee workers could be charged up to NPR 10,000 in response to local and international pressure. But the policy is clearly not being properly enforced, said Kuinkel.

The report, 'Turning People into Profits', found that recruitment agencies were still freely exploiting migrants by charging above the limit.

Around 90 per cent workers who had paid a recruitment fee did not receive an accurate receipt from agents. This makes it difficult for them to file legal cases against unscrupulous agents and claim their money back, said the report.

"Nepali migrant workers are being systematically and mercilessly set up. Forced to take out loans to pay huge fees agencies charge for work abroad. Finally, they are left so indebted that they have no choice but to stay in low-paying or dangerous jobs," said James Lynch, Deputy Director of Amnesty International's Global Issues Programme.

२.८. आप्रवासीहरूको मानवअधिकारसम्बन्धी संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय विशेष प्रतिवेदकसँगको परामर्श छलफलमा सहभागिता

आप्रवासीहरूको मानवअधिकारसम्बन्धी संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय विशेष प्रतिवेदक (UN Special Rapporteur on the Human Rights of the Migrants) **फिलिफ गोन्जालेज मोरालेज** नेपाल सरकारको निमन्त्रणमा २०७४ फागुन १५ देखि २२ सम्म (२०१८ जनावरी ५ देखि २९ फेब्रुअरी) नेपालको औपचारिक भ्रमणमा रहेका थिए । उनको भ्रमणको मुख्य उद्देश्य नेपाली आप्रवासी श्रमिकहरूको भर्ना प्रकृया, घरफिर्ती र पुर्नस्थापना लगायतका विषयवस्तुहरूमा विभिन्न साझेदारहरू र अधिकार सम्बाहक समूहहरूसँग परामर्श गरी प्रतिवेदन तयार पारी संयुक्त राष्ट्रसङ्घको मानवअधिकार समितिलाई बुझाउनु र नेपाल सरकारलाई सिफारिसहरू दिनु थियो । यसै सन्दर्भमा उनको भ्रमणको समन्वय र व्यवस्थापन गरेको नेपालस्थित अन्तर्राष्ट्रिय श्रम संगठन (आइ.एल.ओ) को कार्यालयले मिति २०७४ माघ १८ (फेब्रुअरी १ २०१८) का दिन अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाहरूसँग उनीसँग एक परामर्श छलफल राखेको थियो जहाँ एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको पनि प्रतिनिधित्व रहेको थियो । उक्त परामर्श छलफलमा एम्नेस्टीले आप्रवासी श्रमिकहरूको नेपालमा भइरहेको शोषण, ठगी, नाफामूलक व्यवसाय, न्यायमा पहुँचमाथिको अभाव, जवाफदेहिताको अभाव, भ्रष्टाचार आदिको बारेमा आफ्ना अनुसन्धान प्रतिवेदनहरूमार्फत बाहिर ल्याएका तथ्यहरूका बारेमा विशेष प्रतिवेदकलाई जानकारी गराइएको थियो । दुई अनुसन्धान प्रतिवेदनहरू **"झुटा वाचाहरू (२०११)"** र **"मानिसलाई मुनाफामा परिणत गरिदै"** को हार्ड कपि पनि गोन्जालोजलाई प्रदान गरिएको थियो र उत्तरमा विशेष प्रतिवेदकले एम्नेस्टीका ती प्रतिवेदनहरू आफूले पनि अध्ययन गरेको बताएका थिए ।

२.९. श्रमिक भर्ना प्रकृयासम्बन्धी नीतिगत संवाद कार्यक्रमको आयोजना

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल र प्रवासी नेपाली समन्वय समिति (पिएनसीसी)को संयुक्त आयोजनामा वैदेशिक रोजगारमा जाने श्रमिकमाथि भर्ना प्रकृयामा हुने शोषण तथा दुर्व्यवहार न्यूनीकरणमा सरकार तथा व्यवसायीको जवाफदेहितासम्बन्धी नीतिगत संवाद कार्यक्रम २०७५ वैशाख २८ गते (११ मे २०१८) का दिन आयोजना भएको थियो । उक्त कार्यक्रममा आप्रवासी अधिकारसम्बन्धी काम गर्ने संस्था, रोजगार कम्पनी, नेपाल सरकार, नेपाल प्रहरी, राष्ट्रिय मानवअधिकार आयोग, ट्रेड युनियनका प्रतिनिधि, पत्रकार गरी करिब ५० जनाको उपस्थिति रहेको थियो । कार्यक्रमको सुरुवातमा एम्नेस्टी नेपालले आप्रवासी भर्नासम्बन्धी मोबाइल फोन प्रविधि प्रयोग गरी २०१७ मा भएको सर्वेक्षणको प्रमुख निष्कर्ष र परिणामहरू प्रस्तुत गर्यो । कार्यक्रमको दोस्रो सत्रमा श्रमिक भर्ना प्रकृयामा हुने शोषण तथा दुर्व्यवहारमा छलफल गरिएको थियो जसको सहजीकरण कान्तिपुरका सहसम्पादक

जनकराज सापकोटाले गर्नुभएको थियो भने प्यानल मा वैदेशिक रोजगार विभागका महानिर्देशक भुवन आचार्य, नेपाल प्रहरीका एसएसपी रविन्द्र प्रसाद शर्मा, लप्सोज (Law and Policy Forum)का बरुण घिमिरे, FSI International Worldwide की नेहा चौधरी र पिएनसीसीका महासचिव सोम लामिछानेले आप्रवासी भर्ना शोषणसम्बन्धी आफ्नो दक्षता र अनुभव व्यक्त गर्नुभएको थियो । महानिर्देशक आचार्यले भर्ना प्रकृयालाई पारदर्शी बनाउन विभागले रोजगार व्यासायीहरूलाई अझ धेरै कडाइ गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्नु भएको थियो भने एसएसपी शर्माले वैदेशिक रोजगारको ठगीको मुद्दालाई प्रहरीले विशेष प्राथमिकता साथ अनुसन्धान गर्ने प्रण गर्नु भएको थियो ।

सो कार्यक्रमको विभिन्न संचार माध्यमले प्रकाशन गरेका समाचारहरू निम्न छन् :

http://kathmandupost.ekantipur.com/printedition/news/2018-05-13/calls-to-address-unethical-hiring-of-migrant-workers.html

https://www.karobardaily.com/news/employment/5295

thehimalayantimes.com/kathmandu/call-for-amending-act-related-to-fore

Call for amending Act related to foreign employment

RSS
Kathmandu, May 11

Concerned authorities have stressed the need for changing the foreign employment act and related laws with changing situation to manage and respect foreign employment.

Speaking at a dialogue programme 'Policy Dialogue: State and Business Accountability on Recruitment Abuses' organised jointly today here by the Amnesty International Nepal and the Pravasi Nepali Coordination Committee (PNCC), Director for the Department of Foreign Employment Bhuvan Prasad Acharya stressed the need for amending the existing act related to foreign employment as it cannot address problems in the sector.

Senior Superintendent of Police Rabindra Prasad Sharma told of a sad story of country's youths being forced or lured into human trafficking under various pretexts.

Secretary of Amnesty International Som Lamichhane stressed the need for expanding foreign employment to local levels to eradicate related problems.

२.१०. आप्रवासी श्रमिक अधिकारसम्बन्धी कार्यशालाहरू सम्पन्न

आप्रवासी अधिकार सम्बन्धमा ज्ञान तथा क्षमता अभिवृद्धि गरी स्थानीयस्तरमा अभियानात्मक गतिविधिहरू सञ्चालन गर्नका लागि एम्नेस्टी नेपालले आफ्ना अभियन्ताहरूलाई हरेक वर्ष जस्तो तालिम, कार्यशाला, प्रशिक्षण गर्दै आएको छ । यस वर्ष एम्नेस्टी नेपालमा आबद्ध समूहका संयोजकहरूलाई लक्षित गरी आप्रवासी श्रमिकहरूको अधिकारसम्बन्धी एक दिवसीय दईवटा क्षेत्रीय कार्यशाला सम्पन्न भयो । पहिलो कार्यशाला मोरङ्गको लेटाङ्गमा २०७५ असार २ मा भएको थियो जसमा पूर्वी र मध्यम क्षेत्रका–समूहका प्रतिनिधिहरू गरी ३२ जनाको सहभागिता थियो । त्यस्तै दोस्रो कार्यशाला पश्चिम, मध्य पश्चिम र सुदूर पश्चिमका समूहरुलाई लक्षित गरी २०७५ असार ९ गते नवलपरासीको गैंडाकोटमा आयोजना गरिएको थियो जसमा ३० जना प्रतिनिधिहरूको सहभागिता रहेको थियो ।

उक्त कार्यशालाहरूमा एम्नेस्टी इन्टरनेसनलले सन् २०१७ मा आप्रवासी भर्ना पक्रियाका सम्बन्धमा नेपाल र मलेसियामा गरेको मोबाइल फोन सर्वेक्षणको प्रमुख निष्कर्षहरू प्रस्तुत गरिएको थियो । त्यसपछि सहभागीहरूलाई स्थानीयस्तरमा आप्रवासी श्रमिकहरूको समस्या सम्बोधन गर्न कसरी स्थानीय निकायका पदाधिकारी लगायतका साझेदारहरूसँग सहकार्य गर्न सकिन्छ भन्ने विषयमा छलफल गराइएको थियो । यसका अलवा कार्यशालामा सहभागीहरूलाई समूहहरूको सकृयतामा अभिवृद्धि गर्न तथा आवश्यक सदस्यता सङ्ख्या कायम गरी आफ्ना गतिविधिहरू बढाउन परेका समस्या र चुनौतीहरू तथा ती चुनौतीहरूलाई सम्बोधन गर्नका लागि चालिनुपर्ने सम्भाव्य कदमहरूका बारेमा पनि छलफल गराइएको थियो ।

२.११.उज्यालो एफएमबाट प्रसारण हुने देशपरदेश कार्यक्रमको सल्लाकार समितिमा एम्नेस्टी नेपाल

उज्यालो एफएम ९० मेघा हर्ज़बाट हरेक मंगलबार प्रसारण हुने वैदेशिक रोजगार सम्बन्धी लोकप्रीय कार्यक्रम *देशपरदेशको* कन्टेन्ट एडभाइजरी टिम (CAT) मा एम्नेस्टी नेपाल २०१७ देखि रहँदै आएको छ । CAT बैठक हरेक महिना जसो बस्ने गरेको छ र आगामी महिनामा प्रसारण हुने अङ्कका विषयवस्तुलाई नियालेर टोलीले आवश्यक सरसल्लाह तथा परामर्श देशपरदेशलाई दिने गर्दछ । एम्नेस्टीले यस टोलीमा रहेर कार्यक्रमलाई अझ समावेशी, अधिकारमुखी र आप्रवासी महिलाका मुद्दाहरू अगाडि ल्याउन मदत पऱ्याउँदै आएको छ ।

२.१२. स्थानीयस्तरमा आयोजना भएका कार्यक्रमहरू

रत्ननगर महोत्सवका सन्दर्भमा २०७४ पौष २९ का दिन ***समूह ६४ चितवन***ले आप्रवासी श्रमिक अधिकारका बारेमा जनचेतना फैल्याउने काम सम्पन्न गर्यो । उक्त कार्यक्रममा करिब १५८ जना सर्वसाधरणलाई सूचना प्रवाह गरिएको थियो ।

त्यस्तै ***समूह ३९, नुवाकोटले*** विदुर स्थित नुवाकोट महोत्सवको परिसरमा सूचना डेस्क राखेर सुरक्षित आप्रवासनसम्बन्धी करिव १००० जनालाई जानकारी प्रदान गर्यो ।

२०७४ मंसीर १६ (डिसेम्बर २ २०१७) मा ५० जना भन्दा बढी सहभागीहरूसँग ***काठमाडौं विश्वविद्यालय युथ नेटवर्क***ले आफ्नो शैक्षिक संस्थाको प्राङ्गणमा आप्रवासी श्रमिकहरूका हक-अधिकारसम्बन्धी कार्यशालाको आयोजना गर्यो ।

२०७४ पौष २६-२८ (१० देखि १२ जनवरी २०१८) ***कृषि युथ नेटवर्क***द्वारा ईन्स्टिच्युट अफ या एग्रिकल्चर एण्ड एनिमल साईन्स, सुन्दरबजार, लम्जुङमा आप्रवासी श्रमकिको अधिकारको नारा लिएर फुत्सल प्रतियोगिताको आयोजना गर्यो । यस फुत्सल प्रतियोगितामा हरेकमा ७ खेलाडी रहेको १२ वटा टोलीहरू सहभागी भएका थिए र ३०० दर्शकले यसको अवलोकन गरेका थिए ।

एन.सी.सी युथ नेटवर्कद्वारा २०७५ जेष्ठ २१ (४ जुन् २०१८) मा नेपाल कमर्स क्याम्पस प्राङ्गणमा ४० सहभागी रहेका 'आप्रवासी श्रमिकको अधिकार-चुनौती र अवसर' शिर्षकमा भाषण प्रतियोगिताको आयोजना गरियो ।

३. महिला हिंसा विरुद्धको अभियान

३.१. पृष्ठभूमी

पितृसत्तात्मक सामाजिक संरचना, यसले तयार गरेको महिलाको भूमिका र त्यसको आधारमा बनेको महिलालाई हेर्ने दृष्टिकोणका कारण महिलाहरू संसारभर हिंसा र जोखिमा पर्दै आएका छन् । महिलाको आफ्नो शरीर र यौनिकता माथि नियन्त्रण हुँदै आएको छ र श्रोत साधनमाथिको अधिकार सुनिश्चत हुन सकेको छैन जसले गर्दा अधिकांश महिलाहरू कुनै न कुनै किसिमको शारीरिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, मानसिक, आर्थिक, यौनिक हिंसाको शिकार भएका छन् । विशेष गरेर कम विकसित र विकासोन्मुख राष्ट्रहरूमा महिला हिंसाका घटनाहरू अधिकतम मात्रामा हुनेगरेका छन् । हाम्रो देश नेपालमा पनि लैङ्गिक विभेदका कारण महिला माथि उच्च मात्रामा हिंसा हुने गरेको छ । गत् वर्ष, देशमा महिला माथि विभेद, हिंसा बलात्कार र हत्याका घटना घट्नुभन्दा बढेको देखिएको थियो ।

एम्नेस्टीको विश्वव्यापी वार्षिक प्रतिवेदन २०१७-२०१८ ले पनि नेपालमा लैंगिक विभेद जारी रहेको र संविधान संशोधनले महिलालाई पूर्ण रूपमा नागरिकताको समान अधिकार सुनिश्चित नगरेको औँल्याएको छ । साथै उक्त प्रतिवेदनले नयाँ फौजदारी कानूनमा बलात्कारसँग सम्बन्धित सजाय र हदम्यादको व्यवस्था अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्डभन्दा धेरै पछाडि रहेको, लैङ्गिक विभेदले महिला तथा बालिकाहरूको आफ्नो यौनिकतामाथि नियन्त्रण राख्ने तथा प्रजनन्सम्बन्धी सुसूचित निर्णय लिने अधिकारलाई कमजोर बनाएको, कम उमेरमा र जबर्जस्ती विवाह गर्ने तथा गर्भावस्था र मातृस्वास्थ्य हेरचाहमा पर्याप्त सेवा उपभोग गर्ने कुराहरूमा चुनौती उत्पन्न हुने क्रम जारीरहेको जनाएको थियो ।

एम्नेस्टी इन्टरनेसनलले कुनै पनि नागरिकको शरीर, स्वास्थ्य, यौनिकता र प्रजनन जीवनसँग सम्बन्धित यौन तथा प्रजनन अधिकारलाई संरक्षण गर्न अभियान चलाउदै आएको छ । खासगरी आफ्नो शरीरमाथि आफूले नियन्त्रण कायम गर्न नपाएको अवस्थातर्फ एमनेस्टीको जोड छ र विभिन्न दबाबमूलक तथा चेतनामूलक कार्यक्रमहरू गर्दै आएको छ ।

३.२. महिला हिंसा विरुद्धको अन्तर्राष्ट्रिय दिवस अर्थात् १६ दिने अभियान

महिला हिंसाविरुद्धको अन्तर्राष्ट्रिय दिवसमा एम्नेस्टी नेपालले समूह र युथ नेटवर्कहरूलाई एक्सन सर्कुलर पठाई महिला हिंसा विरुद्ध समुदाय र स्थानीयस्तरमा कार्यक्रम आयोजना गरेर आवाज उठाउन अनुरोध गरेको थियो । उहाँहरूलाई विशेष गरेर अनलाइन र सामाजिक सञ्जाल मार्फत महिला विरूद्ध हुने दुर्व्यवहार र त्यसको प्रभाव बारेमा केन्द्रित रहेर मानवअधिकारकर्मी , गैरसरकारी संस्था, नागरिक समाज र महिला मानवअधिकार रक्षकहरूको सञ्जालसँगको समन्वयमा कार्यक्रम गर्न अनुरोध गरेको थियो । सचिवालयले भने २०७४ मंसिर ८ गते अर्थात् २४ नोभेम्बर २०१७ का दिन कार्यालय परिसरमा महिला हिंसा विरुद्धका नाराहरू सहितको *फोटो स्टन्ट* गरेको थियो ।

३.३. स्थानीयस्तरमा आयोजना भएका कार्यक्रमहरू

अन्तर्राष्ट्रिय महिला हिंसा विरुद्धको १६ दिने अभियानको अवसरमा मिति २०७४ मंसिर २४ गते ***समूह ६९, सुर्खेत**ले* सचेतनामूलक कार्यक्रम सम्पन्न गरेको थियो । सो कार्यक्रममा श्री कृष्ण मा.वि. इत्रामका ८० जना विद्यार्थीहरूको सहभागिता रहेको थियो । त्यसतै ***समूह १९, रामेछाप**ले* पौष ११ मा महिला हिंसा विरुद्ध मोटरसाइकल र्‍यालीको आयोजना गरेको थियो । ***समूह ६१, पाटन**ले* मंसिर २९ गते महिला हिंसा विरुद्ध सचेतना कार्यक्रमको आयोजना गरेको थियो । करिव ३५ जना सदस्यहरूका लागि एम्नेस्टी सचिवालयबाट लैङ्गिक हिंसासम्बन्धी आधा दिने प्रशिक्षण गरिएको थियो।

३.४. बलात्कार लगायत महिला हिंसाका घटनाहरू संबोधन गर्न माग गर्दै गृहमन्त्रीलाई ज्ञापनपत्र

मिति २०७४ चैत्र १९ (२ अप्रिल २०१८) मा एम्नेस्टी नेपाल, जुरी-नेपाल, नेपाल बार एसोसिएसन महिला समिति लगायतका नागरिक समाजका प्रतिनिधिहरू सम्मेलित एक टोलीले गृह मन्त्री रामबहादुर थापालाई भेटी महिला विरुद्धका बढ्दो हिंसा र खासगरी पछिल्लो चरणमा महिला र बालिकाहरूमाथि बढ्दो रूपमा भइरहेको जबरजस्ती करणीको घटनाहरू र उक्त घटनाका पीडकहरूलाई अभियोजन र कारबाही गर्ने सवालमा देखिइरहेका समस्याहरूमाथि ध्यानाकार्षण गर्दै ज्ञापन पत्र बुझाएको थियो । ज्ञापन पत्र बुझ्दै मन्त्री थापाले यस समस्या समाधानमा आफूले सक्दो प्रयास गर्ने र नागरिक समाजको निरन्तर खबरदारी, साथ र सहयोगको निकै ठूलो महत्व रहेको बताउनुभएको थियो ।

थप जानकारीका लागि : http://www.amnestynepal.org/campaigns/ai-nepal-activities/csos-urge-the-home-minister-to-take-actions-against-the-cases-sgbvs.html

३.५. अन्तर्राष्ट्रिय महिला दिवस

१०८ औं अन्तर्राष्ट्रिय महिला दिवस ८ मार्च को सन्दर्भमा विभिन्न अभियानमूलक कार्यक्रमहरू गर्न सचिवालयबाट एक्सन सर्कुलर मार्फत पत्राचार भएअनुसार समूह र युथ नेटवर्कहरूबाट ऱ्याली, अन्तर्क्रिया, महिला हिंसासम्बन्धी अभिमूखिकरण लगायतका विभिन्न गतिविधिहरू आयोजना भए ।

यसैगरी अन्तर्राष्ट्रिय महिला दिवसका अवसरमा न्यायका लागि सङ्घर्षरत गङ्गामाया अधिकारीले देखाउनुभएको अदम्य साहस र न्याय प्रकृयाप्रतिको अविचलित आस्थालाई सम्मान र कदर गर्दै एम्नेस्टी नेपाल, जुरी नेपाल, होप हर्मिटेज नेपाल, नेपाल मुस्लिम महिला कल्याण समाज, जेष्ठ चौतारी नेपाल, मैना बालविकास समिति आदि नागरिक समाजको अग्रसरता आठ मार्चका दिन वीर अस्पतालमा उहाँ बस्नुभएको शैयामा भेटी उहाँलाई अभिनन्दन गरेको थियो । साथै उहाँको न्याय सङ्घर्षमा ऐक्यबद्धता जनाउने तथा आवश्यक वहस पैरवी गर्ने कुराका बारेमा उहाँलाई जानकारी गराइयो ।

३.६. स्थानीयस्तरमा आयोजना भएका कार्यक्रमहरू

समूह युथ नेटवर्कहरू	कार्यक्रम
समूह ११ ,२३, ४१ र ७३ विराटनगर	प्रभातफेरी कार्यक्रमको सहव्यबस्थापन
समूह ४३, बनेपा युथ नेटवर्क, बनेपा	अर्न्तक्रिया कार्यक्रम
समूह ५४, पोखरा	महिलाहरूका लागि स्वास्थ्य शिविर
समूह ७५, ६०, ८३, दमक युथ नेटवर्क र इमोर्टल युथ नेटवर्क, दमक	१५ वर्ष मुनिका बालिकाहरूको म्याराथन प्रतियोगिताको आयोजना
समूह ६४, चितवन	चेतना मुलक साँस्कृतिक कार्यक्रम
समूह ६७, फरेष्ट्री युथ नेटवर्क, हेटौंडा	निबन्ध लेखन प्रतियोगिताको आयोजना
कपिलवस्तु निर्माणाधिन समूह, कपिलवस्तु	व्वाक्तितोकला र अन्तरक्रिया कार्यक्रमको सहआयोजना
समूह ६८, नेपालगञ्ज	अर्न्तक्रिया र दिप प्रज्वलन
समूह ७८, लालबन्दी	अर्न्तक्रिया कार्यक्रम
समूह ३६, प्यूठान	जनचेतनामूलक लोकगीत प्रतियोगिता तथा हस्ताक्षर संकलन
रामपुर युथ नेटवर्क	सडक नाटक प्रदर्शन
कृषि युथ नेटवर्क, लमजुङ्ग	गोष्ठी तथा विद्यालयमा जनचेतना कार्यक्रम
नेपाल युथ नेटवर्क, काठमाडौं	अर्न्तक्रिया कार्यक्रम
फ्युजन युथ नेटवर्क, भक्तपुर	अर्न्तक्रिया कार्यक्रम
त्रिचन्द्र युथ नेटवर्क, काठमाडौं	ऱ्याली आयोजना
पख्लिहवा युथ नेटवर्क,	कालो पट्टी बाँधेर अन्धविश्वासका कारणले हुने महिला हिंसाका विरोधमा सांकेतिक मौन कार्यक्रम

३.७. महिलाविरुद्ध हुने हिंसा अन्त्यको माग गर्दै ऱ्याली

एम्नेस्टी नेपालले १२औं राष्ट्रिय युथ मेलाको अवसरमा २०७५ वैशाख ६ गतेका दिन महिलाविरुद्ध हुने हिंसा अन्त्यको माग गर्दै गोरखा बजारमो करिव १०० जना युवा अभियन्ताहरू समेलित ऱ्याली निकालेको थियो । साथै

र्‍यालीको अन्त्यमा गोरखा संग्रहालय अगाडि ***रामपुर युथ नेटओर्कद्वारा*** महिलाविरुद्ध हुने हिंसा सम्बन्धी एक सडक नाटक प्रस्तुत गरेको थियो ।

५७औं एम्नेस्टी दिवसको अवसरमा ***रामपुर युथ नेटवर्क***द्वारा २०७५ जेष्ठ १४ (१८ मे २०१८) मा रामपुर बजारमा '*Our Voice against Rape*' शिर्षक नाटक प्रस्तुत गरिएको थियो ।

नेपाल युथ नेटवर्कद्वारा २०७४ फाल्गुन २३ (७ मार्च २०१८) महिला दिवसको अवसर पारेर 'Rape as felony and protection of women's rights' विषयमा प्रशिक्षण र कार्यशालाको आयोजना गरियो ।

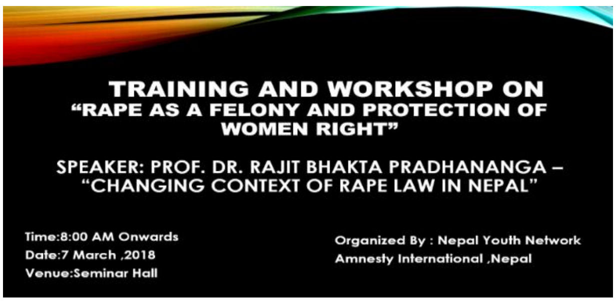

बाराही युथ नेटवर्कद्वारा पोखरा ***समूह ८२*** को समर्थनमा २०७५ ज्येष्ठ ३१ (१४ जुन् २०१८) मा रामज्योती माध्यमिक विद्यालय, लेखनाथ, कास्कीमा वक्तृत्वकला प्रतियोगिताको आयोजना गरियो । ११ प्रतोयोगी सहभागी भएको उक्त कार्यक्रमको विषय बालअधिकार र महिलाअधिकार रहेको थियो ।

२०७४ फाल्गुन २४ (८ मार्च, २०१८) महिला दिवसको दिन एम्नेस्टी इन्टरनेसनल ***त्रि चन्द्र युथ नेटवर्कद्वारा*** महिलामाथि हुने हिंसाको अन्त्यको माग गर्दै काठमाडौं, घण्टाघरबाट शान्तिपुर्ण र्‍याली निकाली रत्नपार्क, जमल हुँदै पुनः घण्टाघरमा पुगी कोण सभा गरियो ।

महिला दिवसको अवसरमा २०७४ फाल्गुन २६ (१० मार्च २०१८) मा ***पख्लिहवा युथ नेटवर्कले*** आयोजना गरेको कार्यक्रममा सहभागीहरूले कालो पट्टी बाँधेर अन्धविश्वासको कारण महिलामाथि हुने हिंसाको विरोध गरेका थिए ।

इन्जिनियरिङ्ग यूथ नेटवर्कले International Day for the Elimination of Sexual Violence in Conflict जुन १९को अवसरमा यौनिक हिंसाविरुद्ध सचेतनामुलक र्‍यालीको आयोजन गर्‍यो । पुल्चोकदेखि थापाथलीसम्मको पद यात्रामा करिब ४५ जनाको सहभागिता रहेको थियो । उक्त पदयात्रामा यौनिक हिंसाविरुद्ध विभिन्न नारा भएका प्लाकार्डहरू प्रदर्शन गरिएको थियो ।

४. इन्टरनेसनल सोलिडारिटी क्याम्पेन (International Solidarity Campaign)

४.१. पृष्ठभूमी

संसारको कुनै पनि एक कुनामा भईरहेका मानवअधिकार हनन् र ज्यादतीका घटना क्रमलाई अर्को कुनामा रहेका एम्नेस्टी अभियन्ताहरूले उत्तिकै चासो र प्राथमिकताका साथ हेर्ने गरेको छन् । त्यसको विरोधमा आफ्नो देशमा हस्ताक्षर संकलन, प्रदर्शन,र्याली, पत्राचार, सम्बन्धित देशको राजदूतावासमा ज्ञापनपत्र दिने लगायत विभिन्न अभियानात्मक गतिविधिहरू गर्ने गरेको छन् । एकातिर यस्ता गतिविधिहरूले मानवअधिकारप्रति ऐकबद्दता देखाउछ ,सम्बन्धित राष्ट्रलाई दबाब दिन्छ भने अर्कोतर्फ त्यस्ता घटना भविष्यमा आफ्नै देशमा पनि हुन सक्छ भनी सर्वसाधारणहरूलाई सजग गराउदछ।

यस वर्ष एम्नेस्टी नेपालले भारत, सिरिया, टर्की, म्यानमार, तिब्बत, सुडान, संयुक्त राज्य अमेरिका, नर्वे, अस्ट्रेलिया र जापानमा भएका मानवअधिकार हनन्का घटनाको विरोधस्वरूप विभिन्न अभियानात्मक गतिविधिहरू सम्पन्न गरेको थियो ।

४.२. एम्नेस्टी टर्कीका अध्यक्ष, निर्देशक र अन्य मानवअधिकार रक्षकहरूको रिहाइको माग गर्दै अभियान

एम्नेस्टी नेपालले टर्कीका अध्यक्ष, निर्देशक र अन्य मानवअधिकार रक्षकहरूको रिहाइको माग गर्दै गत् सालदेखि सार्वजनिक कार्यक्रम गर्दै आएको छ । हाल निर्देशक इडेल एसर रिहाई भएतापनि अध्यक्ष टानर किलिक र धेरैं मानवअधिकार कर्मी र पत्रकार थुनामै छन् ।

आप्रवासी श्रमिकहरूको अधिकार र अभियानसम्बन्धी इटहरी (२०७४ असार २५ र २६) र बुटवलमा (२५ र २६ असार २०७४) आयोजना भएको कार्यशालाको दौरानमा यी दुवै स्थानमा एम्नेस्टी नेपालका अभियन्ताहरूले सार्वजनिक चोकमा भेला भई टर्की सरकारले हिरासतमा राखेको एम्नेस्टी टर्कीका अध्यक्ष टानर किलिक र निर्देश इडेल एसर लगायत अन्य मानवअधिकार रक्षकहरू र पत्रकारहरूको तत्काल रिहाइको माग गर्दै र्याली र हस्ताक्षर सङ्कलन कार्यक्रम आयोजना गरिएको थियो जसबाट झण्डै एक हजार हस्ताक्षरहरू सङ्कलन भएको थियो ।

मिति २०७४ फाल्गुन १८ मा टानर किलिकको अविलम्ब रिहाईको माग गर्दै एम्नेस्टी सचिवालय परिसरमा फोटो स्टन्ट गरिएको थियो ।

त्यस्तै टानर किलिकलाई मिथ्या आरोप लगाई टर्की सरकारले अभिव्यक्ति स्वतन्त्रता र मानवअधिकारका पक्षमा आवाज उठाएको आरोपमा हिरासतमा राखेको ३०० दिन पुगेको सन्दर्भमा मिति २०७५ चैत्र २२ (५ अप्रिल २०१८) मा विरोधस्वरूप उनको शीघ्र रिहाईको माग गर्दै काठमाडौँको वसन्तपुर दरबार परिसरमा करिब ६० जना एम्नेस्टी नेपालका अभियन्ताहरू उपस्थित भई ३०० दिन जनाउने ट्यालीसहितको प्लाकार्ड र 300 Days Is Too Many / # freetaner उल्लिखित ब्यानर लिएर धर्ना दिई विरोध प्रदर्शन गरेका थिए ।

बाह्रौं राष्ट्रिय युथ मेलामा युवा अभियन्ताहरूलाई मानवअधिकारको अवधारणात्मक ज्ञान प्रदान गर्नुका साथै, मानवअधिकार अभियानका बारेमा व्यावहारिक प्रशिक्षण गराइएको थियो । यसै क्रममा २०७५ वैशाख ७ गतेका दिन टानर किलिक रिहाईको माग गर्दै गोरखा दरबारमा पुगी फोटो स्टन्टे गरिएको थियो ।

४.३. स्थानीयस्तरमा आयोजना भएका कार्यक्रमहरू

चैत्र ३० २०७४ (एप्रिल १३ २०१८) मा एमनेस्टी इन्टरनेसनल ***रामपुर युथ नेटवर्क***ले आफ्नो विश्वविद्यालय प्राङ्गणमा एम्नेस्टी टर्कीका माननीय अध्यक्ष टेनर किलिकको रिहाईको माग गर्दै स्टन्ट गर्यो । ६० सहभागीहरूले किलिक थुनामा रहेको ३०० दिन धेरै समय भएको सांकेतिक सन्देश दिए ।

४.४. म्यान्मारका रोहिङ्ग्या मुस्लिम समुदायहरूमाथि भइरहेको मानवअधिकार ज्यादतीको विरोधमा गरिएको अभियान

म्यानमारमा अल्पसङ्ख्यक मुस्लिम रोहिङ्ग्याहरूमाथि भइरहेको मानवअधिकार ज्यादती र जातिय सफायालाई तत्काल रोक्न र द्वन्द्वग्रस्त रखाइन प्रान्तमा तत्काल मानवीय सहायता सामग्री पुऱ्याउन तथा मानवीय सहायता निकायहरू लगायत संयुक्त राष्ट्रसङ्घलाई निर्वाध पहुँच प्रदान गर्न माग गर्दै एम्नेस्टी नेपालले हस्ताक्षर, पत्राचार, अनलाइन पेटिशन, शान्तिपूर्ण ऱ्याली , लगायत विभिन्न गतिविधिहरू आयोजना गरेको थियो । मिति २०७४ असोज ४ मा एम्नेस्टी नेपालले म्यानमार राजदूतावास अघि विभिन्न नाराहरूसहितको विरोध प्रदर्शन भएको थियो । उक्त कार्यक्रममा एम्नेस्टी नेपालका सदस्यहरू र नागरीक समूदायहरू लगायत झण्डै दुई सय जनाको उपस्थिति रहेको थियो । एक घण्टे उक्त धर्ना कार्यक्रमको समापन गर्दै एम्नेस्टी अध्यक्ष राजन कुइँकेलले रोहिङ्ग्याहरूको सुरक्षा मागमा विश्वसमुदायको आह्वानलाई ध्यान दिन र उनीहरूको सुरक्षामा जोड दिन म्यान्मार सरकारलाई अनुरोध गर्नुभयो । यस अघि भाद्र २८ मा एम्नेस्टी नेपालले नेपालस्थित म्यानमार राजदूतावासमा म्यान्मारमा रोहिङ्ग्या मुस्लिम समुदायहरूमाथि भइरहेको मानवअधिकार ज्यादती रोक्नका लागि पत्राचार गरेको थियो ।

म्यान्मारमा रोहिंग्या समुदायमाथि भइरहेको हिंसाको अन्त्य गर्न माग गर्दै एम्नेस्टी नेपालको छब्बिसौं वार्षिक साधारणसभाको उद्‌घाटनको क्रममा (२०७४ असोज २७) साधारणसभाका सहभागीहरू तथा स्थानीय सदस्यहरू सम्मिलित शान्ति ऱ्याली निकालिएको थियो । त्यस्तै २०७४ चैत्र ९ मा संयुक्त राष्ट्रसङ्घको मानवअधिकार परिषद्‌मा भएको म्यानमारसम्बन्धी सङ्कल्प प्रस्तावको समर्थन गर्न र यदि उक्त प्रस्ताव सर्वसम्मतबाट पारित नभई यदि भोटिङ्ग प्रकृयामा गएमा उक्त प्रस्तावको पक्षमा मतदान गर्न आग्रह गर्दै परराष्ट्रमन्त्री युवराज ज्ञवालीलाई एम्नेस्टी नेपालले इमेल पत्राचार गरेको थियो। उक्त म्यानमारसम्बन्धी प्रस्तावमा ३२ भोट पक्षमा ५ विपक्षमा र १० भोट एब्स्टेन्सन सहित पारित भएको थियो ।

HEAD OF MISSION
U Zaw Myint, Ambassador
Myanmar Embassy in Kathmandu, Nepal
Nakhkhu Height, Lalitpur
G.P.O.Box 2437
Kathmandu
Nepal

AMNESTY INTERNATIONAL

AMNESTY INTERNATIONAL NEPAL SECTION
Amnesty Marga, Basantanagar
P. O. Box 135, Balaju, Kathmandu, Nepal
T: +977 1 4364706 or 4365431 Fax: +977 1 4354987
E: info@amnestynepal.org W: www.amnestynepal.org

13 September 2017

Your Excellency,

Re: STOP THE VIOLENCE AGAINST ROHINGYA IN NORTHERN RAKHINE STATE NOW

I am writing on behalf of Amnesty International in Nepal to express our deep concern for the safety of the civilian population of northern Rakhine State.

According to latest UN estimates 370,000 Rohingya living in this area have fled to Bangladesh, while the Myanmar government has evacuated over 30,000 people belonging to other ethnic minority communities. Amnesty International believes that what is happening in northern Rakhine State can be described as ethnic cleansing, with the Rohingya people being targeted for their ethnicity and religion. In legal terms, these are crimes against humanity that include murder and deportation or forcible transfer of population.

Thousands of people are also believed to be stranded in the mountains of northern Rakhine State. They are being denied access to aid and other assistance because international humanitarian organizations are not being allowed access to the area.

While we recognize that the Myanmar authorities have the duty and the right to protect the population – and officials – from attacks, and to investigate and bring to justice those suspected of responsibility, they must ensure that measures taken in response to the attacks are proportionate and do not involve human rights violations.

On behalf of Amnesty International, I urge you to:

- Immediately end the campaign of violence and human rights abuses in northern Rakhine State;
- Ensure free and unimpeded access to Rakhine state to international humanitarian actors, the UN, independent journalists and human rights monitors and ensure their security;
- Cooperate fully with the UN Fact-Finding Mission, including by allowing its members full and unfettered access to all parts of the country.

Yours sincerely,

Nirajan Thapaliya
Director, Amnesty International [Nepal Section]

SWC Redg. No. 29068, CDO Redg. No. 19/058/059

रोहिंग्या समुदायको सुरक्षा माग गर्दै गरिएको गतिविधि प्रेसमा प्रकाशित :

1. http://epaper.thehimalayantimes.com/textview_4153_5225_4_1_4_21-09-2017_71_0.html
2. http://kantipur.ekantipur.com/news/2017-09-20/20170920171003.html
3. http://lokaantar.com/samasamayik/23499
4. http://www.newsofnepal.com/2017/09/20/56562/

४.५. Global Letter Writing Marathon अर्थात् राइट फर राइट्स अभियान २०१७

सन् २००१ मा एम्नेस्टी इन्टरनेसनल पोलेन्ड शाखाबाट शुरु भएको Letter Writing Marathon को अवधारणालाई एम्नेस्टी इन्टरनेसनलले विश्वव्यापि रुपमा Global Letter Writing Marathon अभियान शुरु गरेको हो । अन्तर्राष्ट्रिय मानव अधिकार दिवसको अवसर पारेर डिसेम्बर महिनामा विश्वभरबाट लाखौं मानिसहरूले विश्वको विभिन्न भूभागका मानवअधिकार हनन् भएका अपरिचित व्यक्ति/समुदायहरूको मानवअधिकार सुनिश्चितताका लागि सम्बन्धित देशका अधिकारीहरूलाई पत्र लेखिने गरिन्छ । यसका लागि एम्नेस्टी इन्टरनेसनलले "Write for Rights" भन्ने नारा अघि सारेको हो ।

राइट फर राइट्स अभियान २०१७ का लागि अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयले विश्वभरबाट कुल १० वटा घटना पत्रलेखनका लागि छनोट गरेकामा एम्नेस्टी नेपालल ती मध्येका चारवटा घटनाहरूलाई प्राथमिकतामा राखी १० डिसेम्बर(अन्तर्राष्ट्रिय मानवअधिकार दिवस २०१७) को हप्ता अघि र त्यसपछिको एक हप्ता देशव्यापी रूपमा आफ्ना अभियन्ताहरूलाई परिचालन गरी पत्रलेखन कार्यक्रम आयोजना गरेको थियो । प्राथमिकतामा राखेका घटनालाई सचिवालयले नेपालीमा अनुवाद गरी एक्सन सर्कुलर र आवश्यक सामग्री सहित समूह र युथ नेटवर्कलाई उपलब्ध गराएको थियो ।

ती चार घटनाहरू निम्न छन् :

मानवअधिकार रक्षकहरू	माग
एलजिबिटिआइ अधिकारकर्मी जुला मनान, बङ्गलादेश	हत्यामाथि निष्पक्ष र यथाशीघ्र छानबिन
नि युलान, चीन	हिंड्डुल तथा अन्यत्र देशहरूमा आवतजावत गर्न पाउने अधिकारको सम्मान
ताजादिने महमत बाबुरी "महादिने", चाद **(हाल उनी रिहा भैइसकेकाछन् र त्यसमा एम्नेस्टी अभियन्ताहरूको ठुलो योगदान छ)**	सामाजिक सञ्जाल फेसबुकमा अभिव्यक्ति स्वतन्त्रता अभ्यास गरेबापत आजीवन कारावासको सजाय पाएकोमो यथाशीघ्र र निशर्त रिहाइ
मालिफ आदिवासी अभियन्ताहरू होन्डुरस	आदिवासी अभियन्ताहरूको सुरक्षा, पहिचान र सम्मान

एम्नेस्टी नेपाल आबद्ध विभिन्न ३९ समूहहरू र युथ नेटवर्कहरूले आयोजना गरेको हस्ताक्षर अभियानका क्रममा नेपालभरीबाट २८, ४४८ हजार पत्र र हस्ताक्षरहरू सङ्कलन भएका थियो । यस अभियानमा सबैभन्दा बढी (४५६७) हस्ताक्षर सङ्कलन ***फ्युजन युथ नेटवर्कले*** गरेको थियो । सङ्कलित सबै पत्रहरूलाई चीन, बङ्गलादेश, चाड र होन्डुरसको राजदूतावासमार्फत सम्बन्धित अधिकारीहरूकोमा पठाईएको थियो ।

	समूह /नेटवर्क	मानवअधिकार रक्षक				
		नि युलान	महादिने	जुला मनान	मिल्फा मुमेन्ट	**जम्मा**
१	देवी युथ नेटवर्क, झापा	१८०	१८०	१८०	१८०	७२०
२	विक्टोरिया युथ नेटवर्क, दाङ	१०	१९	१०	९	४८
३	समूह ६०, दमक	१७७	१७७	१७७	१७७	७०८
४	समूह २, सुर्खेत	२००	२००	२००	२००	८००
५	आर बी अच युथ नेटवर्क, काठमाडौं	२००	२००	२००	२००	८००
६	समूह ८२ र बाराही युथ नेटवर्क, पोखरा		६०५	४३४		१०३९
७	समूह ३९, नुवाकोट	२०५	२०५	२०५	२०५	८२०
८	आयुर्वेद युथ नेटवर्क, काठमाडौं	२००	२००	२००	२००	८००
९	रामपुर युथ नेटवर्क, चितवन	६९	६२	६२	४१	२३४
१०	समूह ६९, सुर्खेत	१००	२००	२००	२००	७००
११	काठमाडौं युथ नेटवर्क र समूह ३	९०	९०	९०	९०	३६०
१२	समूह ५४, पोखरा				५५०	५५०
१३	समूह १८, काठमाडौं	१५१	१२९	१५५	११५	५५०
१४	समूह ५८, झापा	१८०	१८०	१८०	१८०	७२०
१५	काठमाडौं बिश्वबिद्यालय युथ नेटवर्क, काभ्रे	८१	१७०	१८०	८९	५२०
१६	समूह ७२, काभ्रे ,पनौती	२१५	२१५	२१५	२१५	८६०
१७	समूह ६१, पाटन		८७०			८७०
१८	एन सी सी युथ नेटवर्क, काठमाडौं	२०५	१९३	२२२	२१६	८३६
१९	इन्जिनियरिङ युथ नेटवर्क, पुल्चोक	२७५	२७१	२७२	२७४	१०९२
२०	**फ्युजन युथ नेटवर्क, भक्तपुर**	**१२०२**	**११४६**	**१२२०**	**९९९**	**४५६७**
२१	समूह ८, काठमाडौं		२२०		७००	९२०
२२	समूह ८३, दमक	१७५	१७५	१७५	१७५	७००
२३	जोसेफ युथ नेटवर्क र समूह ८०, काठमाडौं			१०००		१०००
२४	समूह २१, काठमाडौं	१६८	१३६	१३९	२६७	७१०
२५	समूह ५६, कवालिटी युथ नेटवर्क,भक्तपुर	१९३				१९३
२६	दमक युथ नेटवर्क र इम्मोर्तल युथ नेटवर्क, झापा	४००	८०	७००	३५०	१५३०
२७	समूह ६८, नेपालगंज	५००				५००
२८	निर्माणाधिन समूह, कपिलवस्तु	१७५	१५९	१६६	१६३	६६३
२९	समूह ५०, भक्तपुर	९४			१४६	२४०
३०	समूह ७३ र समूह ४१, विराटनगर	३५०	३५०	३५०	३५०	१४००
३१	बनेपा युथ नेटवर्क, बनेपा	४९	५०	४८	४९	१९६
३२	समूह ६२, नेपालगंज				८००	८००
३३	इलाइजन युथ नेटवर्क, काठमाडौं	५९	६२	६६		१८७
३४	समूह १७, भक्तपुर		६३६			६३६
३५	समुह १९, रामेछाप	३००	३००	२९६	२८३	११७९
	कुल जम्मा	६२०३	७४८०	७३४२	७४२३	२८,४४८

२०७४ मंसिर १७-पौष २ (डिसेम्बर ३-१७ २०१७) को बीच *Write for Rights* अभियान अन्तर्गत ***इन्जिनियरीङ्ग युथ नेटवर्क***ले विभिन्न दिनहरूमा पुल्चोक क्याम्पस, काठमाडौं प्राङ्गणमा अन्तरक्रिया तथा हस्ताक्षर सङ्कलन गरी १०९२ हस्ताक्षर सङ्कलन गर्यो ।

मानव अधिकार दिवसको अवसरमा ***देवी युथ नेटवर्क र समूह ५८- बिर्तामोड***को संयोजनमा *Write for Rights* अभियान अन्तर्गत २०७४ मंसिर २४ (डिसेम्बर १० २०१७) मा कार्यक्रम गरी ७२० हस्ताक्षर सङ्कलन गरियो ।

आयुर्वेद युथ नेटवर्कद्वारा २०७४ मंसिर २७ र २८ (डिसेम्बर १३-१४ २०१७) मा Write for Rights अभियान अन्तर्गत कीर्तिपुरमा कार्यक्रम गरी २०० हस्ताक्षर सङ्कलन गरियो ।

४.६. नर्वेजियन राजदूतावासअघि प्रदर्शन

"#अब्बासी स्टेज" अभियानअन्तर्गत नर्वे सरकारले नर्वेमा बसोबास गरिरहेका अफगानिस्तानी शरणार्थीहरूलाई बलपूर्वक स्वदेश फिर्ता गरीरहेको विरोधस्वरूप एम्नेस्टी नेपालले पनि २०७४,मंसिर २९ अर्थात २०१७, डिसेम्वर १५ का दिन निपालस्थित शाही नर्वेली राजदूतावास बखुण्डोलमा प्रदर्शन कार्यक्रमको आयोजना गरेको थियो । यस कार्यक्रममा ***इन्जिनियरिङ युथ नेटवर्क*** पुल्चोकका सदस्यहरूलगायत अन्य एम्नेस्टी नेपाल आबद्ध झण्डै ७५ सदस्यहरूको सहभागीता रहेको थियो । उक्त प्रदर्शनका क्रममा अफगानी शरणार्थीहरूलाई बलपूर्वक फिर्ता नगर्न र ताइबेइ अब्बासी जस्ता युवाहरूलाई उनीहरूको जीवन जोखिममा रहेको र मानवअधिकारको पनि चरम दुर्व्यवहार भइरहेको अहिलेको अवस्थामा अफगानिस्तानमा फिर्ता नगर्न

नर्वे सरकारलाई अनुरोध गरिएको थियो । उक्त प्रदर्शनका क्रममा नर्वली राजदूतावासकी प्रशासनिक विभागकी प्रमूख एलिन किल्भागले एम्नेस्टी नेपालका अभियन्ताहरूसँग भेटी उक्त सरोकार र चासोका बारेमा सोधपुछ गर्नुका साथै एम्नेस्टी नेपाल अभियन्ताका चासोहरूलाई नर्वे सरकारसमक्ष पुऱ्याउने वाचा व्यक्त गरेकी थिइन् ।

४.७. आस्थाका बन्दी टाशी वाङ्गचुकको अविलम्ब र विना-शर्त रिहाईका लागि नेपालमा अभियान

चिनिँया मानवअधिकार रक्षक तथा तिब्बती संस्कृतिका अनुरागी टाशी वांगचुकको रिहाईका लागि हस्ताक्षर सङ्कलन लगायत अन्य अभियानात्मक गतिविधिहरू आयोजना गरिएको थियो । सन् २०१६ देखि उनलाई "विखण्डन जगाको" र चिनिँया सरकारलाई अविश्वास गर्न खोजेको भन्दै उनलाई चिनिँया अधिकारीहरूले उनलाई हिरासतमा राखिरहेका छन् । उनी शारीरिक सजायबाट पिडित छन् र आफ्ना परिवारका सदस्यहरूसँग भेट्न प्रतिबन्ध लगाइएको छ ।

आफ्नो तिब्बती संस्कृति जिवित राख्न खोज्दा पक्राउ परेका टाशी वांगचुकलाई अविलम्ब र विना-शर्त रिहाई गरिनुपर्दछ भन्द सचिवालयबाट प्रेषित एक्सन सर्कुलरलाई आधार बनाएर एम्नेस्टी आबद्ध युथ नेटवर्क र समूहहरूले हस्ताक्षर संकलन, पत्र लेखन, फोटो स्टन्ट लगायत अन्य कार्यक्रमहरू आयोजना गरेका थिए । समग्रमा ४,१०७ पत्र तथा हस्ताक्षर संकलन भएको थियो जसको विस्तृत विवरण निम्न छ :

क्र.म	समूह/नेटवर्क	हस्ताक्षर	पत्र	जम्मा
१	समूह ३३, चितवन	१३७	४	१४१
२	समूह ४०, नवलपरासी	२०३		२०३
३	निर्माणाधिन समूह, कपिलवस्तु	८८	६	९४
४	इन्द्रेस्वर युथ नेटवर्क, पनौती	१३८	१४४	२८२
५	भिक्टोरिया युथ नेटवर्क, दाङ	८८	९६	१८४
६	एन ओ सी युथ नेटवर्क, काठमाडौं		८१	८१
७	बनेपा युथ नेटवर्क, बनेपा	२२६		२२६
८	इमोर्तल युथ नेटवर्क, दमक		२३३	२३३
९	कृषि क्याम्पस युथ नेटवर्क, लम्जुंग		९२	९२
१०	**एन सी सी युथ नेटवर्क, काठमाडौं**	**५००**	**१२५**	**६२५**
११	रामपुर युथ नेटवर्क, चितवन	५०९		५०९
१२	त्रि चन्द्र युथ नेटवर्क, काठमाडौं		१२७	१२७
१३	समूह ५४, समूह ८२, पोखरा	५६		५६
१४	समूह ६६, दाङ		१००	१००
१५	समूह ४२, गोर्खा	१०९		१०९
१६	फरेस्ट्री युथ नेटवर्क, हेटौडा		१९२	१९२
१७	धुलाबारी युथ नेटवर्क, झापा	६००		६००
१८	डाइन्यामिक युथ नेटवर्क	२५३		२५३
	कुल जम्मा	२९०७	१२००	४१०७

४.८. एवाओ हाकामादाको रिहाईका लागि नेपालबाट भिडियो संदेश पठाएको

मिति २०७४ फाल्गुन ५ अर्थात् १७ फेब्रुअरी २०१८ का दिन एम्नेस्टी जापानको अनुरोधमा एवाओ हाकामादाको रिहाईका लागि नेपालबाट ६ जनाको भिडियो संदेश एम्नेस्टी जापानलाई पठाइयो । भिडियो संदेश ***फियुजन युथ नेटवर्क, भक्तपुर, बाराही युथ नेटवर्क, पोखरा र राष्ट्रिय बोर्डका*** सदस्य पासांग शेर्पाले पठाउनु भएको थियो । भिडियो संदेशका लागि सचिवालयबाट सबै समूह तथा युथ नेटवर्कलाई इमेलमार्फत अनुरोध गरिएको थियो ।

हाकामादा संसारकै सबैभन्दा लामो (४६ वर्षे) समयसम्म मृत्युदण्डको सजाय पर्खेर कारागारमा बसेका बन्दीमध्ये एक हुन् । मृत्युदण्डको फैसला अनुचित सुनुवाइअनुसार सुनाइएको थियो, जुन् फैसला बनावटी प्रमाणका आधारमा गरिएको थियो र भुल तथा गल्ती स्वीकारोक्तीका लागि प्रहरीले अनुसन्धानका क्रममा यातना दिने तथा दुर्व्यवहार गरेका थिए । उनलाई २०१४ मा रिहा गरिए तापनि, अहिलेसम्म उनको पुनसुनुवाइको मिति तोकिएको छैन । एम्नेस्टीले उनको मानवअधिकार रक्षा गर्नका लागि विश्वव्यापी अभियान गर्दै आएको छ ।

४.९. सिरियामा जारी आम ज्यादतीका विरुद्ध नेपालमा अभियान

एम्नेस्टी इन्टरनेसनलले विगत केही वर्षदेखि सिरियाको मानवीय सङ्कटको बारेमा आवाज उठाउँदै आएको छ । एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको वार्षिक प्रतिवेदन २०१७/२०१८ मा सिरियमा दण्डहीनता सहितको युद्ध अपराध, अन्तर्राष्ट्रिय मानवीय कानूनको जघन्य उल्लङ्घन र मानवअधिकार दुर्व्यवहार भईरहेको र द्वन्द्वका कारण २०१७ को अन्त्य सम्ममा चार लाख भन्दा बढी मानिसहरूको मृत्यु भएको तथा एक करोड दस लाख मानिसहरू विस्थापित भएको प्रतिवेदनमा औंल्याएको थियो ।

फाल्गुनको दोस्रो हप्ता देखि गेटा शहरमा सिरियाली सेनाद्वारा आम नागरिकहरूमाथि निर्मम आक्रमण भए पछि त्यहाँ मानवीय संकट उच्च विन्दुमा पुगेको थियो । यसका विरुद्ध जवाफदेहीता माग गर्दै अभियानहरू गर्न एम्नेस्टी नेपालले समूह र समूह तथा युथ नेटवर्कहरूलाई २०७४, फाल्गुन १६ का दिन एक्सन सर्कुलर प्रेषित गरेको थियो र समूह तथा युथ नेटवर्कहरूले स्थानीय स्तरमा विभिन्न अभियानात्मक गतिविधिहरू आ-आफ्नो क्षेत्रमा सञ्चालन गरेका थिए जसको विवरण निम्न अनुसार छ । समग्रमा ५,८०८ थान पत्र र हस्ताक्षरहरू र १८६ थान अनलाइन पिटीसन सङ्कलन भएको थियो ।

समूह / युथ नेटवर्क	कार्यक्रम	हस्ताक्षर/पत्रहरू
समूह ३९, नुवाकोट	पत्र सङ्कलन	४५०
धुलाबारी युथ नेटवर्क, झापा	पर्चा वितरण, दीप प्रज्वलन	
समूह ५४, पोखरा	हस्ताक्षर सङ्कलन	१८२
समूह ६४, चितवन	हस्ताक्षर सङ्कलन	४७
अग्रसन युथ नेटवर्क, दाङ	हस्ताक्षर सङ्कलन, दीप प्रज्वलन	१०५
रामपुर युथ नेटवर्क, चितवन	दीप प्रज्वलन, हस्ताक्षर सङ्कलन	६००
कृषि युथ नेटवर्क, लम्जुंग	ऱ्याली, पत्र सङ्कलन	५३९
समूह ६७ र फरेस्ट्री युथ नेटवर्क, हेटौडा	दीप प्रज्वलन	
पक्लिहवा युथ नेटवर्क, भैरहवा	हस्ताक्षर सङ्कलन	१७६
समूह ११,२३,४१ र ७३, विराटनगर	दीप प्रज्वलन	
समूह ६६, दाङ	दीप प्रज्वलन	
समूह ७८, लालबन्दी	हस्ताक्षर सङ्कलन	२२५
डाइनामिक युथ नेटवर्क, काठमाडौं	हस्ताक्षर सङ्कलन	८०
समूह ६१, ललितपुर	हस्ताक्षर सङ्कलन	४३०
पीस भिजन युथ नेटवर्क, भक्तपुर	हस्ताक्षर सङ्कलन, दीप प्रज्वलन	३५०
त्रि चन्द्र युथ नेटवर्क, काठमाडौं	शान्तिपूर्ण ऱ्याली, हस्ताक्षर सङ्कलन	७९०
दमक युथ नेटवर्क, झापा	हस्ताक्षर सङ्कलन	१३३
समुह ३४, काठमाडौं	हस्ताक्षर सङ्कलन	३००
समूह ४३ र बनेपा युथ नेटवर्क, बनेपा	हस्ताक्षर सङ्कलन	१३५
निर्माणाधिन समूह, कपिलवस्तु	दीप प्रज्वलन	
समूह ३, काठमाडौं	हस्ताक्षर सङ्कलन	७०
समूह ८२ र बाराही युथ नेटवर्क,पोखरा	हस्ताक्षर सङ्कलन	१६१
देवी युथ नेटवर्क, झापा	दीप प्रज्वलन	
पीस विजन युथ नेटवर्क, भक्तपुर	हस्ताक्षर सङ्कलन र दीप प्रज्वलन	३५०
काठमाडौं युथ नेटवर्क र समूह ३, काठमाडौं	हस्ताक्षर सङ्कलन	२३९
समूह ३३, चितवन	हस्ताक्षर सङ्कलन	
समूह ६,सुनसरी	हस्ताक्षर सङ्कलन	
नेपाल युथ नेटवर्क, काठमाडौं	हस्ताक्षर सङ्कलन	१३५
समूह ७२ र इन्द्रेश्वर युथ नेटवर्क	हस्ताक्षर सङ्कलन	१३७
जम्मा		**५,८०८**

सिरियाको पूर्वी गुट्टामा भएको बमबारी रोक्न माग गर्दै ***काठमाडौं युथ नेटवर्क***द्वारा हस्ताक्षर सङ्कलन गरियो । गोकर्णेश्वर, काठमाडौंको दुई विद्यालयमा गरिएको सो कार्यक्रममा २२७ विद्यार्थी र १२ शिक्षकहरूको हस्ताक्षर सङ्कलन गरिएको थियो ।

२०७४ फाल्गुन १७ (मार्च १ २०१८) मा ***रामपुर युथ नेटवर्क***द्वारा एग्रिकल्चर एण्ड फरेस्ट्री विश्वविद्यालय, रामपुरमा सिरियामा भइरहेको हिंसा रोक्न माग गर्दै द्विप प्रज्वलन गरियो ।

धुलाबारी युथ नेटवर्कद्वारा २०७४ फाल्गुण १६ (फेब्रुअरी २८ २०१८) बुधबार, सिरियामा भईरहेको युद्ध र बमबारीको बिरुद्ध नारा सहितको पम्प्लेट प्रदर्शन गरी उक्त युद्धमा परी मृत्युवरण भएकाहरूको सम्झनामा एक मिनेट मौनधारण र "प्रे फर सिरिया" लेखिएको सिरिया देशको नक्साको आकृति बनाई मैनवत्ती प्रज्वलन गरियो ।

२०७४ फागुन १६ (फेब्रुअरी २८ २०१८) मा **त्रि चन्द्र युथ नेटवर्क**द्वारा त्रि चन्द्र क्याम्पस, काठमाडौं प्राङ्गणमा 'Stop the war in Syria' माग गर्दै ७९० हस्ताक्षर सङ्कलन गरियो ।

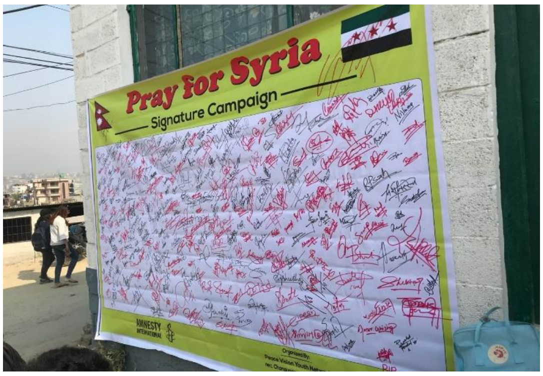

४.९. भारतीय राजदूतावासमा भारतीय दलित अधिकारकर्मी रिहाईको माग गर्दै पत्राचार गरेको

मिति २०७५ फाल्गुन १२ अर्थात् २५ अप्रिल २०१८ का दिन भारतीय दलित अधिकारकर्मी तथा मानवअधिकार रक्षक चन्द्रशेखर आजादको प्रशासकीय गिरफ्तारी विरुद् एम्नेस्टीले नेपालस्थित भारतीय राजदूतावासमा पत्राचार गरेको थियो । उनलाई ३ नोभेम्बर २०१७ देखि उत्तर प्रदेश सरकारले बिना सुनुवाई हिरासतमा राखेको छ । चन्द्रशेखर आजाद् "भिम आर्मी" नामको उत्तर प्रदेशमा रहेको दलित अधिकारका लागि काम गर्ने प्रख्यात संस्थाका संस्थापक हुन् । उक्त संस्थाले दलित बालबालिकाका लागि ३०० विद्यालयहरू सञ्चालन गर्दै आएको छ ।

४.१०. नुरा हुसेनको ज्यानको रक्षाको माग गर्दै अनलाइन पिटिसन

उन्नाइस वर्षीय हुसेनलाई पतिको हत्याको आरोप लगाई सुडानको अदालतले मृत्युदण्डको सजाय सुनाएको थियो । वास्तविकतामा हुसेनलाई वैवाहिक बलत्कार भएको थियो र आत्मा सुरक्षा गर्दा बलात्कारी पतिको हत्या भएको थियो । यस दुखद घटनालाई लिएर एम्नेस्टी नेपालले २०७५ जेष्ठ १४ (२८ मे २०१८) देखि २०७५ असार १२ (२६ जुन् २०१८) का दिन सम्म हुसेनको ज्यानको रक्षाकोलागि अनलाइन पिटिसन संचालन गरेको थियो ।

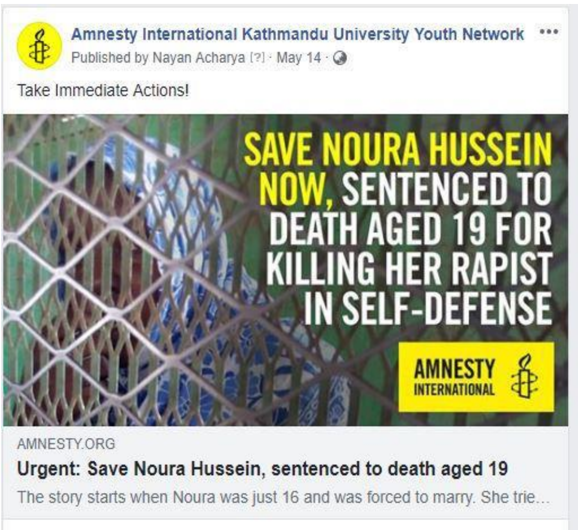

समग्रमा ३३७३ पिटिसनमा हस्ताक्षर भएको थियो जसमा ३१४५ पिटिसनमा हस्ताक्षरको पहल ***काठमाडौं विश्वविद्यालय युथ नेटवर्क***को सक्रियतामा भएको थियो । सो मृत्युदण्ड सजायको विश्वव्यापी रूपमा विरोध भए पछि २०७५ असार १२ (२६ जुन् २०१८)का दिन सुडानको अदालतले मृत्युदण्डको सजायलाई फिर्ता लिएर हुसेनलाई ५ वर्ष कैदको फैसला सुनाएको छ।

४.११. ट्रम्प प्रशासनको आप्रवासी नीति विरूद्ध नेपालमा प्रदर्शन

मेक्सिकोबाट बोर्डर पार गरेर अमेरिका आउने आमाबुवाबाट बालबालिका छुट्टाउने अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पको प्रशासकीय नीतिको विरोधमा *Global Day of Action* का दिन एम्नेस्टी इन्टरनेसनलले विभिन्न देश र शहरहरूमा बृहत विरोध कार्यक्रमहरू आयोजना गरेको थियो र यस्तो गलत र अमानवीय नीतिको अभ्यास अविलम्ब रोक्न एक लाख भन्दा धेरैं हस्ताक्षर सङ्कलन भएको थियो । नेपालमा पनि एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाले २०७५ असार १६ (३० जुन् २०१८)का दिन नेपालम स्थित अमेरिकी राजदूतावास आसपासमा विरोध प्रदर्शन गर्दै यस नीतिको कार्यन्वयन रोक्न दबाब दिन राजदूतावास कर्मचारीलाई ज्ञापनपत्र बुझाएको थियो । उक्त कार्यक्रमा युथ नेटवर्कहरूको उल्लेखनीय सहभागिता थियो ।

राष्ट्रपति ट्रम्पको अध्यागमन नीतिको विरोधमा भएको अमेरिकी दुतावास अघिको प्रदर्शन प्रेसमा प्रकाशित :

1. http://kathmandupost.ekantipur.com/news/2018-07-01/amnesty-intl-protests-trumps-inhumane-policy.html
2. http://www.uniindia.com/~/amnesty-int-l-nepal-protests-trump-s-inhumane-policy/World/news/1276274.html
3. http://sudurpost.com/?p=3479

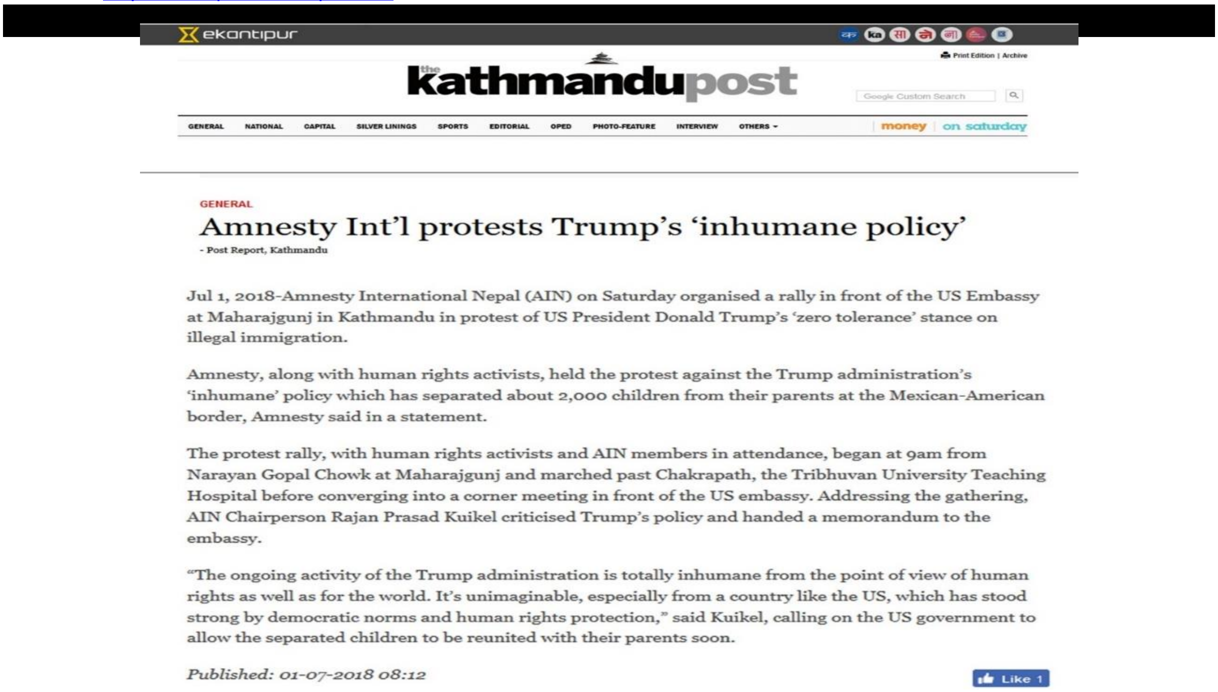

ekantipur

the kathmandupost

GENERAL | NATIONAL | CAPITAL | SILVER LININGS | SPORTS | EDITORIAL | OPED | PHOTO-FEATURE | INTERVIEW | OTHERS | money | on saturday

GENERAL

Amnesty Int'l protests Trump's 'inhumane policy'

- Post Report, Kathmandu

Jul 1, 2018-Amnesty International Nepal (AIN) on Saturday organised a rally in front of the US Embassy at Maharajgunj in Kathmandu in protest of US President Donald Trump's 'zero tolerance' stance on illegal immigration.

Amnesty, along with human rights activists, held the protest against the Trump administration's 'inhumane' policy which has separated about 2,000 children from their parents at the Mexican-American border, Amnesty said in a statement.

The protest rally, with human rights activists and AIN members in attendance, began at 9am from Narayan Gopal Chowk at Maharajgunj and marched past Chakrapath, the Tribhuvan University Teaching Hospital before converging into a corner meeting in front of the US embassy. Addressing the gathering, AIN Chairperson Rajan Prasad Kuikel criticised Trump's policy and handed a memorandum to the embassy.

"The ongoing activity of the Trump administration is totally inhumane from the point of view of human rights as well as for the world. It's unimaginable, especially from a country like the US, which has stood strong by democratic norms and human rights protection," said Kuikel, calling on the US government to allow the separated children to be reunited with their parents soon.

Published: 01-07-2018 08:12

Like 1

५. मानवअधिकार शिक्षा अभियान (Human Rights Education Campaign(

५.१. पृष्ठभूमी

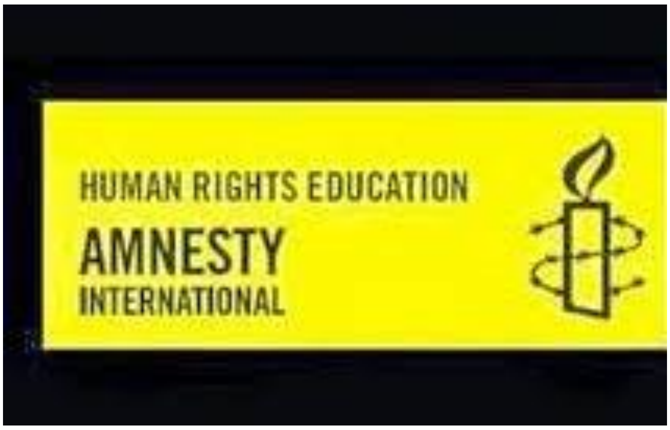

प्रत्येक व्यक्तिले आफ्नो मानवअधिकारको बारेमा परिचित हुँदै अरूको अधिकारको सम्मान गर्ने तथा यी अधिकारहरू हनन् भएमा कसरी उपचार प्राप्त गर्ने आदिबारेमा परिचित हुनु आवश्यक छ । यसका लागि शिक्षा, तालिम र सूचनामार्फत ज्ञानको आदानप्रदान गर्न, कौशलता प्रदान गर्न र मानवअधिकार र मौलिक स्वतन्त्रताहरूप्रतिको आदरलाई बलियो बनाउँदै मानवअधिकार संस्कृतिको निर्माण गर्नु अपरिहार्य छ । एकअर्काप्रतिको पारस्परिक सम्मान, सौहार्दता, समझदारी, सहनशीलता र भातृत्वको भावना विकास गर्दै मानवअधिकार-केन्द्रित दीगो विकास, समाजिक न्यायको प्रवर्धन र शान्तिपूर्ण मानव समाजको निर्माण गर्न योगदान पुऱ्याउनु नै मानवअधिकार शिक्षाको उद्देश्य हो ।

नेपालको परिप्रेक्षमा मानवअधिकार शिक्षालाई विद्यालय पाठ्यक्रममा समावेश गरी मानवअधिकार संस्कृतिको प्रवर्धन गर्न आवश्यक देखिन्छ । नेपालको रूढी, सामन्ती र पितृसत्तात्मक सामाजिक संरचनामा क्रमिक सुधार आई मानवअधिकार उपभोगमा पनि केही सकरात्मक सुधार आइरहेको भएपनि आमरूपमा नेपालका सीमान्तकृत र पिछडिएका समुदायहरूले मानवअधिकारको पूर्णरूमा उपभोग गर्न सकेका छैनन् । तसर्थ नेपालका स्कूले उमेरका बालबालिका तथा युवाहरूलाई मानवअधिकारबारे ज्ञान अभिवृद्धि गराई सो ज्ञानलाई व्यवहारमा उतार्न र आफू लगायत अरूमाथि घर, समाज, स्कूल आदि सार्वजनिक स्थल र अन्य परिवेशमा भएको वा हुनसक्ने ज्यादती, विभेद, अन्याय, हिंसा आदिको विरूद्धमा आवाज उठाउन उत्प्रेरित र सक्षम बनाउने उद्देश्यका साथ मानवअधिकार शिक्षामा जोड दिई अघि बढ्नु आजको आवश्यकता देखिएको छ ।

यसै सन्दर्भमा एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालले यसै वर्ष (सन् २०१८) देखि गाउँ, शहर र स्थानीय स्तरमा बालबालिका र युवा लगायत बढी भन्दा बढी व्यक्तिहरूलाई मानवअधिकारको विषयवस्तुहरूमा साक्षात्कार गराउँदै उनीहरूलाई मानवअधिकारको पक्षमा उभिन र वकालत गर्न अभिप्रेरित गरी गाउँ समाजमा मानवअधिकार संस्कृतिको प्रवर्धन गर्ने उद्देश्यबमोजिम *"विद्यालयमा मानवअधिकार शिक्षा"* अभियान पुन शुरू गरेको छ । देशव्यापी रूपमा सञ्चालन भइरहेको यस अभियानअन्तर्गत एम्नेस्टी नेपालले यस संस्थामा आबद्ध स्थानीय समूह तथा युथ नेटवर्कका प्रतिनिधिहरूलाई परिचालन गरी स्थानीय विद्यालय तथा कलेजहरूमा गई कक्षा ५ देख १२ सम्मका विद्यार्थीहरूलाई मानवअधिकारका विषयवस्तुहरूमा शिक्षित गराउने उद्देश्य राखेको छ ।

५.२. मानवअधिकार शिक्षा अभियानसम्बन्धी कार्यशाला

सन् २०१८ को अन्त्यसम्ममा देशभरीका कम्तिमा ३०,००० विद्यार्थी भाइबहिनीहरूसम्म पुगी उनीहरूलाई मानवअधिकारसम्बन्धी आधारभूत विषयहरूमा जानकारी गराई एम्नेस्टीको अभियानमा जोड्ने लक्ष्यको परिपूर्तिका लागि २०७५ जेष्ठ १९ र २० (२ र ३ जुन २०१८) मा मोरङ्गको लेटाङ्ग र २०७५ जेष्ठ २६ र २७ (जुन ९ र १०, २०१८) मा नवलपरासीको गैंडाकोटमा मानवअधिकार शिक्षासम्बन्धी प्रशिक्षण कार्यशाला आयोजना गरेको थियो जसमा ६३ जना प्रतिनीधिहरूको सहभागीता रहको थियो । उक्त कार्यक्रममा सहभागीहरूलाई मानवअधिकार, मानवअधिकार शिक्षाको महत्व, मानवअधिकारसम्बन्धी सत्रहरू कसरी सञ्चालन गर्ने, स्कूलका विद्यार्थीहरूलाई मानवअधिकारसम्बन्धी कस्तो विषयवस्तुहरू कसरी प्रस्तुत गर्ने र मानवअधिकारलाई दैनिक जीवनपद्धतिमा जोड्ने गरी कसरी स्कूलका विद्यार्थी भाइबहिनीहरूलाई उत्प्रेरित गर्न सकिन्छ आदि विषयहरूमा छलफल र प्रशिक्षण गरिएको थियो । कार्यशालाको दौरानमा स्थानीय विद्यलायमा गई कक्षा ८, ९ र १० का २०० भन्दा बढी विद्यार्थीहरूलाई पनि सहभागी प्रशिक्षार्थीहरूमार्फत मानवअधिकारसम्बन्धी प्रशिक्षण अभ्यास गरिएको थियो ।

उक्त प्रशिक्षण कार्यक्रममा सहभागी भएका हरेक प्रतिनिधिहरूले आफ्नो समूह वा/र अन्य समूह र युथ नेटओर्कको समन्वय र सहकार्य समेतमा कम्तिमा पनि पाँच (५) वटा विद्यालयहरूमा गई ५०० (पाँच सय) विद्यार्थी लगायत शिक्षक शिक्षिकाहरू तथा स्थानीय समुदायहरूलाई मानवअधिकारका विषयवस्तुहरूमा आधारभूत जानकारीमूलक तालिम सञ्चालन गर्नुपर्ने योजनाअनुरूप हाल एम्नेस्टी नेपाल आबद्ध केही युथ नेटवर्क र समूहहरूले यस अभियानलाई सक्रियताका साथ अगाडि बढाइरहेका छन् ।

५.३. स्थानीयस्तरमा आयोजना भएका कार्यक्रमहरू

एम्नेस्टी नेपालमा आवद्ध विभिन्न समुह तथा युथ नेटवर्कहरूले स्थानीय विद्यालयहरूमा गई मानवअधिकार शिक्षासम्बन्धी कक्षाहरू सञ्चालन गरेका थिए । काठमाडौं, काभ्रे, लम्जुङ्ग, जनकपुर, झापामा भएका कार्यक्रमहरूमार्फत हजार विद्यार्थीहरूलाई मानवअधिकार शिक्षाबारे ज्ञान तथा जानकारी प्रदान गरिएको थियो ।

	समुह ३, काठमाडौंद्वारा काठमाडौंमा सञ्चालित मानवअधिकार शिक्षा कार्यक्रम काठमाडौं युनिभर्शिटी युथ नेटवर्कद्वारा काभ्रेमा सञ्चालित मानवअधिकार शिक्षा कार्यक्रम
	काठमाडौं युनिभर्शिटी युथ नेटवर्कद्वारा काभ्रेमा सञ्चालित मानवअधिकार शिक्षा कार्यक्रम
	कृषि युथ नेटवर्कद्वारा लम्जुङ्गमा सञ्चालित मानवअधिकार शिक्षा कार्यक्रम

	नेपाल युथ नेटवर्कद्वारा काठमाडौंमा सञ्चालित मानवअधिकार शिक्षा कार्यक्रम
	इमोर्टल युथ नेटवर्कद्वारा झापामा सञ्चालित मानवअधिकार शिक्षा कार्यक्रम
	समूह ५७ द्वारा जनकपुरमा सञ्चालित मानवअधिकार शिक्षा कार्यक्रम

२०७४ पौष ३० गते (१४ जनवरी २०१८) ***बनेपा युथ नेटवर्कले*** धुलिखेलस्थित सरस्वती माध्यमिक स्कुलमा मानवअधिकार शिक्षा र पोषणसम्बन्धी प्रशिक्षण र निशुल्क स्वास्थ्य सिविर गरी एक दिने कार्यशला गर्यो । निशुल्कः स्वास्थ्य शिविरमा १३६ विद्यार्थी सहभागी भएका थिए । त्यसैगरि मानवअधिकार शिक्षा र पोषण शिविरमा ६५ जना विद्याथीको सभागिता थियो ।

६. सदस्यता वृद्धि र क्षमता अभिवृद्धिसम्बन्धी गतिविधिहरू (Membership Growth and Capacity Development Activities)

६.१. पृष्ठभूमी

एम्नेस्टी इन्टरनेसनलले सन् २०२० सम्ममा हाल रहेको ७० लाख भन्दा धेरैको सदस्यता, अभियन्ता र समर्थकहरूको सङ्ख्या विस्तार गरी दुई करोड बनाउने लक्ष्य राखेको छ र त्यसैअनुरुप एम्नेस्टी नेपालले पनि आफ्ना सदस्यता बृद्धि गर्न प्रवर्धनात्मक गतिविधिहरूलाई विशेष जोड दिँदै आएको छ । सदस्यता विस्तारमा योगदान पुगोस्, सदस्यहरूमा मानवअधिकारसम्बन्धी अवधारणात्मक स्पष्टता होस् र स्थानीय स्तरमा अभियानात्मक गतिविधिहरू अझ व्यापक र सशक्त हुन् भन्ने उद्देश्यले एम्नेस्टी नेपाल सचिवालयले आफ्नै पहलमा अथवा समूह र युथ नेटवर्कहरूको अनुरोधमा अभिमूखिकरण, प्रशिक्षण, इन्डक्सन, अन्तर्क्रिया, कार्यशाला लगायतका कार्यक्रमहरू निरन्तर रूपमा आयोजना गर्दै आएको छ।

६.२. सचिवालय र बोर्डको टोलीद्वारा विभिन्न जिल्लामा अभिमूखिकरण र इन्डक्सन भ्रमणहरू

राष्ट्रिय सचिवालय र नेसनल बोर्डका सदस्यहरूबाट २०७४ पौष २१ देखि २८ (५-११ जनवरी २०१८) सम्म नेपालको पश्चिम क्षेत्रका ६ जिल्लाहरू - चितवन, कास्की, कपिलवस्तु, प्युठान, रोल्पा (एम्नेस्टी नेपालको लागि नयाँ ठाउँ) र दाङमा अभिमूखिकरण तथा आउटरिच कार्यक्रमहरूको आयोजना गरियो । यस आठ दिने अभियान एम्नेस्टी नेपाल र एम्नेस्टी नेपालको मानवअधिकारसम्बन्धी कामहरूको सन्देशको प्रवाह फैलाउन, एम्नेस्टी नेपाल अहिलेसम्म उपस्थित नभएको ठाउँहरूमा एम्नेस्टी नेपालको विस्तारको थालनी गर्न र मुख्यतः एम्नेस्टी नेपालको सदस्यता, समूह र युथ नेटवर्कको सङख्या बढाउन चितवनको रामपुरबाट प्रारम्भ गरी दाङको घोराहीमा सम्पन्न गरिएको थियो । यस अभियानको दौरानमा अभिमूखिकरण कार्यक्रम, छलफल, पत्रकारहरूसँग छलफल, स्थानीय पत्रपत्रिका र क्षेत्रीय एफ. एम. रेडियोसँग अन्तर्वार्ता र अन्तरक्रिया कार्यक्रमको आयोजना गरियो, जहाँ करिब ४०९ जनाको उपस्थिति रहेको थियो । तीन नयाँ युथ नेटवर्क र एउटा नयाँ समूहको गठनको राम्रो सम्भाव्यता र दाङमा थारु समुदायको नयाँ ***अग्राशन युथ नेटवर्क*** लगायत समूह तथा युथ नेटवर्कसँग पहिलो अभिमूखिकरणको आयोजनालाई यस अभियानको विशेष उपलब्धि मान्न सकिन्छ ।

६.३. लम्जुङ्ग जिल्लामा अभिमूखिकरण सम्पन्न

राष्ट्रिय सचिवालयबाट २०७४ माघ १६ (३० जनावरी २०१८) का दिन ***कृषि युथ नेटवर्क लम्जुङ्ग र समुह २७*** का नयाँ तथा इच्छुक सदस्यहरूका लागि एक दिने अभिमूखिकरण कार्यक्रम गरियो। सचिवालयबाट एम्नेस्टी र यसले गर्ने मानवअधिकारका अभियानहरूबारे प्रस्तुती गरियो भने बोर्डका सदस्यबाट मानवअधिकार रक्षाका लागि युवाहरूको भूमिका र द्वन्द्व व्यवस्थापनबारे प्रस्तुती भएको थियो । सो कार्यक्रमले एम्नेस्टी र यसका अभियानबारे करिब १०२ जना सहभागीहरूको ज्ञान अभिवृद्धि गर्न मदत पुऱ्यायो ।

६.४. काठमाडौं उपत्यकाका युथ नेटवर्कहरूलाई अभिमूखिकरण र इन्डक्सन

मिति २०७४ कात्तिक ११ मा ***काठमाडौं युथ नेटवर्कको*** अनुरोधमा एम्नेस्टी नेपाल सचिवालयमा २३ जना एम्नेस्टी नेपालमा आबद्ध हुन इच्छुक युवा विद्यार्थीहरूलाई मानवअधिकार, एम्नेस्टी, एम्नेस्टी अभियान लगायत विषयवस्तुहरूमा प्रशिक्षण गरियो । राष्ट्रिय बोर्डका प्रतिनिधिले युवाहरूको भूमिका विषयमा प्रस्तुती गर्नु भएको थियो ।

त्यसैगरी मिति २०७४ कार्तिक २२ र २३ (८ र ९ नोभेम्बर २०१७) मा एम्नेस्टी सदस्य तथा समर्थकहरूको संख्या बढाउन तथा नयाँ युथ नेटवर्कको गठन गर्ने उद्देश्यले काठमाडौं उपत्यकाका के.सी.एम. कलेज, काठमाडौं विश्वविद्यालय स्कूल अफ म्यानेजमेन्ट, एन.सी.आइ.टि कलेज, क्याथफोर्ड कलेज, क्वेस्ट कलेज, थेम्स कलेज लगायतमा भ्रमण गरिएको थियो ।

त्यस्तै काठमाडौंस्थित सेन्ट जेभियर्स कलेजमा एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको सदस्य तथा समर्थकहरूको सङ्ख्या बढाउने रणनीतिक उद्देश्यले २०७४ कात्तिक २४ (१० नोभेम्बर २०१७) गते *सामाजिक कार्य* विषयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूलाई कलेजको हलमा करिब ४५ मिनेट लामो अभिमूखिकरण कार्यक्रम गरिएको थियो । यस कार्यक्रमपछि कलेजका विद्यार्थी र शिक्षक एम्नेस्टी र एम्नेस्टीको सदस्यताबारे बुझ्न इच्छुक भएको बताएका थिए । त्यसैगरी, मिति २०७४ मंसिर १६ (२ डिसेम्बर २०१७) का दिन ***काठमाडौं विश्वविद्यालय युथ नेटवर्कका*** ६० जना नयाँ सदस्यहरूलाई *इन्डक्सन* प्रदान गरियो ।

मिति २०७४ माघ २७ (१० फेब्रुअरी २०१८)का दिन पछिल्लो समय गठन भएको ***त्रिचन्द्र युथ नेटवर्कका*** सदस्यहरूका लागि पहिलो इन्डक्सन कार्यक्रम सम्पन्न गरियो । उक्त कार्यक्रममा नेसनल बोर्डका अध्यक्ष, सदस्य र सचिवालय कर्मचारीबाट एम्नेस्टी र यसले गर्ने मानवअधिकारका अभियानहरू र सो अभियानमा युवाहरूले खेल्न सक्ने भूमिकाबारे प्रस्तुत गरियो । उक्त कार्यक्रममा १२१ जना युवा सदस्यहरूको उपस्थिति थियो ।

त्यस्तै २०७४ चैत्र २६ (९ अप्रिल २०१८) मा ***नेसनल ओपन कलेज (एनओसी)*** कलेजका नयाँ प्रथम वर्षका ५० भन्दा बढी विद्यार्थीहरूलाई मानवअधिकार, एम्नेस्टी इन्टरनेसनल, एमनेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल र मानवअधिकार रक्षाको अभियानमा युवाको भूमिका र महत्वका बारेमा अभिमूखिकरण कार्यक्रम गरियो ।

६.५. स्थानीयस्तरमा आयोजना भएका कार्यक्रमहरू

रामपुर युथ नेटवर्कले २०७५ जेष्ठ ९ (मे २३ २०१८) मा, आफ्नै शैक्षिक संस्थाको प्राङ्गणमा अभिमूखिकरण कार्यक्रम गरी ६१ जना नयाँ विद्यार्थीहरूलाई आफ्नो नेटवर्कको सदस्य बनायो ।

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल ***भिक्टोरिया युथ नेटर्वक***द्वारा मिति २०७४ पुस २७ गते (११ जनवरी २०१८) अम्बेकश्वरी युथ नेटवर्क र अग्रासन युथ नेटर्वकको सहयोगमा अभिमूखिकरण एवं अन्तर्क्रिया कार्यक्रम सञ्चालन गरियो । कार्यक्रममा १०२ जनाको सहभागिता थियो ।

६.६. हेटौंडास्थित समूह र युथनेटओर्कका सदस्यहरूलाई प्रशिक्षण

एम्नेस्टी नेपालमा आबद्ध हेटौंडाको ***समूह ६७*** का सदस्य लगायत केही स्थानीय मानवअधिकार रक्षकहरूलाई आधा दिने मानवअधिकार र एम्नेस्टी अभियानसम्बन्धी प्रशिक्षण कार्यक्रम २०७४ पौष ८ गतेका दिन सम्पन्न गरियो । उक्त कार्यक्रममा ७५ जनाको सहभागिता रहेको थियो । नेसनल बोर्ड तथा सचिवालयबाट एम्नेस्टी इन्टरनेसनल र मानवअधिकारका बारेमा प्रस्तुतीहरू भएको थियो भने बोर्डका सल्लाहकार पुरुषोत्तम दाहालले सहभागी अभियन्ताहरूलाई एम्नेस्टी नेपालको मानवअधिकार अभियानसँग अझ थप सक्रियताका साथ जोडिएर मानवअधिकारका चुनौतीहरूका विरुद्ध लाग्न सदस्यहरूलाई आह्वान गर्नु भएको थियो । साथै सोही दिन हेटौंडा फरेस्ट्री क्याम्पसस्थित ***फरेस्ट्री युथ नेटवर्कका*** करिब ६० जना सदस्यहरूलाई पनि एम्नेस्टी इन्टरनेसनल र मानवअधिकार अभियानका बारेमा प्रशिक्षण गरियो ।

६.७. रेडियो छलफल कार्यक्रममा सहभागिता

मिति २०७४ कात्तिक २१ (७ नोभेम्बर २०१७) मा राष्ट्रियस्तरमा देशभर प्रसारण हुने इमेज एफ.एम ९७.९ को 'नमस्ते नेपाल' विषयमा केन्द्रित भएर हुने छलफल कार्यक्रममा एम्नेस्टी नेपाल सचिवालय सरिक भई नेपालको वर्तमान मानवअधिकारसम्बन्धी चासोका विषयहरू, नेपालले अन्तर्राष्ट्रिय सन्धिहरू अनुमोदन गरेपनि ती सन्धिहरूको कार्यान्वयनमा देखिएको उदासिनता, न्यायको पहुँचमा हुने बाधा व्यवधान र समस्याहरू जस्ता विषयहरूमा विस्तृत धारणा राख्यो । यसका साथै एम्नेस्टी नेपालको स्थापना, विकास र एम्नेस्टी नेपालले सञ्चालन गरिरहेको विभिन्न अभियान तथा गतिविधिहरूका बारेमा पनि जानकारी गराइयो ।

६.८. बाह्रौं राष्ट्रिय युथ मेला

मानवअधिकार संरक्षण र प्रवर्धनमा युवा अभियन्ताहरूको सशक्त भूमिका रहेको हुन्छ । एम्नेस्टीका अभियानहरूमा पनि युवाहरूले महत्वपूर्ण भूमिका खेल्दै आएका छन् र उनीहरू दर्शक वा पीडित मात्रको भूमिकाबाट पछाडि हटेर परिवर्तनका सम्वाहक भएका छन् । विशेष गरेर **"मेरो शरीर मेरो अधिकार अभियान"** र **"यातना विरुद्धको**

अभियानमा" एम्नेस्टी नेपालमा आबद्ध युवाहरूले देखाएको सक्रियता एकदमै उल्लेखनीय र अनुकरणीय रहेको छ । एम्नेस्टी नेपालका ७,८०० सदस्यमध्ये झण्डै आधा सदस्यहरू १८ देखि २५ वर्षका युवा नै छन् र मानवअधिकारसम्बन्धी अभियानहरूमा उनीहरूले अतुलनीय भूमिका निर्वाह गर्दै आएका छन् ।

यी युवा प्रतिनिधिहरूलाई एक स्थानमा भेला गराई एम्नेस्टी इन्टरनेसनल, मानवअधिकार तथा एम्नेस्टी इन्टरनेसलन नेपालको अभियानका बारेमा सैद्धान्तिक तथा व्यवहारिक जानकारीहरू दिलाउन र एम्नेस्टीले सञ्चालन गर्ने अभियानका गतिविधिहरू स्थानीयस्तरमा विस्तार गर्न थप क्षमता अभिवृद्धि गराउने उद्देश्यले हरेक वर्ष एम्नेस्टी नेपालले राष्ट्रिय युथ मेला आयोजना गर्दै आइरहेको छ । यस वर्षको राष्ट्रिय युथ मेला २०७५ वैशाख ५-७ (१८ देखि २० अप्रिल २०१८) मा नेपालको ऐतिहासिक स्थल गोर्खामा आयोजना गरिएको थियो जसमा नेपालका १६ जिल्लाहरूमा सक्रिय रहेका ४६ युथ नेटवर्कका करिब १०० जना प्रतिनिधिहरू उत्साहका साथ सहभागी भएका थिए । कार्यक्रमको दौरानमा सञ्चालन भएका प्यानल छलफलहरू र प्रशिक्षण सत्रमा महिला तथा बालबालिका बेचबिखनविरुद्धकी अभियन्ता र शक्ति समूहकी संस्थापक चरीमाया तामाङ, मानवअधिकार क्षेत्रका अग्रज अभियन्ता तथा एम्नेस्टी नेपालका पूर्व अध्यक्ष चरण प्रसाईं, युवा परिषद्की केन्द्रीय सदस्य रूपा उप्रेती, लैङ्गिक अल्पसङ्ख्यक समुदायको अधिकारका क्षेत्रमा समर्पित अभियन्ता तथा मितिनी नेपालका संस्थापक तथा सदस्य लक्ष्मी घलान र सरिता के.सी. तथा द्वन्द्वपीडित साझा चौतारीका अध्यक्ष सुमन अधिकारी आमन्त्रित हुनुहुन्थ्यो भने उद्घाटन सत्रमा गोरखा नगरपालिकाका मेयर राजनराज पन्तको उपस्थिति रहेको थियो ।

१२औं राष्ट्रिय युथ मेलाकै अवसरमा तीनवटा विभिन्न पब्लिक याक्सनहरू पनि सम्पन्न भएको थियो । वैशाख ६ गतेका दिन महिलाविरुद्ध हुने हिंसा अन्त्यको माग गर्दै गोरखा बजारमा र्‍याली निकाली गोरखा संग्राहलय अगाडि भेला भई *रामपुर युथ नेटओर्कद्वारा* एक सडक नाटक पनि प्रस्तुत गरिएको थियो । त्यसैगरी वैशाख ७ गतेका दिन दुई अन्तर्राष्ट्रिय विषयहरूमाथि पब्लिक याक्सन सम्पन्न भएको थियो । पहिलो याक्सनमा गोरखा दरबारमा पुगी एम्नेस्टी टर्कीका पूर्व अध्यक्षको रिहाईको मागसहित फोटो स्टन्ट गरिएको थियो भने दोस्रो कार्यक्रमअन्तर्गत गोरखा बजारमा करिब ४५ मिनेट अवधिसम्म सिरियामा भइरहेको मानवताविरोधी युद्ध अन्त्यको माग गर्दै हस्ताक्षर सङ्कलन गर्ने कार्य गरिएको थियो । त्यस्तै सोही दिन गर्भपतनको पक्ष र विपक्षमा वादविवाद कार्यक्रम पनि आयोजना गरिएको थियो ।

यस वर्ष एम्नेस्टी नेपालले मानवअधिकारको अभियानात्मक गतिविधिहरूमा उल्लेखनीय कार्यहरू सञ्चालन गर्दै आइरहेका युथ नेटवर्कहरूलाई सम्मान गरेको थियो । सम्मानित हुने नेटवर्कहरू - ***काठमाडौं विश्वविद्यालय युथ नेटवर्क*** (सबैभन्दा उच्च सदस्य संख्या भएको युथ नेटवर्क), ***फ्युजन युथ नेटवर्क*** (राइट फर राइट्स (Write for Rights) अभियानमा सबैभन्दा धेरै हस्ताक्षर सङ्कलन गरेको युथ नेटवर्क), ***काठमाडौं विश्वविद्यालय युथ नेटवर्क र रामपुर युथ नेटवर्क*** (सबैभन्दा धेरै अभियानात्मक गतिविधिहरू सञ्चालन गरेका युथ नेटवर्कहरू) र ***कृषि क्याम्पस युथ नेटवर्क*** (समयोचित प्रतिवेदन सचिवालयमा प्रेषित गर्ने युथ नेटवर्क) थिए ।

NATIONAL YOUTH
TIONAL YOUTH MELA 2018

TH MELA 2018

wish to see in the world
YOUTH MELA 2018
12th NATIONAL YOUTH MELA 2018

you wish to see in the w
TH MELA

७.अन्य विविध गतिविधिहरू

७.१. ६९ औं अन्तराष्ट्रिय मानवअधिकार दिवस

७.१.१. कविता वाचन कार्यक्रम

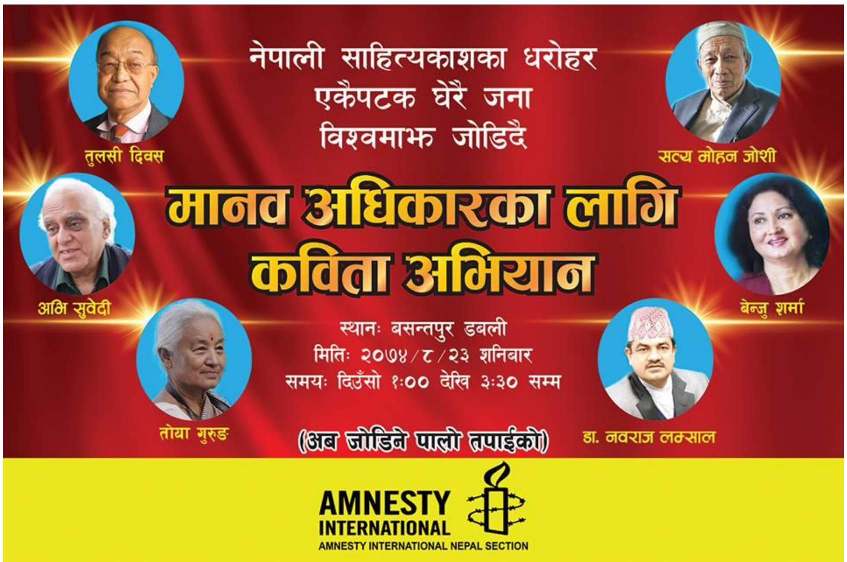

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालले **६९औं अन्तर्राष्ट्रिय मानवअधिकार दिवसको** सन्दर्भमा मानवअधिकारसँग सम्बन्धित विषयमा कविता वाचन गरी मानवअधिकार अभियानलाई साहित्य र कलामार्फत आम जनमानससमा पुर्याउने सोचले मानवअधिकार दिवसको पूर्वसन्ध्यामा २०७४ २३ मंसिर (९ डिसेम्बर २०१७)मा काठमाडौँ दरबारस्क्वायर, वसन्तपुरमा 'Poetry for Human Rights' नाराका साथ कविता वाचन कार्यक्रमको आयोजना गर्‍यो । उक्त कार्यक्रममा नेपाली साहित्य र वाङ्मय क्षेत्रका वरिष्ठ साहित्यकार र कविहरू लगायत एम्नेस्टी नेपालको अभियानमा संलग्न युवा कविहरू समेत गरी झण्डै ४० जना कविहरूले मानवअधिकारका विषष्वस्तुहरूमा सम्बन्धित रहेर कविता वाचन गरेका थिए । उक्त कार्यक्रममा श्रोतादीर्घामा एम्नेस्टी नेपालका सदस्यहरू र अन्य सहभागीहरू समेत गरी पाँच सयभन्दा बढीको सहभागीता रहेको थियो भने सर्वसाधारण श्रोताहरूको पनि उल्लेख्य सहभागिता रहेको थियो । कार्यक्रमको उदघाटन सत्रमा एम्नेस्टी नेपालका अध्यक्ष राजनप्रसाद कुईंकेलले साहित्यिक सिर्जनामार्फत कविहरूले हरदम मानवअधिकार, स्वतन्त्रता र न्यायकै आवाज उठाइरहेका भएपनि साहित्यको क्षेत्र मानवअधिकार आन्दोलनमा अझै पूर्ण रूपमा जोडी नसकेको सन्दर्भमा एम्नेस्टी नेपालले केही अग्रज र केही युवा कविहरूलाई एकै ठाउँमा भेला गराई मानवअधिकार अभियानसँग जोड्ने जमर्को गरेको बताउनुभयो । करिव चार घण्टाको उक्त कार्यक्रममा वाङ्गमय शताब्दी युग पुरुष सत्यमोहन जोशी, कविहरू तुलसी दिवस, अभि सुवेदी, बेञ्जु शर्मा र तोया गुरुङलाई उहाँहरूले भाषा, साहित्य, कला र संस्कृतिको उन्नयनमार्फत मानवअधिकार संस्कृतिमा पुर्‍याउनुभएको योगदानको कदर गर्दै एम्नेस्टी नेपालको मानार्थ सदस्यता पनि प्रदान गरियो ।

उक्त कार्यक्रमकै दौरानमा *फ्युजन युथ नेटवर्कका* सदस्यहरूले *"राइट फर राइटस्"* अभियानअन्तर्गत कार्यक्रम परिसरमा हस्ताक्षर सङ्कलन र सडक नाटक पनि आयोजना गरेका थिए ।

कवि तुलसि दिवसलाई मानार्थ सदस्यता प्रदान गर्नुहुँदै अध्यक्ष राजनप्रसाद

वाङ्मय शताब्दी पुष सत्यमोहन जोशीलाई मानार्थ सदस्यता प्रदान गर्नुहुँदै अध्यक्ष राजनप्रसाद कुईकेल

६९औं अन्तर्राष्ट्रिय मानवअधिकार दिवसको अवसरमा आयोजना गरिएको कविता वाचन कार्यक्रम प्रेसमा प्रकाशित :

- http://www.newsofnepal.com/2017/12/07/70482/
- http://kathmandupost.ekantipur.com/news/2017-12-10/poetry-recital-marks-intl-human-rights-day.html
- http://deshsanchar.com/2017/12/09/2254/

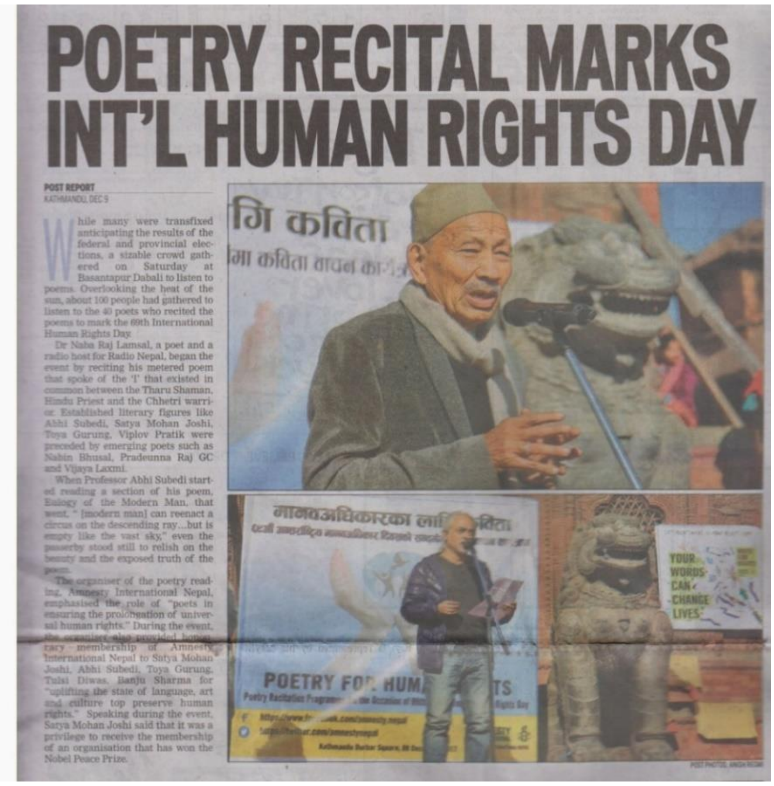

POETRY RECITAL MARKS INT'L HUMAN RIGHTS DAY

POST REPORT
KATHMANDU, DEC 9

While many were transfixed anticipating the results of the federal and provincial elections, a sizable crowd gathered on Saturday at Basantapur Dabali to listen to poems. Overlooking the heat of the sun, about 100 people had gathered to listen to the 40 poets who recited the poems to mark the 69th International Human Rights Day.

Dr Naba Raj Lamsal, a poet and a radio host for Radio Nepal, began the event by reciting his metered poem that spoke of the 'I' that existed in common between the Tharu Shaman, Hindu Priest and the Chhetri warrior. Established literary figures like Abhi Subedi, Satya Mohan Joshi, Toya Gurung, Viplov Pratik were preceded by emerging poets such as Nabin Bhusal, Pradeunna Raj GC and Vijaya Laxmi.

When Professor Abhi Subedi started reading a section of his poem, Eulogy of the Modern Man, that went, "[modern man] can reenact a circus on the descending ray...but is empty like the vast sky," even the passerby stood still to relish on the beauty and the exposed truth of the poem.

The organiser of the poetry reading, Amnesty International Nepal, emphasised the role of "poets in ensuring the prolongation of universal human rights." During the event, the organiser also provided honorary membership of Amnesty International Nepal to Satya Mohan Joshi, Abhi Subedi, Toya Gurung, Tulsi Diwas, Banju Sharma for "uplifting the state of language, art and culture top preserve human rights." Speaking during the event, Satya Mohan Joshi said that it was a privilege to receive the membership of an organisation that has won the Nobel Peace Prize.

PHOTO COURTESY: AMNESTY INTERNATIONAL NEPAL

SONAM LAMA/REPUBLICA

POETRY RECITATION MARKS

69TH HUMAN RIGHTS DAY

REPUBLICA, KATHMANDU

Amnesty International Nepal on Saturday organized a poetry recitation program at Basantapur to mark the 69th International Human Rights Day. Celebrated Nepali writers and poets, including Shatabdi Yug Purush Satya Mohan Joshi, Tulashi Diwas, Benju Sharma, Abhi Subedi and Toya Gurung, were invited to the event as distinguished guests.

On the occasions, the guests were felicitated with Amnesty International Honorary Membership. The event, hosted by Pasang Sherpa and Bipin Budathoki, aimed at bringing the issues related to human rights violation to the general public through poetry. About 30 participants from different age groups congregated at the event and recited their poems on human rights.

The participants comprised renowned writers and poets, members of Youth Network of Amnesty International Nepal, Trade Union and Nepali slam poets.

"Amnesty International Nepal starts 'Right for Rights campaign'from December 3-17. Throughout the 16-day campaign, it conducts programs to demand justice for certain cases of human rights violation. This event is a part of this campaign which has been organized in a way that has provided a platform for expression", said Campaign Coordinator at Amnesty International Nepal, Ashmita Sapkota.

"Since writing poetry is the most powerful means of expression, this time we have conducted a creative approach of poetry recitation in order to aware about and advocate for human rights. This event has tried to connect people of a diverse group and encouraging youths to play an active role for safeguarding their human rights," said Director of Amnesty International Nepal, Nirajan Thapaliya.

मानव अधिकारको पक्षमा कविता

काठमाडौं (कास)- ६९ औं विश्व मानव अधिकार दिवसको पूर्वसन्ध्यामा शनिबार राजधानीको वसन्तपुर डबलीमा दुई दर्जनभन्दा बढी कविहरू गुन्जिए ।

नोबेल शान्ति पुरस्कार विजेता संस्था एम्नेस्टीको शाखा नेपालमा हुनु र त्यसको मानार्थ सदस्य हुन पाएकोमा खुसी लागेको वाङ्मय शताब्दी पुरुष सत्यमोहन जोशीले बताए । जोशीले संस्कृतमा रचिएको 'सर्वे: भवन्तु सुखिन...' पाठ समेत गरे । उनले भने, 'कसैलाई दुःख हुन भएन । विश्वमा शान्ति हुनुपर्छ र मानव अधिकारको रक्षा हुनुपर्छ ।' कविले लेख्ने कविता मान्छेसँग सम्बन्धित हुने उल्लेख गर्दै वरिष्ठ कवि एवं संस्कृतिविद तुलसी दिवसले 'कविले नारा भन्दा पनि कलात्मक रूपले मानव अधिकारको वकालत गर्ने' जनाए । यसपछि उनले 'रूख, पुस्तक र मान्छे' र 'दसैंमा नजरबन्द म' कविता सुनाए । प्रा.डा. बेन्जु शर्माले 'अँध्यारो र दण्डहिनता', प्रा.डा. अभि सुवेदीले 'आजका मान्छेका कविता', तोया गुरुङले 'दिलरुवा' सुनाइन् । कार्यक्रममा पाँच स्रष्टालाई मानार्थ सदस्यको प्रमाणपत्रसमेत दिइएको थियो ।

डा. नवराज लम्सालले आफ्नो पछिल्लो महाकाव्य 'धरा' बाट 'देशको मुहार', हरिमाया भेटवालले 'देश र उसको मानव अधिकार', कवि स्वप्निल स्मृतिले 'हराएकाहरू', अभय श्रेष्ठले 'गोली दागिएको बालकको सम्झनामा', छाउगोठमा बस्नुपर्ने बाध्यतामा रहेका महिलाबारे ज्योति जंगलले 'नयाँ आदेश', फूलमान वलले 'एउटा बाँदरको प्रश्न', पुरुषोत्तम दाहालले 'आजको जनता', कलानिधि दाहालले 'के फुल्दैन सुनाखरी', नगेन्द्रकुमार नगरकोटीले 'रापिलो कविता'सँगै अनुपम रोशी, प्रणिका कोयू, निर्भिकजंग रायमाझी र विष्णु संन्यासले पनि कविता सुनाए ।

वासुदेव काफ्लेले 'प्रत्याधिमानमा बाज ब्वाँसा र साँढेहरू', सुरज सुवेदीले 'एउटा हलुका प्रश्न', प्रियंवदा काफ्लेले छन्दमा 'नेपाली भन्न पाइयोस्', एम्नेस्टी आवद्ध केयू युथ नेटवर्कका नवीन भुसालले 'बधशाला', अपार निरौलाले 'अकालमा मृत्यु', सृष्टि पौडेलले 'मिस्टर अफगानिस्तान', करनसिं ऐरीले 'हेल्लो सर', फचुजन युथ नेटवर्कका विजया लक्ष्मीले 'परजीवी होइन, म मानव हुँ', किशोर खड्काले 'मानवता', पूजा पन्थीले 'छोरीको जन्मघर', डाइनामिक युथ नेटवर्कका अज्ञात लुइँटेलले 'चक्रपथ परिक्रमाबाट' बनेपा युथ नेटवर्कबाट 'प्रतिउत्तर', रूपक घिमिरेले 'अधिकारमाथि एकाधिकार' र नेपाल हाइकास्ट युथ नेटवर्कका लोकेन्द्रराज बस्नेतले 'अनपढ' सुनाए ।

७.१.२. ह्युमन राइट्स म्यागनामिटमा स्टलसहित सहभागिता

त्यस्तै २०७४ मंसिर २३ (९ डिसेम्वर २०१७) का दिन ह्युमन राइट्स म्याग्ना मिट उद्घाटनको क्रममा म्याग्नामिटस्थल डिल्लीबजारको नेपाल साँस्कृतिक सङ्घको परिसरमा एम्नेस्टी नेपालको इन्फर्मेसन र आउटरिच डेस्क राखिएको थियो । उक्त डेस्कमा सम्माननीय राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीले पनि भ्रमण गरी एम्नेस्टी नेपालको प्रतिवेदन, ब्रोसर लगायत सामग्री ग्रहण गरी अन्य जानकारी लिनुभएको थियो भने बाँकी १०० भन्दा धेरै सर्वसाधारणले पनि सो स्टलको भ्रमण गर्नु भएको थियो । कार्यक्रममा ***इलाइजन युथ नेटवर्क****का* सदस्यहरूले सहयोग गर्नुभएको थियो ।

साथै काठमाडौंका विभिन्न चोकहरूमा डिसेम्वर १० का दिन नयाँ बानेस्वरको सिभिल हस्पिटल अघि, रत्नपार्क शान्तिबाटिका, पाटन दरबार स्क्वायर र गोंगबुस्थित नयाँ बसपार्कमा एम्नेस्टी नेपालको इन्फरमेसन र आउटरिच डेस्क राखि विभिन्न प्रतिवेदन र जानकारी पत्रहरू वितरण गर्नुका साथै "राइट फर राइटस्" अन्तर्गत हस्ताक्षर सङ्कलन कार्यक्रमहरू पनि आयोजना गरिएको थियो । पाटनमा *फ्युजन युथ नेटवर्क* , नयाँ बानेश्वरमा *आरबिएच युथ नेटवर्क* , रत्नपार्कमा ***समूह १८*** र नयाँ बसपार्कमा महिला ***समूह २१*** द्वारा उक्त कार्यक्रम संयोजन गरिएको थियो ।

७.२. निर्वाचनमा सुरक्षासम्बन्धी एम्नेस्टीको चासो

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालले नेपालको तीनवटै तहहरू (स्थानीय, प्रदेश सभा र प्रतिनिधि सभा)को निर्वाचनका क्रममा भएका हिंसा, विष्फोट र धरपकडका घटनाहरूलाई मध्यनजर गर्दै सरकारलाई पर्याप्त सुरक्षा व्यवस्था गर्न तथा कानुनअसम्मत व्यवहार दर्शाउन तथा आधारभूत मानवअधिकार सम्मानको व्यवस्था गर्न आग्रह गर्दै प्रेस विज्ञप्ति जारी गर्ने कार्य पनि गरेको थियो ।

AMNESTY INTERNATIONAL

AMNESTY INTERNATIONAL NEPAL SECTION
Amnesty Marga, Basantanagar
P.O. Box 135, Balaju, Kathmandu, Nepal
T: +977 (1) 4364706 and 4364431
Fax: +977 (1) 4354987
E: info@amnestynepal.org W: www.amnestynepal.org

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल
प्रेस विज्ञप्ति

मंसिर ८, २०७४

नेपाल : निर्वाचनका क्रममा सुरक्षाको सुनिश्चतता र मानवअधिकारको सम्मान गरियोस् ।

नेपालको ऐतिहासिक प्रतिनिधिसभा तथा प्रदेशसभा सदस्य निर्वाचनका क्रममा नेपालका अधिकारीहरूले उम्मेदवार तथा मतदाताहरूलगायत सबै मानिसको सुरक्षा र हितको संरक्षण गर्नुपर्दछ, एम्नेस्टी इन्टरनेसनलले आज बतायो ।

विभिन्न राजनीतिक दलका निर्वाचन अभियानकर्ताहरूले देशको विभिन्न भागमा विष्फोठक पदार्थको प्रयोग लगायत हिंसाका घटनाहरूको सामना गरिरहेको पछिल्ला घटनाक्रमले मतदाताहरू मतदान गर्न जाने क्रममा उनीहरूको सुरक्षा र व्यक्तिगत हितका सवालमा त्रास बढाइरहेको छ ।

"नेपाली अधिकारीहरूले मानिसहरूको अभिव्यक्ति स्वतन्त्रताको अधिकार र शान्तिपूर्वक भेला हुन तथा सभा गर्न पाउने अधिकारको संरक्षण गर्नुका साथै सार्वजनिक सुरक्षा सुनिश्चित गर्नुपर्दछ । सबै हिंसाका घटनाहरूको स्वतन्त्र र प्रभावकारी अनुसन्धान हुनुपर्दछ र यी घटनाका सन्दिग्धहरूलाई निष्पक्ष सुनुवाइको माध्यमबाट जवाफदेही बनाइनुपर्दछ " एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालका निर्देशक निराजन थपलियाले भने ।

"सुरक्षा बलहरूले आफ्नो कर्तव्य पालना गर्ने क्रममा अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्डहरूको पालना गर्नु पर्दछ । स्वेच्छाचारी हिरासत वा बलको अधिक प्रयोगका माध्यमबाट मानिसका अधिकारहरू उल्लङ्घन गर्नका लागि हिंसालाई बहाना बनाउँनु हुँदैन । कानुन कार्यान्वयन गर्ने अधिकारीहरूले आत्म रक्षा वा अन्य कोही गम्भीर चोटपटक लाग्ने वा मृत्यु हुन सक्ने निकट खतराको प्रतिरक्षामा मात्रै बन्दुकको प्रयोग गर्न सक्नेछन् र सार्वजिनक भेला व्यवस्थापन गर्न वा सो भेला तितरबितर पार्न बन्दुकको प्रयोग गर्न मिल्दैन ।"

पृष्ठभूमि
गएका केही दिन यता पूर्व उपप्रधानमन्त्रीहरू, पूर्व मन्त्रीहरू, पूर्व सभामूख लगायतका प्रमुख तीन दलका नेताहरू लक्षित दर्जनौं बिष्फोटका घटनाहरू भएका छन् ।यी घटनाहरूमा दर्जन भन्दा बढी सर्वसाधारण कार्यकर्ताहरू गम्भीर घाइते भएका छन् । अहिलेसम्म निर्वाचनका कुनै उम्मेदवार भने घाइते भएका छैनन्

गत हप्ता, पूर्वी नेपालको चुनावी र्यालीमा सहभागी हुने क्रममा रहेका पूर्व सञ्चारमन्त्री तथा नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी एकीकृत मार्क्सवादी लेनिनवादीका उम्मेदवार शेरधन राई सवार गाडिमा बम प्रहार हुँदा उहाँ मुस्किलले जोगिनुभयो । त्यसैगरी पूर्व अर्थमन्त्री तथा नेपाली काङ्ग्रेसका उच्च नेता रामशरण महत र नेपाली काङ्ग्रेसकै पार्टी उपसभापति रामचन्द्र पौडेलमाथि पनि क्रमशः नुवाकोट मा कात्तिक ३० र लमजुङ्गममा मंसिर २ मा बम आक्रमण भएको थियो ।

हिंसाको जवाफस्वरुप प्रहरीले चुनावको खिलापमा रहेको र चुनावविरुद्ध अभियान चलाइरहेको माओवादीबाट छुट्टिएर बनेको नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी (माओवादी) का २०० भन्दा बढी विरोधकर्ताहरूलाई हिरासतमा लिएको छ।

७.३. एम्नेस्टी इन्टरनेसनल वार्षिक प्रतिवेदन २०१७-१८ सार्वजनिक

एम्नेस्टी इन्टरनेसनलले विश्वको मानवअधिकार अवस्थालाई चित्रित गर्दै तयार गर्ने आफ्नो वार्षिक २०१७-१८ संसारको विभिन्न ठाउँमासार्वजनिक गर्ने क्रममा एम्नेस्टी नेपालले पनि उक्त वार्षिक प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्नका लागि एक कार्यक्रम तथा पत्रकार सम्मेलन समारोहको आयोजना गरेको थियो । उक्त प्रतिवेदनमा नेपालको पुनर्निर्माण कार्य सुस्त भइरहेको ,दण्डहीनता, यातना , दुव्यवहार, विभेद रहिरहेको र सङ्क्रमणकालीन न्याय र आप्रवासी श्रमिकहरूका अधिकारका सम्बन्धमा भएका चुनौतीहरूका बारेमा उल्लेख गरिएको छ ।

एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको वार्षिक प्रतिवेदन सार्वजनिकसम्बन्धी समाचारहरू विभिन्न टि.भी., रेडियो, अनलाइन समाचार र पत्र-पत्रिका लगायतका विभिन्न नेपाली संचार माध्यमहरूले प्रसारण तथा प्रकाशन गरेका थिए ।

उक्त प्रतिवेदन विभिन्न सरकारी निकायहरू, नागरिक समाजका प्रतिनिधहरू, गैर सरकारी संस्था, मिडिया, वैदेशिक नियोग, संयुक्त राष्ट्रसङ्घ लगायतलाई पत्राचार सहित प्रेशित गरिएको थियो ।

- http://radiokantipur.ekantipur.com/news/2018-02-22/20180222151501.html
- https://www.onlinekhabar.com/2018/02/661277
- https://setopati.com/social/135215
- http://ratopati.com/story/34380
- https://thehimalayantimes.com/kathmandu/govt-failed-to-protect-migrant-workers-rights-ai-report/
- http://kathmandupost.ekantipur.com/news/2018-02-23/impunity-remains-entrenched-in-nepal-amnesty-international.html
- http://www.myrepublica.com/news/36813/

Govt failed to protect migrant workers' rights: AI report

Himalayan News Service
Kathmandu, February 22

The Government of Nepal has failed to deliver effective protection for migrant workers and end the culture of impunity for unlawful and criminal recruitment practices, says Amnesty International Report 2017-18.

According to the report punished today, migrant workers were systematically subjected to unlawful and criminal conduct by recruitment businesses and agents. Recruiters routinely charged migrant workers illegal and excessive fees; deceived them about the terms and conditions of their work abroad; and manipulated their consent to overseas work through the accumulation of recruitment debts.

"Some recruiters were directly involved in labour trafficking, which is punishable under Nepal's Human Trafficking and Transportation (Control) Act. Migrants trapped in forced-labour situations abroad faced extreme difficulty in accessing support from Nepalese embassies to return home. Recruiters rarely provided repatriation assistance to workers when they encountered problems abroad despite their obligations under the Foreign Employment Act," [illegible]

The report said the authorities also failed to investigate – including through autopsies – the high number of migrant worker deaths during foreign employment. No improvements were made in the implementation of the government's 'Free visa, free ticket' policy, which was intended to curtail recruitment charges by agencies.

"Although the government made repeated public commitments to reduce migration costs for workers and to protect them from incurring debt, it increased the burden on migrants by raising pre-departure costs. In July, the Foreign Employment Promotion Board increased the amount migrant workers were required to contribute to the government-administered welfare fund," it said.

As per the report, fewer than 100 recruitment agencies were fined or referred to the Foreign Employment Tribunal for violations of foreign employment laws, even though more than 8,000 migrant workers filed cases against recruitment agents. The Foreign Employment Act stipulates that victims must file complaints with the Department of Foreign Employment and restricts police from actively investigating recruitment businesses.

"Recruitment businesses continued to use their political influence to prevent investigation, prosecution and redress for their routine exploitation of migrants," the report said.

'Excessive force used'

KATHMANDU: The AI report said security forces continued to use unnecessary or excessive force in response to protests in the Tarai, particularly over grievances relating to the constitution. In March, five protesters were killed and 16 others injured when police used firearms to disperse Madhesi protesters in Saptari district. – HNS

Coverage in the Himalaya Times

Human rights situation not satisfactory in Nepal: AI

By A Staff Reporter
Kathmandu, Feb. 22

Despite significant human rights concerns, the human rights situation is not satisfactory in Nepal, said Amnesty International (AI) on Thursday as it launched its annual assessment of human rights situation.

The Amnesty International published report, State of the World's Human Rights report for 2017 to 2018, has covered 159 countries and delivered analysis of the state of human rights in the world on Feb 22.

The report states that nearly 70 per cent of people who were made homeless in Nepal by the 2015 earthquake are still living in the temporary makeshifts. Thousands of other people affected by monsoon floods in the Terai region suffered inadequate housing and other socio-economic support measures, it said.

Similarly, the organisation has also drawn its attention toward the concerns by Indigenous and Madhesi people about the clauses they viewed as discriminatory in the 2015 Constitution.

Laxmi Niraula, General Secretary of Amnesty International, Nepal, said the organisation has also expressed its concerns about the lack effective investigation into the use of excessive force against the protestors in the Terai.

The organisation also said efforts made by the government towards ensuring truth, justice and reparations for thousands of victims of human rights violations committed during the decade-long armed conflict was insufficient.

The report stated that Nepali migrant workers continue to be the subject to extortion and fraud.

Niraula calls for putting an end to impunity and establishing the rule of law in the country.

Likewise, it said the world is reaping the terrifying consequences of hate-filled rhetoric that threatens to normalise massive discrimination against marginalised groups.

The AI reports stated that the global refugee crisis worsened. Hundreds of thousands in the Asia-Pacific were forced to flee their homes and faced uncertain, often violent futures, the report said.

It also included crime against humanity in northern Rakhine State of Myanmar in its report stating that the army burned entire Rohingya villages, killed adults and children and raped women and girls.

The report also notes that millions of people worldwide are facing increasingly precarious access to basic goods and services such as housing, food and health care.

Coverage in the Rising Nepal

नेपालमा बढ्यो दण्डहीनता

राजधानी समाचारदाता
काठमाडौं

गत नोभेम्बरमा नेपाल संयुक्तराष्ट्र संघीय मानवअधिकार आयोगको सदस्यमा निर्वाचित भएकै वर्ष नेपालमा दण्डहीनता बढ्दै गएको एक प्रतिवेदनले देखाएको छ । एम्नेस्टी इन्टरनेसनलले जारी गरेको प्रतिवेदनमा नेपालमा दण्डहीनता मौलाउँदै गएको देखाएको हो ।

एम्नेस्टी नेपाल शाखाले बिहीबार सार्वजनिक गरेको विश्वको मानवअधिकारको अवस्थासम्बन्धी अध्ययन प्रतिवेदनमा नेपालमा दण्डहीनताले जरो गाडेको उल्लेख छ । २०७२ सालमा विनाशकारी भूकम्पले घरबारविहीन भएका पीडितहरूमध्ये ७० प्रतिशत अझै अस्थायी टहरामा बस्न बाध्य भएको प्रतिवेदनमा [illegible]

जातजातिहरूमा देखिएको छ ।' त्यस्तै, बाढी पहिरोका कारण तराईमा घरबारविहीन भएका पीडितहरूलाई आवश्यक सहायता तथा घरबारको समेत उचित प्रबन्ध नमिलाइएको प्रतिवेदनमा उल्लेख छ ।

प्रतिवेदनको नेपाल खण्डको प्रारम्भमा संविधान जारी हुँदा उपेक्षा गरिएका आदिवासी तथा मधेसी समुदायहरूको मागलाई सम्बोधन नगरिएको समेत उल्लेख छ । तराईमा संविधान संशोधनको माग राखी भएका आन्दोलनमा बल प्रयोग गरिएको र त्यस्ता घटनाको प्रभावकारी छानबिनसमेत नभएको प्रतिवेदनमा उल्लेख छ ।

गम्भीर मानवअधिकार उल्लंघनका घटनाका हजारौं पीडितहरूलाई न्याय, सत्य तथा परिपूरणको समेत व्यवस्था हुन नसकेको प्रतिवेदनमा उल्लेख छ ।

'सुरक्षा निकायले निरन्तर रूपमा अनावश्यक र अत्याधिक तराईमा भएका संविधानसँग सम्बन्धित आन्दोलनमा बल प्रयोग गरेको छ,' प्रतिवेदनमा अगाडि भनिएको छ, 'गत मार्चमा सप्तरी जिल्लामा आन्दोलनकारीलाई लक्षित गरी प्रहरीले हतियारको प्रयोग गर्दा पाँच जना आन्दोलनकारीको हत्या र १६ जना घाइते भए ।'

प्रतिवेदनमा नेपालको अपराध अनुसन्धान प्रणाली पुरातन र कठोर रहेको बताइएको छ । 'गैरन्यायिक हिरासतमा दोष स्वीकार गराउनका लागि व्यापक रूपमा यातना र अन्य दुर्व्यवहार हुने गरेका छन् ।'

१० वर्षे सशस्त्र द्वन्द्वका पीडितहरूलाई न्याय, परिपूरण उपलब्ध गराउने प्रतिबद्धताका बावजुद पनि अझै पनि हजारौं द्वन्द्वपीडितहरूले न्याय, परिपूरण तथा सत्यबारेमा जानकारी पाउन नसकेको प्रतिवेदनमा उल्लेख छ । संक्रमणकालीन न्यायसम्बन्धी आयोगहरूले मानवअधिकार उल्लंघनका घटनाहरूमा प्रभावकारी अनुसन्धान र छानबिन गर्न नसकेको प्रतिवेदनमा उल्लेख छ ।

Coverage in the Rajdhani Daily

Impunity remains entrenched in Nepal: Amnesty International

POST REPORT
KATHMANDU, FEB 22

Impunity remains entrenched in Nepal as political parties continue to resist amending transitional justice laws, prioritising reconciliation and monetary compensation over truth, justice, reparation and guarantees of non-recurrence, according to the Amnesty International.

"No step has been taken towards amending the Act of Commission of the Investigation on Enforced Disappeared Persons and Truth and Reconciliation as directed by the Supreme Court in 2015," the Amnesty has noted in the global report on the state of world's human rights 2017/18 launched on Thursday. The report incorporates one year of human rights situation from 159 countries.

While pointing out acute shortage of resources, the international human rights watchdog has questioned the capacity of the two transitional justice bodies to deliver truth, justice and reparation to the thousands of war-era victims. Though the two commissions have jointly collected over 63,000 complaints, they have not been able to investigate into a single case so far.

The lack of investigation into the killings of hundreds of demonstrators by security forces since 1990 in different parts of the country, including in the Tarai, has been highlighted as another case of impunity.

The Amnesty has also raised issues related to the government's apathy towards migrant workers. "The government failed to deliver effective protection for migrant workers and end the culture of impunity for unlawful and criminal recruitment practices," reads the report. It says that the migrant workers were systematically subjected to unlawful and criminal conduct by recruitment business and agents. It also claims that some recruiters were directly involved in labour trafficking which is punishable under Human Trafficking and Transportation (Control) Act.

"Migrants workers received substantially less in compensation than the amount they claimed for financial harms suffered. Recruitment business continued to use their political influence to prevent investigation, prosecution and redress for their routine abuse and exploitations of migrants," the report adds.

The delay in the reconstruction of homes destroyed by the earthquake and the government's failure in providing housing to those who lost their houses in the flood in the Tarai have deprived thousands of people from their rights to shelter, according to the report. Nearly 70 percent of the people who lost their home in the earthquake are still living in temporary shelters.

AMNESTY INTERNATIONAL

Coverage in the Kathmandu Post

Amnesty faults Nepal over migrant workers' rights

RAM SARAN TAMANG
KATHMANDU, Feb 22

The injustice against migrant workers is evident from the fact that over 8,000 migrant workers filed cases against recruitment agents but fewer than 100 agencies were fined or referred to the Foreign Employment Tribunal for violating foreign employment laws, the report says.

The government has largely failed to protect migrant workers from unlawful and criminal conducts by dishonest recruitment agencies and agents despite sizeable contribution of remittances in the economy, according to a recently published report of a human rights watchdog.

In Nepal, the culture of impunity for unlawful and criminal recruitment practices has become rampant due to the government's inaction and inability to implement migrant workers-friendly policies, such as 'Free visa free ticket' policy that was introduced to curtail recruitment charges by agencies, states an annual report of Amnesty International published on Thursday.

Likewise, the injustice against migrant workers is evident from the fact that over 8,000 migrant workers filed cases against recruitment agents but fewer than 100 agencies were fined or referred to the Foreign Employment Tribunal for violating foreign employment laws, the report says.

The annual report for 2017/18 titled 'The state of the world's Human Rights' has highlighted the current condition of human rights in 169 countries. Coinciding with the world-wide launch of the report, the national chapter of the watchdog organized a conference in Kathmandu to make the report public.

Some of the common cases of violation of migrant workers' rights in Nepal include recruiters routinely charging them excessive fees and deceiving them about the terms and conditions of their work abroad. According to the report, some recruitment agencies themselves were involved in human trafficking.

Despite large contribution of remittances in the economy, only one percent of Nepal's budget was allocated to government departments mandated to protect labor migrants, according to the report. This only shows the government's nonchalant attitude toward the rights and wellbeing of migrant workers, the report stated.

The organization further mentioned that Nepali migrant workers abroad are facing blatant violations of human rights, such as breach in contract by employees, confiscation of passports, poor working environment, abuse and violence. Their suffering is compounded by extreme difficulty to access support from Nepal embassies.

"Due to some forms of breach in human rights, hundreds of migrant workers have died during the course of foreign employment. However, authorities have failed to investigate the causes of those deaths," said Ashmita Sapkota, rights activist and Campaign Officer at Amnesty International.

The report also talks about Nepal's other concurrent human rights violations in other fields, such as excessive use of force to disperse protests in the tarai, failure to deliver transitional justice for armed conflict victims as well as inability to ensure the right to adequate housing for earthquake victims.

According to Laxmi Niraula, the organization's general secretary, Nepal made a handful of progress in its commitment to implementing human rights in 2017, such as by arresting murder-convict politician Balkrishna Dhungel after over a decade of committing the crime. Likewise, awarding life imprisonment to three Nepal Army officials for the torture and killing of Maina Sunar, the 15 year-old schoolgirl killed in 2004 during the conflict period, have also been taken as human rights achievement of 2017.

"Apart from handful of such cases, the overall situation of human rights last year remained bleak and dismal. The government has a long way to go in eradicating deep roots of impunity," said General Secretary Niraula, stating that implementing the existing policies on migration and justice would be the first step. He further added that that the current trend of inaction on the part of the government has caused concerns that the year 2018 may also be disappointing in terms of improvements in the field of human rights.

Coverage in the My Republica

७.३.१. एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको विश्वव्यापी मानवअधिकार प्रतिवेदन २०१७-१८ मा समावेश नेपाल खण्ड

नेपाल

सङ्घीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपाल
राष्ट्र प्रमुख : विद्यादेवी भण्डारी
सरकार प्रमुख : शेर बहादुर देउवा (जुनमा पुष्पकमल दाहाल पश्चात् प्रधानमन्त्री भएका)

सन् २०१५ को भूकम्पले आवास विहीन भएका झण्डै ७०% मानिसहरू अस्थायी आश्रय स्थलहरूमा रहे । तराईमा मन्सुनी बाढीबाट प्रभावित हजारौँ मानिसहरूले पयाप्त आवास तथा अन्य सामाजिक आर्थिक सहयोगका उपायहरू नपाएर दुख भोगे । नेपालको संविधान २०७२ का केही प्रावधानहरू विभेदकारी रहेको भनी जनजाती र मधेसी जनताले राखेका चासोहरूको सम्बोधन भएन । तराईमा प्रदर्शनकारीहरूमाथि प्रयोग गरिएको अत्यधिक बलका सम्बन्धमा प्रभावकारी अनुसन्धान हुन सकेन । दशक लामो सशस्त्र द्वन्द्वकालमा मानवअधिकार उल्लङ्घनबाट पीडित भएका हजारौँलाई सत्य, न्याय र परिपूणरण सुनिश्चित गर्ने प्रयासहरू अपर्याप्त रहे । नेपाली आप्रवासी श्रमिकहरू ठगी र जालसाजीमा परिरहे । उनीहरूले बन्धक श्रमिकको रूपमा आप्रवासन गर्नुपर्‍यो र यसले उनीहरूलाई वैदेशिक रोजगारीका क्रममा थप मानवअधिकार र श्रमिकअधिकार ज्यादतीको जोखिममा पुर्‍यायो ।

पृष्ठभूमि

दुई दशक भन्दा धेरैको अन्तरालपछि पहिलो पटक स्थानीय निर्वाचनहरू सम्पन्न भए । मङ्सिर १० र २१ (नोभेम्बर २६ र डिसेम्बर ७) मा प्रतिनिधि र प्रदेशसभाका निर्वाचनहरू भए, अक्टोबर (असोज ३०) मा नेपाल संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय मानवअधिकार परिषद्मा निर्वाचित भयो ।

पर्याप्त आवासको अधिकार

सन् २०१५ को भूकम्प पश्चात दशौँ हजार प्रभावितहरू अझै पनि अस्थायी आश्रयस्थलहरूमा नै रहे । सरकारले पुनर्निर्माणको अनुदान रकम प्राप्त गर्नका लागि जग्गाको लालपूर्जा प्रमाणको रूपमा चाहिने शर्त राख्यो । करिब २५% जनसङ्ख्या भूमिहीन अथवा लगभग भूमिहीन भएको अनुमानअनुसार दशौँ हजार पीडितहरू सो अनुदान प्राप्त गर्न अयोग्य भए । यो अवस्थाले मुख्यतः भूमिहीन, महिला, दलित र अन्य जातीय अल्पसङ्ख्यक लगायत जोखिममा रहेका र सीमान्तकृत समुदायलाई असर पार्‍यो ।

अगस्टमा मनसुनी वर्षाका कारण दक्षिण तराईको विशाल क्षेत्र बाढीग्रस्त भयो जसका कारण १४३ जनाको ज्यान गयो र १७ लाख प्रभावित भए । चार लाख भन्दा धेरै मानिसहरू घर विहीन भए र एक हजार भन्दा धेरै घरहरू नष्ट भए । पीडितहरूलाई सरकारले पयाप्त सहयोग गरेन र निजी रूपमा भएका राहत बाँड्ने प्रयासहरूलाई पनि अवरोध गर्‍यो ।

अत्यधिक बलको प्रयोग

संविधानसँग सम्बन्धित गुनासाहरूलाई लिएर तराईमा भएका प्रदर्शनहरूको जवाफमा सुरक्षा फौजले अत्यधिक वा अनावश्यक बल प्रयोग गरिनै रह्यो । मार्चमा सप्तरी जिल्लामा प्रहरीले मधेसी प्रदर्शनकारीहरूको भीडलाई तितरवितर गर्ने क्रममा बन्दुकको प्रयोग गर्दा पाँच जना प्रदर्शनकारीको मृत्यु भयो र १६ जना घाइते भए ।

श्रमिक अधिकार - आप्रवासी

आप्रवासी श्रमिकलाई प्रभावकारी संरक्षण दिलाउन र श्रमिक भर्नासम्बन्धी गैरकानुनी र आपराधिक अभ्यासहरूमा विद्यमान दण्डहीनताको संस्कृतिलाई अन्त्य गर्न सरकार विफल भयो । आप्रवासी श्रमिकहरूउपर वैदेशिक रोजगार व्यवसायी र एजेन्टहरूले विधिवत रूपमा गैरकानुनी र कसुरजन्य व्यवहार गरे ।

व्यवसायीले आप्रवासी श्रमिकबाट नियमित रूपमा गैरकानुनी र अत्यधिक शुल्क लिए, विदेशमा गर्ने कामको सेवा सर्तहरूका बारेमा उनीहरूलाई झुक्काए र भर्ना प्रकृयाका क्रममा लिएको ऋण सञ्चितीकरण गरेर विदेशमा काम गर्न जानका लागि श्रमिकहरूले दिएको सहमतीलाई तोडमरोड गरे । केही व्यवसायीहरू सिधै श्रम शोषणका लागि बेचविखनमा संलग्न भएका थिए जुन कुरा नेपालको मानव बेचविखन र ओसारपसार नियन्त्रण ऐनअन्तर्गत दण्डनीय छ ।

सयौं हजार श्रमिकहरू कामका लागि विदेश गइरहेका भएपनि आप्रवासी श्रमिकहरूको संरक्षण गर्ने कार्यादेश पाएका सरकारी विभागहरूका लागि नेपालको कुल बजेटको एक प्रतिशत मात्र बजेट विनियोजन गरियो । जबर्जस्ती श्रमको अवस्थामा विदेशमा फसेका आप्रवासीहरूले घर फर्कनका लागि नेपाली राजदूतावासबाट सहयोग प्राप्त गर्नमा धेरै कठिनाइ बेहोरे । विदेशमा समस्या भोगेका श्रमिकलाई स्वदेश फिर्तिका लागि रोजगार व्यवसायीहरूले सहयोग गर्नुपर्ने प्रावधान वैदेशिक रोजगार ऐनमा रहेको भएपनि उनीहरूले बिरलै त्यस्तो सहयोग गरे । वैदेशिक रोजगारीका समयमा हुने श्रमिकहरूको बढ्दो मृत्युका बारेमा शव परीक्षण लगायत विधिबाट अनुसन्धान गर्न अधिकारीहरू विफल भए ।

सरकारको "निःशुल्क भिसा, निःशुल्क टिकट नीति" कार्यान्वयनमा कुनै सुधारहरू गरिएनन् । जसले रोजगार व्यवसायीहरूले लिने भर्ना शुल्कमा सङ्कुचन आउने ठानिएको थियो । सरकारले लगातार श्रमिकहरूको आप्रवासन खर्च घटाउने र ऋण हाँसिल गर्नबाट उनीहरूलाई संरक्षण गर्ने सार्वजनिक प्रतिबद्धता गरेतापनि प्रस्थान गर्नु अघि लाग्ने खर्चहरू बढाएर आप्रवासी श्रमिकमाथिको बोझ बढायो । जूलाईमा वैदेशिक रोजगार प्रवर्धन बोर्डले सरकारी सञ्चालनमा रहेको कल्याणकारी कोषमा आप्रवासी श्रमिकहरूले योगदान गर्नुपर्ने रकम बढायो । आठ हजार भन्दा धेरै आप्रवासी श्रमिकहरूले श्रमिक भर्ना गर्ने रोजगार व्यवसायीहरूविरुद्ध उजुरी हालेका भएपनि एक सय भन्दा कम एजेन्सीलाई मात्र जरिवाना तिराउने वा वैदेशिक रोजगार ऐन उल्लङ्घन गरेकोमा वैदेशिक रोजगार न्यायधिकरणमा पठाउने काम भयो । वैदेशिक रोजगारीका लागि भर्ना गर्ने व्यवसाय मध्ये ११% को मात्र अनुगमन भ्रमण भयो । वैदेशिक रोजगार ऐन २०६४ अनुसार पीडितहरूले वैदेशिक रोजगार विभागमा उजुरी हाल्ने व्यवस्था छ र यसले वैदेशिक रोजगार व्यवसायीहरूले गरेको नेपालका फौजदारी कानुनहरूको उल्लङ्घनका सवालमा प्रहरीलाई सकृयताका साथ छानबिन गर्न बन्देज लगाएको छ । आप्रवासी श्रमिकहरूले आफूले भोगेको आर्थिक क्षति वा हानिको दावि गरेको भन्दा निकै कम क्षतिपूर्ति पाए । वैदेशिक रोजगार व्यवासायीहरूले उनीहरूद्वारा नियमित रूपमा हुने आप्रवासी श्रमिकमाथिको ज्यादती र शोषणमाथि छानबिन, अभियोजन, न्याय सम्पादन कार्य हुन नदिन आ-आफ्ना राजनीतिक प्रभावलाई उपयोग गरिनैरहे ।

यातना र अन्य दुर्व्यवहार

फौजदारी अनुसन्धान प्रणाली पुरानो र निर्दयी प्रकृतिको रह्यो । गल्ती स्वीकार गर्न लगाउन न्यायिक सुनुवाइपूर्व यातना दिने तथा अन्य दुर्व्यवहार गर्ने परिपाटी व्याप्त रह्यो । अगस्टमा संसदले पारित गरेको नयाँ फौजदारी संहिताले यातना र अन्य दुव्यवहारलाई अपराधिकरण गर्दै बढीमा पाँच वर्ष कैद सजायँको व्यवस्था गरेको छ । संसदमा विचाराधिन रहेको छुट्टै यातनाविरुद्धको विधेयक यातनासम्बन्धी अन्तराष्ट्रिय मापदण्डहरू भन्दा धेरै पछि छ ।

सङ्क्रमणकालीन न्याय

सर्वोच्च अदालतबाट सन् २०१४ र २०१५ मा आदेश भएअनुसार सरकारले बेपत्ता पारिएका व्यक्तिको छानबिन सत्य निरूपण तथा मेलमिलाप आयोग ऐन २०७१ संशोधन गरेन । दुई निकायहरू - सत्य निरूपण तथा मेलमिलाप आयोग र बेपत्ता पारिएका व्यक्तिको छानबिन आयोग - ले क्रमशः ६०,००० र ३,००० भन्दा बढी हत्या, यातना, बलपूर्वक बेपत्ता जस्ता राज्यका सुरक्षा फौज र माओवादी पक्षबाट सन् १९९६ देखि २००६ को द्वन्द्वकालमा भएका मानवअधिकार उल्लङ्घनसँग सम्बन्धित उजुरीहरू सङ्कलन गरे । तर ती उजुरीहरूउपर प्रभावकारी अनुसन्धान भएन । श्रोत र क्षमताको चरम अभावले यी दुई निकायहरूको सत्य, न्याय र परिपूरण प्रदान गर्ने क्षमतामा प्रतिकुल असर पुऱ्यायो ।

दण्डहीनता

दण्डहीनताले गहिरो रूपमा जरा गाडेको छ । सत्य, न्याय र परिपूरण लगायत भविष्यमा मानवअधिकार उल्लङ्घनका घटनाहरू पुनः नदोहोरिने सुनिश्चितता गर्नेतर्फ भन्दा मेलमिलाप र आर्थिक क्षतिपूर्तिलाई प्राथमिकतामा राख्न खोजिएको व्यापक बुझाइमाझ राजनीतिक दलहरूले सङ्क्रमणकालीन न्यायका ऐन/कानूनहरू संशोधन गर्न प्रतिरोध गरे । सन् १९९० देखि तराई लगायत देशका विभिन्न भागमा सुरक्षा फौजबाट सयौं प्रदर्शनकारीहरू मारिएका विषयमा प्रभावकारी अनुसन्धान भएको छैन । अक्टोबरमा प्रहरी महानिरीक्षकविरूद्ध सर्वोच्च अदालतमा अदालतको मानहानीसम्बन्धी मुद्दा दायर भएपछि सोको जवाफस्वरूप एकजना माओवादी नेता बालकृष्ण ढुङ्गेललाई गिरफ्तार गरियो । सन् २०१० मा सर्वोच्च अदालतले उनका विरुद्ध आदेश दिएदेखि उनी राजनीतिक संरक्षणमा थिए ।

विभेद

लिङ्ग, जात, वर्ग, जातीय उद्‌गम, यौनिक झुकाव, लैङ्गिक परिचय र धर्ममा आधारित विभेद जारी रह्यो । संविधान संशोधनले महिलालाई पूर्ण रूपमा नागरिकताको समान अधिकार सुनिश्चित गरेन नत दलित र अन्य जातीय अल्पसङ्ख्यक र समलिङ्गी महिला तथा पुरुष र यौनिक अल्पसङ्ख्यक लगातका सीमान्तकृत समुदायलाई विभेदका विरुद्ध संरक्षण दियो । नयाँ फौजदारी कानूनमा बलात्कारसँग सम्बन्धित सजाय र हदम्यादको व्यवस्था अन्तराष्ट्रिय मापदण्ड भन्दा धेरै पछाडि छ । लैङ्गिक विभेदले महिला तथा बालिकाहरूको आफ्नो यौनिकतामाथि नियन्त्रण राख्ने तथा प्रजननसम्बन्धी सुसूचित निर्णय लिने अधिकारलाई कमजोर बनाउने, कम उमेरमा र जबर्जस्ती विवाह हुने तथा गर्भावस्था र मातृस्वास्थ्य हेरचाहमा पर्याप्त सेवा उपभोग गर्ने कुराहरूमा चुनौती उत्पन्न हुने क्रम जारी रह्यो ।

७.४. एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको ५७ औं स्थापना दिवस्

प्रत्येक वर्ष एम्नेस्टी इन्टरनेसनलले मे २८ लाई आफ्नो स्थापना दिवसको रूपमा मनाउँदै आएको छ । सन् १९६१ मा यसै दिन बेलायती वकिल पीटर बेनेन्सनले *"दी फर्गटन प्रिजनर"* शीर्षकको एउटा शक्तिशाली लेख लेखी संसारभर रहेका आस्थाका बन्दीहरूको रिहाईका लागि एउटा अभियानको थालनी भएको घोषणा गर्नु भएको थियो ।

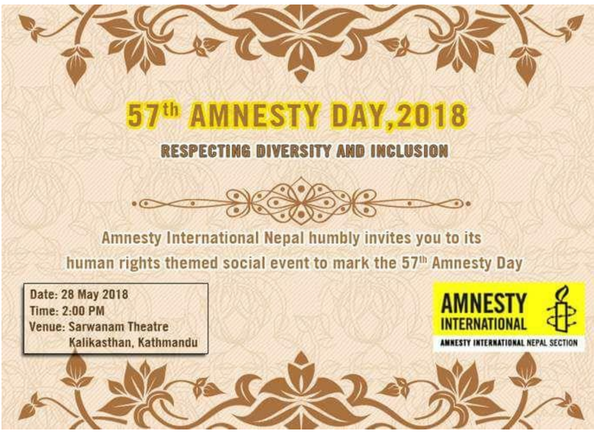

एम्नेस्टी नेपालले यस वर्ष "विविधता र समावेशितालाई सम्मान गर्दौ" भन्ने नाराका साथ एक सांस्कृतिक कार्यक्रमको आयोजना गरी एम्नेस्टीको स्थापना दिवस मनायो ।

मिति २०७५ जेष्ठ १४ (मे २८, २०१८) का दिन आयोजना गरिएको उक्त कार्यक्रममा एम्नेस्टी नेपालमा आबद्ध युथ नेटवर्कहरू (काठमाडौं विश्वविद्यालय, एन.सी.सी, जोसेफ, इलाइजन र त्रिचन्द्र) ले कविता, नाटक र नृत्यमार्फत मानवअधिकार संरक्षण र प्रवर्धनको सन्देश प्रवाह गरेका थिए । त्यस्तै सुपरिचित युवा गायिका नताशा (नटु) शाहले पनि आमन्त्रित अतिथिका रूपमा आफ्नो गीत प्रस्तुत गरेकी थिइन् । कार्यक्रममा एम्नेस्टी नेपालका संस्थापक नुतन थपलिया, बोर्ड सदस्य, सल्लाहकार तथा पूर्व अध्यक्ष लगायत विभिन्न नागरिक समाज र गैर-सरकारी संस्थाका प्रतिनिधिहरू गरी १४० जनाको सहभागिता रहेको थियो ।

साथै सोही दिन कार्यक्रम स्थलमा सुडान सरकार समक्ष नुरा हुसेनको ज्यानको रक्षाको माग गर्दै *अनलाइन* हस्ताक्षर सङ्कलन गरिएको थियो । १९ वर्षीय नुरा हुसेनलाई पतिको हत्याको आरोप लगाई सुडानको अदालतले मृत्युदण्डको सजाय सुनाएको थियो जुन वास्तविकतामा बैवाहिक बलात्कारको घटना थियो र नुराले आत्मसुरक्षा गर्दा बलात्कारी पतिको हत्या भएको थियो ।

५७ औं एम्नेस्टी स्थापना दिवसमा आयोजित नाटक लगायतका गतिविधिहरूको झलक

७.४.१. एम्नेस्टी दिवसका आवसरमा स्थानीयस्तरमा आयोजना भएका कार्यक्रमहरू

समूह र युथ नेटवर्क	कार्यक्रम	सहभागी सङ्ख्या
एन.ओ.सी युथ नेटवर्क, सानेपा, काठमाडौँ	एम्नेस्टीको लोगो बनाएर दिप प्रज्वलन	३०
बाराही युथ नेटवर्क, समूह ८२, पोखरा	दिप प्रज्वलन, प्लेकार्ड प्रदर्शन	
कृषि युथ नेटवर्क, लमजुंग	मानवअधिकार सम्बन्धी नारा अंकित Balloon display	६१
समूह ४२, गोर्खा	आश्रममा रहेका अनाथ बालबालिकालाई खाध्य सामग्री हस्तान्तरण	
समूह ६४, चितवन	मानवअधिकारसम्बन्धी जनचेतना कार्यक्रम	२७
समूह ८३, ७५, ६० दमक, दमक र इमोर्टल युथ नेटवर्क	नेपालमा दण्डहीनता विषयमा अन्तर्क्रिया कार्यक्रम	४५
समूह ११,२३,४१,७३, विराटनगर	दिप प्रज्वलन	५०+
क्वालिटी युथ नेटवर्क, भक्तपुर	विद्यालयमा मानवअधिकारसम्बन्धी शिक्षा	६५
रामपुर युथ नेटवर्क, चितवन	महिला हिंसा विशेषगरी बलात्कार सम्बन्धी सडक नाटक	१२८
समूह १, धनकुटा	मानवअधिकारसम्बन्धी जनचेतना कार्यक्रम	२९
अग्रासन युथ नेटवर्क, दांङ	महिला हिंसासम्बन्धी नाटक, थारु नृत्य, अन्तर्क्रिया कार्यक्रम	
समूह २, सुर्खेत	दिप प्रज्वलन	७४
जोसेफ, इलाइजन, काठमाडौँ विश्वविध्यालय, त्रिचन्द्र, एन.सी.सी युथ नेटवर्क	एम्नेस्टी नेपाल सचिवालयसँग सहकार्यमा रङ्गमन्चमा मानवअधिकार सम्बन्धी सांस्कृतिक कार्यक्रम	१४०
देवी युथ नेटवर्क, समूह ५८ झापा	दिप प्रज्वलन, जनचेतना ऱ्याली	४०
समूह ७२, काभ्रे	शुभकामना आदानप्रदान कार्यक्रम	
जलेश्वरनाथ महिला निर्माणाधीन समूह (हाल समूह ५)	एम्नेस्टी इन्टरनेसनलबारे मन्थन	
बनेपा युथ नेटवर्क, समूह ४३, बनेपा	अनुभव आदानप्रदान	३६
पख्लिहवा युथ नेटवर्क	नारा लेखन प्रतियोगिता	
समूह ६७, फरेस्ट्री युथ नेटवर्क, हेटौडा	मानवअधिकारसम्बन्धी शिक्षा, सडक नाटक,	४००
सोसल वर्कर समूह, चितवन (हाल समूह २५)	अन्तर्क्रिया र छलफल कार्यक्रम	
समूह ६८, बाँके	दिप प्रज्वलन	२२

२०७५ जेष्ठ १४ (२८ मे २०१८) 'एम्नेस्टी दिवस' को अवसरमा ***बनेपा युथ नेटवर्क***ले अनुभव आदानप्रदान गर्ने भेला गर्यो ।

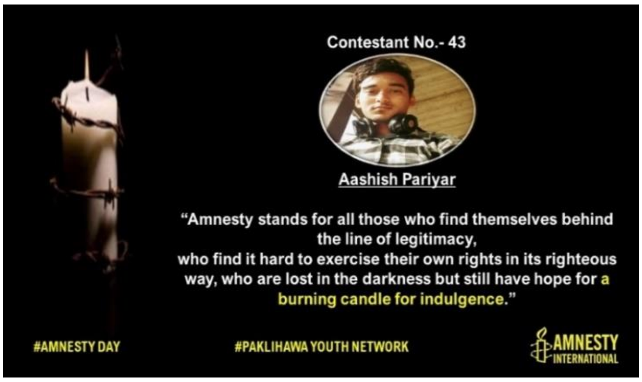

एम्नेस्टी दिवसको अवसर पारेर ***पकलिहवा युथ नेटवर्क***द्वारा नारा लेखन् प्रतियोगिता (Slogan Writing Competition) को आयोजना गरियो । यस प्रतियोगितामा ४३ वटा नाराहरू भोटिङको लागि छानिएका थिए ।

५७औं एम्नेस्टी दिवसको अवसरमा ***अग्रसान युथ नेटवर्क***द्वारा महिला हिंसासम्बन्धी नाटक र महिलाअधिकारसम्बन्धी थारु नृत्य र अन्तरक्रिया कार्यक्रम घोराही उपमहानगरपालिका वडा नं १७, कर्जाहीमा आयोजना गरियो ।

एम्नेस्टी दिवसको अवसरमा २०७५ जेष्ठ १४ (मे १८ २०१८) मा ***एन. ओ. सी. युथ नेटवर्क***द्वारा नेसनल ओपन कलेज, सानेपा, ललितपुरमा एम्नेस्टीको लोगो बनाएर द्विप प्रज्वलन गरिएको थियो ।

57th AMNESTY INTERNATIONAL DAY
28th MAY 2018
Devi Youth Network
Birtamode, Jhapa
AMNESTY INTERNATIONAL
Group 58, Birtamode, Jhapa
57TH AMNESTY DAY, 2018
HUMAN RIGHTS AWARENESS PROGRAM & RALLY
28 May, 2018 (14 Jestha, 2075)

HAPPY BIRTHDAY

AMNESTY INERNATIONAL
स्थापना दिवस
दीप प्रज्वलन कार्यक्रम
28th May
AMNESTY INTERNATIONAL

७.५. पच्चिसौं विश्व प्रेस स्वतन्त्रता दिवस (World Press Freedom Day)

प्रेस स्वतन्त्रतामाथि संसारभरी बढ्दो रूपमा भइरहेको आक्रमणको माझ एम्नेस्टी नेपालले **२५औं विश्व प्रेस स्वतन्त्रता** दिवस मनायो । सो दिन मे ३, अर्थात् २०७५ वैशाख २० गते एम्नेस्टी नेपाल सचिवालयले काठमाडौँको शान्तिबाटिका, रत्नपार्कमा एक प्रदर्शन कार्यक्रमको आयोजना गरी संसारभर अभिव्यक्ति स्वतन्त्रता र खासगरी पत्रकारिताका माध्यमबाट सार्वजनिक सरोकार र मानवअधिकार संरक्षणका विषयमा आवाज उठाउँदै गर्दा पत्रकारहरू माथि राज्य र गैरराज्य दुवै पक्षबाट भइरहेको दुर्व्यवहार र ज्यादतीको विरोध गऱ्यो । उक्त कार्यक्रममा वरिष्ठ मानवअधिकारकर्मीहरू, पत्रकार, एम्नेस्टी नेपालका सदस्यहरू लगायत अन्य व्यक्तित्वहरू गरी करिव १४० जनाको उपस्थिति रहेको थियो । साथै सचिवालयले आफ्ना सदस्यहरूलाई एक्सन सर्कुलर जारी गरी स्थानीयस्तरमा पत्रकार समुदायलगायतको सहकार्यमा सार्वजनिक कार्यक्रम गरी नेपाल लगायत संसारभरीका पत्रकार जो अग्रपङ्तिका मानवअधिकार रक्षकहरू पनि हुन, उनीहरूको सुरक्षा, सम्मान र मर्यादा प्रत्याभूत गर्न माग गर्न अनुरोध गर्यो ।

विश्व प्रेस स्वतन्त्रता दिवसको अवसरमा (मे ३, २०१८) मा ***कृषि युथ नेटवर्क***द्वारा ओपन माइक (Open Mic) को आयोजना गऱ्यो । सो कार्यक्रममा ४२ सहभागीहरूले स्पिच, कविता र अरू साहित्यिक माध्यमबाट प्रेस स्वतन्त्रता र मानवअधिकारसम्बन्धी आफ्ना प्रस्तुती राखेका थिए ।

खण्ड २
संस्थागत गतिविधि

८. संस्थागत अवस्था र गतिविधि

१. समूह र युथ नेटवर्क

आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को अन्त्यमा एम्नेस्टी नेपालमा आबद्ध समूहहरूको सङ्ख्या ७५ रहेको थियो भने निर्माणाधिन समूहहरूको सङ्ख्या पाँच रह्यो । यस अवधिमा युथ नेटवर्कहरूको सङ्ख्या ४७ रहेको थियो । समूह र युथ नेटवर्क गरी ३७ जिल्लामा एम्नेस्टी नेपालको स्थानीय संरचनाहरू कार्यरत रहेका थिए ।

कुल ३७ जिल्लामा समूहहरू रहेका थिए भने १६ जिल्लामा युथ नेटवर्कहरूले एम्नेस्टी नेपालसँग आबद्धता लिएका थिए । एम्नेस्टी नेपालको समूहहरू नरहेको तर युथ नेटवर्क मात्र गठन भएर कार्यरत रहेको जिल्ला एउटा रहेको थियो । *(समूह र युथ नेटवर्कको विवरण अनुसूची १ र २ मा दिइएको छ)*

२. सदस्यता

आ.व. वर्ष २०७४/७५ को अन्त्यसम्ममा एम्नेस्टी नेपालको **कुल सदस्य सङ्ख्या ७,८८०**[1] रहेको थियो । कुलमध्ये पुरुषको सङ्ख्या ४,६४८ र महिलाको सङ्ख्या ३,२२२ र अन्यको सङ्ख्या १० रहेको छ । यो सङ्ख्या गत आर्थिक वर्षको अन्त्यमा ५,६५९ रहेको थियो । एम्नेस्टी नेपालमा आबद्ध सदस्यहरूको तथ्याङ्कसम्बन्धी जानकारी ग्राफ/इन्फोग्राफिक्समा तल :

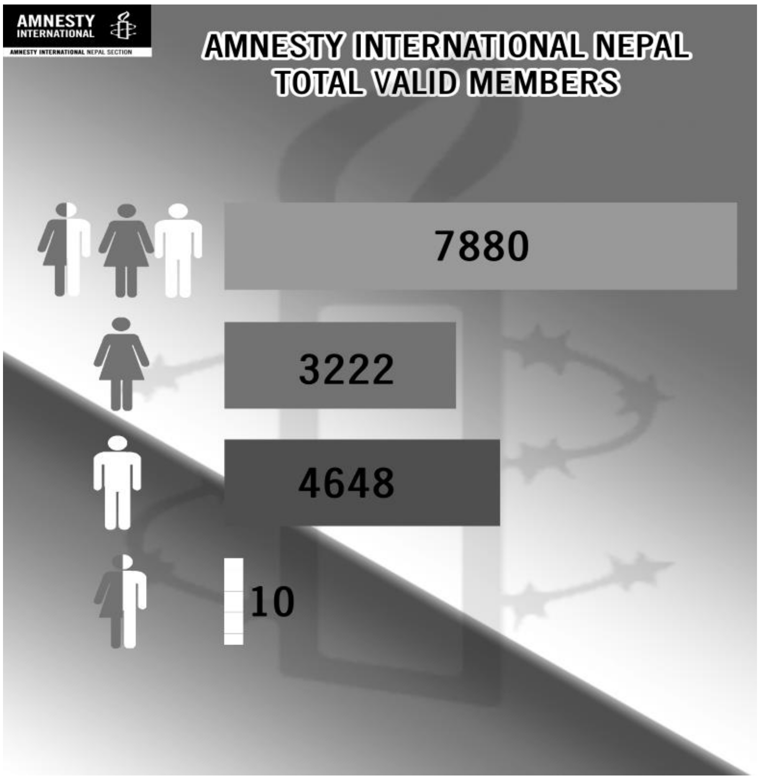

[1] यो तथ्याङ्क आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को दोश्रो सप्ताहको सुरुआत अर्थात मिति २०७५ श्रावण १० गतेसम्मको रेकर्डमा आधारित छ । २७ औं साधारणसभाका लागि समूहहरूले आ-आफ्नो साधारण सभा सम्पन्न गर्नुपर्ने अन्तिम मिति श्रावण १० तोकिएकोले यस अवधिसम्मको तथ्याङ्कलाई समावेश गरिएको छ ।

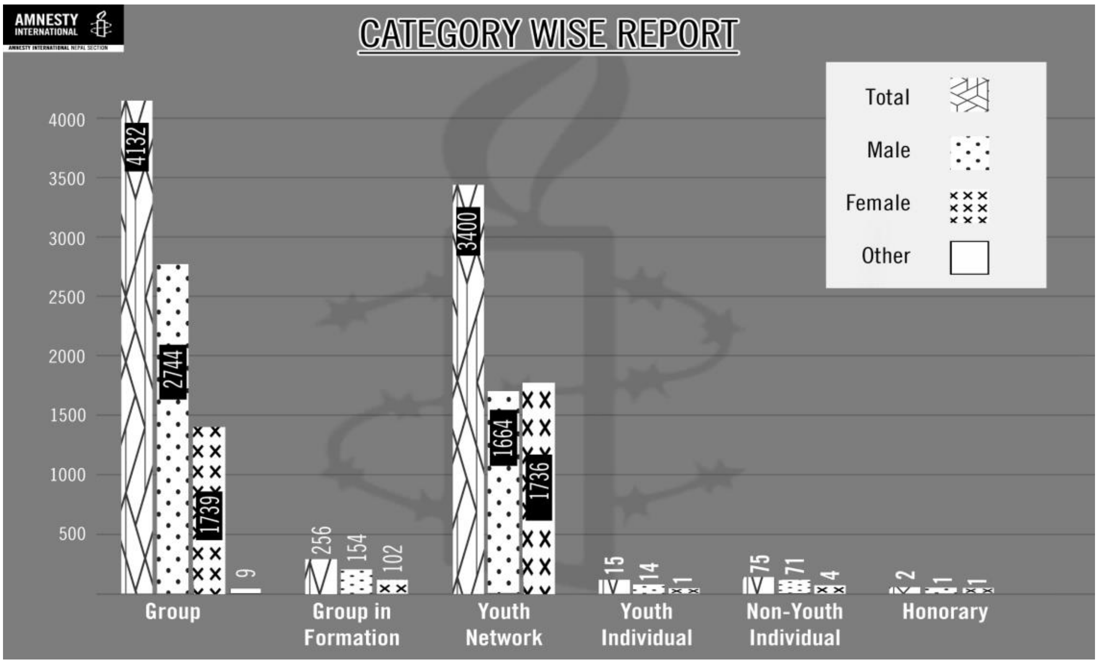

PROVINCE WISE REPORT

YOUTH NETWORKS	
PROVINCE	NUMBER OF NEWTOKS
1	8
2	1
3	26
4	2
5	7
6	1
7	2
TOTAL	47

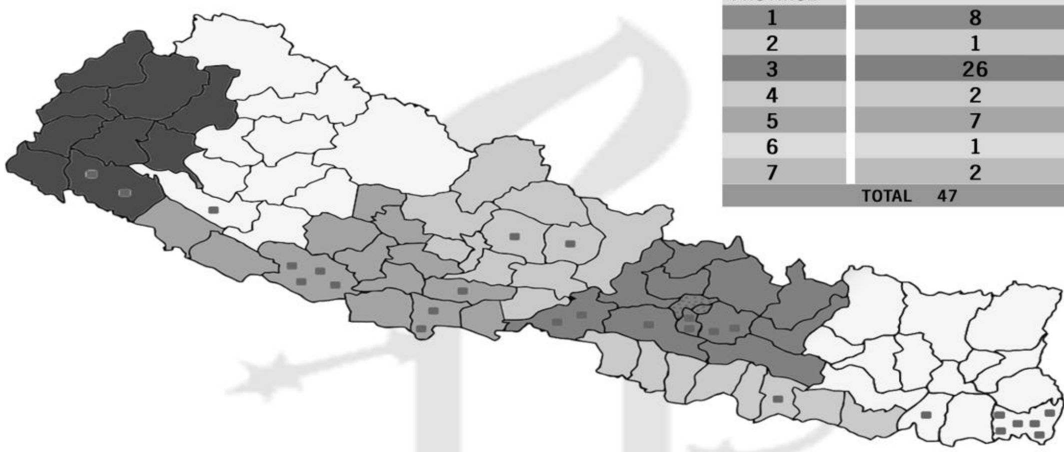

GROUPS, GIF	
PROVINCE	NUMBER OF GROUPS
1	21
2	10
3	23
4	9
5	9
6	2
7	6
TOTAL	80

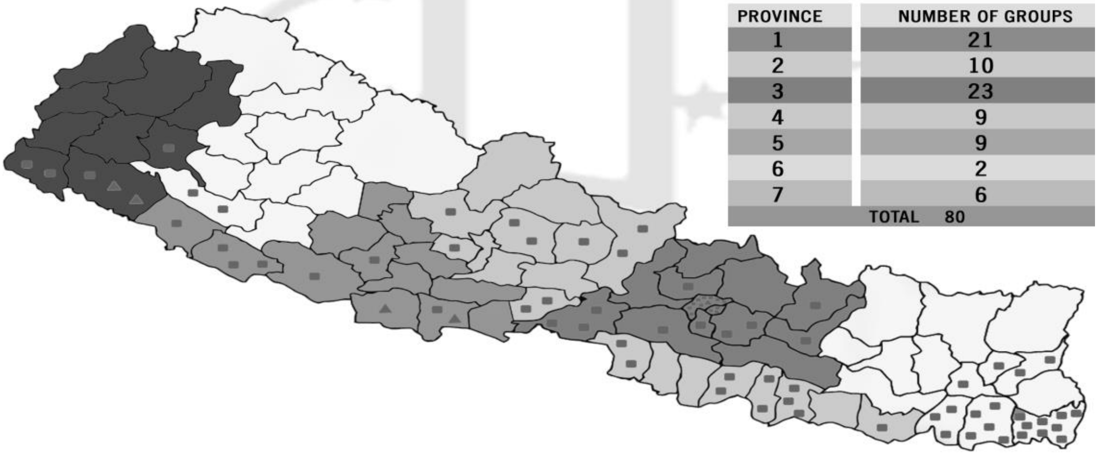

३. राष्ट्रिय रणनीतिक लक्ष्य कार्यान्वयन

एम्नेस्टी नेपालको सन् २०१७ देखि २०१९ अवधिको राष्ट्रिय रणनीतिक लक्ष्य (Strategic Goal) ले निर्देश गरेअनुसार वर्ष २०७४/७५ मा आफ्ना गतिविधिहरू अगाडि बढाइयो । उक्त रणनीतिक योजना कार्यान्वयनका लागि सचिवालयले नेसनल बोर्ड तथा अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयसँग निरन्तर समन्वय गर्ने काम गऱ्यो ।

४. वार्षिक साधारणसभा

यस संस्थाको २६ औं वार्षिक साधारण सभा २०७४ असोज २७ र २८ गते (१३ र १४ अक्टोबर २०१७) महेन्द्रनगरमा सम्पन्न भयो । सभामा देशभर रहेका एम्नेस्टी नेपालमा आबद्ध समूहहरू मध्ये यस संस्थाको विधान र साधारणसभा सञ्चालन नियमावली अनुसार एम्नेस्टी नेपालको वार्षिक साधारणसभामा सहभागी हुन आवश्यक पर्ने आधार र प्रक्रिया पुगेका कूल ६३ समूहहरूमध्ये ६५ वटाबाट ५५ जना (१० महिला र ५५ पुरुष) को प्रतिनिधित्व रहेको थियो । यसका अलावा साधारणसभामा नेसनल बोर्डको तथा पुनरावेदन समितिका पदाधिकारीहरू, राष्ट्रिय सचिवालयका कर्मचारीहरू र आमिन्त्रत पर्यवेक्षकहरूको उपस्थिति रहेको थियो ।

४.१. उद्घाटन सत्र

२०७४ असोज २७ गते आयोजित एक विशेष समारोहका बीच नेपालकी प्रथम महिला प्रधानन्यायाधीश सुशिला कार्कीले २६ औं साधारणसभाको उद्घाटन गर्नुभएको थियो । पूर्व प्रधानन्यायाधीश श्री शुशिला कार्की प्रमूख अतिथिका रूपमा रहनुभएको उक्त कार्यक्रमलाई नेसनल बोर्डका महासचिव श्री लक्ष्मी निरौलाले सञ्चालन गर्नुभएको थियो भने एम्नेस्टी नेपालका अध्यक्ष श्री राजनप्रसाद कुइँकेलले अध्यक्षता गर्नुभएको थियो । सो उद्घाटन सत्रमा निम्न अतिथि वक्ताहरूले आ-आफ्नो मन्तव्य राख्नुभएको थियो :

१. बरिष्ठ पत्रकार तथा मानवअधिकारकर्मी प्रा. श्री पुरुषोत्तम दाहाल
२. अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालय, दक्षिण पूर्वी एशिया प्यासिफिक क्षेत्रीय कार्यालयका क्यापासिटी बिल्डिङ्ग कोअर्डिनेटर जेरी बर्नास
३. एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालका पूर्व अध्यक्ष श्री प्रदिप पोखरेल
४. भिमदत्त नगरपालिका कञ्चनपुरका उपमेयर श्री शुशिला सिंह चन्द
५. बेदकोट नगरपालिका कञ्चनपुरका उपमेयर श्री शुशिला सिंह
६. जिल्ला समन्वय समितिका अध्यक्ष श्री फेरु तामाङ्ग
७. नागरिक समाज, कञ्चनपुरका अध्यक्ष श्री भवराज रेग्मी
८. एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल, समूह- ४९, कञ्चनपुरका संयोजक, श्री महेश प्रसाद पाठक
९. एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल, कञ्चनपुर महिला निमाणाधिन समूहका संयोजक, श्री भगवती थापा

उक्त कार्यक्रममा पूर्व प्रधानन्यायाधीश सम्माननीय श्री शुशिला कार्कीलाई एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको मानार्थ सदस्यता पनि प्रदान गरिएको थियो ।

उद्घाटनसत्रमा विभिन्न सरकारी निकायका प्रमुखहरू, राजनीतिक दलका प्रतिनिधिहरू, स्थानीय संघसंस्थाका पदाधिकारी एवं बुद्धिजीवीहरू, पत्रकार गरी करिब ३०० जनाको सहभागिता रहेको थियो ।

उद्घाटन सत्र पश्चात् एउटा "पब्लिक एक्सन" गरिएको थियो । जसअन्तर्गत म्यानमारका अल्पसङ्ख्यक मुस्लिम रोहिंग्या समूदायमाथि भइरहेको हिंसा र मानवअधिकार दुर्व्यवहार र ज्यादतीको विरोधमा र्‍याली तथा प्रदर्शन गरिएको थियो ।

४.२. बन्दसत्र

असोज २८ गते भएको साधारणसभाको बन्द सत्रको सुरुआत "मानवअधिकार चुनौतीहरू सम्बोधन गर्ने सवालमा युवाहरूको भूमिका" शीर्षकको प्यानल छलफलबाट भएको थियो । त्यसपछि संस्थाको वार्षिक योजना कार्यान्वय तथा आर्थिक प्रतिवेदन एवं आगामी वर्षको कार्ययोजना तथा बजेटका आलावा नेपालको वर्तमान मानवअधिकारको अवस्थासम्बन्धी विभिन्न प्रस्तावउपर छलफल भएको थियो । त्यस्तै पत्रकार सम्मेलनमा साधारणसभाबाट पारित मानवअधिकार प्रस्तावहरू एवं संस्थाको गतिविधिको प्रतिवेदन पनि सार्वजनिक गरिएको थियो । साधारणसभामा देशभरबाट एम्नेस्टी नेपाल आबद्ध स्थानीय समूहका प्रतिनिधिहरू, नेसनल बोर्ड तथा पुनरावेदन समितिका पदाधिकारीहरू, पूर्व अध्यक्ष लगायतका पदाधिकारीहरू र नेसनल बोर्डद्वारा आमन्त्रित अतिथि गरी १०० जना भन्दा बढीको उपस्थिति रहेको थियो ।

प्रमूख अतिथि कार्कीले व्यक्त गर्नुभएको सारगर्भित मन्तव्यलाई ट्रान्स्क्राइब गरी अङ्ग्रजीमा उल्था गरी एम्नेस्टी नेपाल अभियानअन्तर्गतका सबै समूह र नेटवर्कका संयोजकहरू, अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालय तथा एम्नेस्टीको अन्तर्राष्ट्रिय मुभमेन्टका सेक्सन डिरेक्टर तथा सेक्सन चेयरहरूलाई प्रेशित गरिएको थियो ।

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको २६औं साधारण सभाबारे प्रकाशित समाचार :

एम्नेष्टीको २६ औं साधारण सभा आजदेखि

पूर्व प्रधान न्यायाधीश कार्की महेन्द्रनगरमा

विकल्प समाचार
महेन्द्रनगर, २६ असोज

सर्वोच्च अदालतका पूर्व प्रधान न्यायाधीश सुशिला कार्की महेन्द्रनगर आएकी छन् । महेन्द्रनगरमा हुने एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको २६ औ बार्षिक साधारण सभा उद्घाटनका लागि पूर्व प्रधान न्यायाधीश कार्की महेन्द्रनगर आएकी हुन् । दुई दिनसम्म चल्ने एम्नेष्टीको साधारण साधारण सभा शुक्रबार देखि सुरु हुने लागेको छ ।

साधारण सभाको उद्घाटन कार्यक्रममा पूर्व प्रधानन्याधीश कार्की सहित भीमदत्त नगर पालिकाका मेयर सुरेन्द्र विष्ट, उप मेयर सुशिला सिंह चन्द, एम्नेटी नेपाल राष्ट्रिय कार्य समितिका अध्यक्ष राजन कुइकेल, पूर्व अध्यक्षहरु प्रदिप पोखरेल, ध्रुव कुमार कार्की, सूर्य अधिकारी, नागरिक समाज लगायतका सहभागी हुने भएका छन् ।

साधारण सभामा एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको वार्षिक तथा आर्थिक प्रतिवेदनको प्रस्तुति र नेपालको वर्तमान मानवअधिकारको अवस्थाका बारेमा छलफल हुने एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालका निर्देशक निराजन थपलियाले बताए ।

साधारण सभाबाट मानव अधिकार सम्वन्धि विभिन्न प्रस्तावहरु पारित गरिने निर्देशक थपलियाले जानकारी दिए ।

साधारण सभाको उद्घाटन पश्चात महेन्द्रनगरमा मानव अधिकार रक्षाका लागि अन्तरराष्ट्रिय ऐक्यबद्धता सहितको र्‍यालीको आयोजना गरिने एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालका सूचना बिभाका अधिकारी गौरव चन्द्र गुरुङले बताए ।

एम्नेष्टि नेपाल कञ्चनपुर समूह ४९ का अध्यक्ष माधव प्रसाद जोशी पूर्व प्रधानन्यायाधीश कार्कीको प्रमुख आतिथ्यमा उद्घाटन कार्यक्रम र त्यसपछि बन्द सत्र सुरु हुने जानकारी दिए ।

म्यान्मार सरकारले मुस्लिम रोहिंग्या समूदायमाथि गरेको व्यवहारको विरुद्ध महेन्द्रनगरमा र्‍याली आयोजन गरिने कार्यक्रम छ । अध्यक्ष जोशी जोशीले उद्घाटन सत्रपछि दिउँसो ३:०० बजे बजारमा र्‍याली निकालिने र मदनचोकमा शान्तिको प्रतिकको रुपमा गोदो घेराभित्र वाई लेखिने जानकारी दिएका छन् ।

एम्नेष्टी इन्टरनेशनलको महेन्द्रनगरमा साधारण सभा

जनसरोकार समाचार
महेन्द्रनगर २७ असोज

एम्नेष्टी इन्टरनेशनल नेपालको शुक्रबारदेखि महेन्द्रनगरमा साधारण सभा शुरु भएको छ । एम्नेष्टीले पहिलो पटक ७ नम्बर प्रदेश कञ्चनपुरको महेन्द्रनगरमा २६औं बार्षिक साधारण सभा गरेको हो । पुर्व प्रधानन्ययाधिश शुशिला कार्कीले साधारण सभाको उदघाटन गर्नुभयो । साधारण सभाको उदघाटन गर्दै पुर्व न्यायाधिश कार्कीले एम्नेष्टीलाई जनताको पहरा बन्न आग्रह गरिन् ।

समयानुकुल अनुसार परिमार्जित गर्दै अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा मानव अधिकारका लागि काम गर्न समेत पुर्व न्यायाधिश कार्कीले सुझाव दिइन । पञ्चायतमा तानाशाही बिरुद्ध मानव अधिकार उलङ्घन हुँदा सरक्षणका लागि आएको धारणालाई अझै पुरस्कृत बनाउनुपर्नेमा पुर्व न्यायाधिश कार्कीले जोडदिए ।

राजनीतिक दलले सत्ता प्राप्त अघि र पछि फरक व्यवहार देखाउने हुँदा त्यसबाट मानव अधिकारको ख्याल गर्नुपर्नेमा चनाखो हुनुपर्ने बताए । एम्नेष्टीले नेपालको मानव अधिकारका लागि ठुलो सहयोग गरेको बताउदै उनले नेपाली आप्रसावीको अधिकारका लागि समेत विषेश जोडदिन आग्रह गरिन् । पुर्व न्यायाधिश कार्कीले नेपालका राष्ट्रिय मानव अधिकारका विषयमा समेत ध्यान दिन समेत एम्नेष्टीको ध्यान केन्द्रीत गरिन् । एम्नेष्टी इन्टरनेसनल नेपालका निर्देशक निराजन थपलियाले साधारण सभाको बन्द सत्रमा संस्थाको बार्षिक

बाँकी पृष्ठ ३ मा

गीताञ्जली मेडिकलमा बिशेषज्ञ डाक्टर
CBM 2017

४.३. समापनसत्र

२०७४ आश्विन २८ गते एकसमारोहका बीच एम्नेस्टी नेपालको २६औं वार्षिक साधारणसभाको समापन गरियो । सो अवसरमा एम्नेस्टी नेपालका अध्यक्ष राजनप्रसाद कुईंकेलले साधारणसभा सफलतापूर्वक सम्पन्न गर्न सहयोग गर्नुहुने महेन्द्रनगरको स्थानीय समूह-४९ र कन्चनपुर महिला निर्माणाधिन समूह तथा त्यसका सम्पूर्ण सदस्य एवं पदाधिकारीहरूलाई धन्यवाद दिनुभएको थियो ।

कार्यक्रम समापन क्रममा स्थानीय समूह ४९ र कञ्चनपुर महिला निर्माणधिन समूहले साधारणसभामा उपस्थित सबै प्रतिनिधि र अतिथिहरूलाई मायाको चिनो प्रदान गरी सम्मान व्यक्त गरेको थियो ।

५. एम्नेस्टी नेपालको Governance र Management

एम्नेस्टी नेपालको नीतिगत कामका लागि यस संस्थाको सदस्यहरूमध्येबाट हरेक २/२ वर्षमा निर्वाचित हुने नेसनल बोर्ड रहेको हुन्छ भने संस्थाका सबै गतिविधि सञ्चालन गर्नका लागि राष्ट्रिय सचिवालय रहेको छ । त्यसैगरी विधान र नियमावलीले तोके बमोजिमका काम गर्न राष्ट्रिय परिषद् बैठक (वार्षिक साधारणसभा) बाट पुनरावेदन समिति निर्वाचित हुने गरेको छ । यी सबै निकायले आ-आफ्ना जिम्मेवारीअनुसारका कार्यहरू गर्ने गर्दछन् ।

५.१. पुनरावेदन समिति

नेसनल बोर्डले एम्नेस्टी नेपालमा आबद्ध कुनै समूह खारेजी गरेमा वा कुनै एम्नेस्टी सदस्यलाई सदस्यताबाट निस्कासनको निर्णय भएमा सम्बन्धित समूह वा सदस्यले त्यस्तो निर्णय चित्त नबुझी पुनरावेदन गर्न चाहेमा एम्नेस्टी नेपालको विधान बमोजिम पुनरावेदन समितिको व्यवस्था गरिएको छ । हरेक राष्ट्रिय परिषद् बैठकबाट २/२ वर्षमा नयाँ समितिको गठन हुने गर्दछ । पुनरावेदन समितिले पुनरावेदन निवेदनहरूउपर आवश्यक छानबिन गर्ने र आवश्यक परेमा नेसनल बोर्डको निर्णयलाई बदरसम्म गर्ने अधिकार राख्दछ ।

पुनरावेदन समितिको बैठक

वर्ष २०७४/७५ को अवधिभित्र पुनरावेदन समितिको बैठक एक पटक बस्यो ।

५.२. नेसनल बोर्ड

वार्षिक साधारणसभाको अन्तरालमा नीतिगत निर्णयहरू गर्न नेसनल बोर्डको गठन भएको हुन्छ । यसका अलावा मानवअधिकार तथा संस्थागत नीतिको मस्यौदा गरी साधारण सभामा पेश गर्ने काम पनि नेसनल बोर्डकोको कार्यक्षेत्रभित्र पर्दछ । हरेक राष्ट्रिय परिषद् बैठकबाट २/२ वर्षमा नयाँ समितिको गठन हुने गर्दछ ।

नेसनल बोर्डको बैठक

वर्ष २०७४/७५ मा राष्ट्रिय कार्यसमितिका छवटा बैठकहरू बसी विभिन्न निर्णयहरू गरिए ।

५.३. राष्ट्रिय सचिवालय

संस्थाको दैनिक कार्यसञ्चालनका लागि राष्ट्रिय सचिवालय रहेको छ र जसमा विभिन्न विभागमा विभागीय कर्मचारीहरूको व्यवस्था गरिएको छ ।

- **कर्मचारीहरूद्वारा राजिनामा**

  यस आर्थिक वर्षमा **दुई जना** कर्मचारीले एम्नेस्टी नेपालबाट राजिनामा लिए । यसरी राजिनामा लिनेमा विगत तीन वर्षदेखि पार्ट टाइम बेसिसमा वेभमास्टरका रूपमा कार्यरत रहँदै आनुभएका श्री राजन न्यौपानेले मिति २०७४ कात्तिक ५ देखि लागू हुनेगरी राजिनामा दिनुभयो भने मिति २०७४ जेठ १८ देखि लेखापालको रूपमा कार्यरत रहँदै आउनुभएकी शर्मिला मगरले २०७५ वैशाख २४ गतेदेखिबाट लागू हुनेगरी राजिनामा दिनुभयो ।

- **कर्मचारी नियुक्ती**

  वेभमास्टर राजन न्यौपानेले राजिनामा दिनुभएपछि उनको रिप्लेसमेन्टमा अस्थायी रूपमा काम गर्नका लागि मिति २०७४ कात्तिक २८ देखि मनोज शर्मालाई नियुक्त गरिएको थियो । पछि उक्त पदको स्थायी पदपूर्तिका लागि विज्ञापन आह्वान गरी प्राप्त आवेदनका आधारमा लिखित र मौखिक परीक्षामा संलग्न गराई उक्त प्रक्रियामा सबै भन्दा राम्रो नतिजा ल्याउन सफल प्रशान्त त्रिपाठीलाई सन् २०१८ को फेब्रुअरी १ अर्थात २०७५ माघ २८ देखि नियुक्त गरी काममा लगाइयो ।

  त्यसैगरी शर्मिला मगरको राजिनामापश्चात गत वर्ष उनलाई नियुक्त गर्दा अपनाइएको कर्मचारी भर्ना प्रकृयामा वैकल्पिकमा रहेकी अलिना गौतमले उक्त पदमा आउन इच्छुक रहेको जनाएपछि उनैलाई मिति २०७५ जेठ १ गतेदेखि लेखापालमा नियुक्त गरिएको छ ।

- **कर्मचारी बैठक**

  राष्ट्रिय सचिवालयमा कर्मचारीहरूको बैठक हरेक हप्ता बस्ने गरेको छ । उक्त बैठकका अलावा आवश्यकताअनुसार थप बैठकहरू बसी योजना कार्यान्वयन लगायत विषयमा आवश्यक छलफल गरिने गरिन्छ । हरेक बैठकहरूमा भएका छलफलहरूको माइन्युटिङ्ग गर्ने पद्धति रहेको छ ।

६. ग्लोबल गर्भनेन्स प्रकृयामा सहभागिता

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालले यस आर्थिक वर्षमा एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको विभिन्न अन्तराष्ट्रिय फोरमहरूमा सहभागिता जनायो ।

६.१. एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको तेत्तिसौं र अन्तिम *आइसिएम*मा सहभागिता

इटलीको रोममा सन् २०१७ अगस्ट १० देखि १५ (२०७४ श्रावण २६ देखि ३१) मा सम्पन्न भएको एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको ३३ औं र अन्तिम अन्तर्राष्ट्रिय परिषद् बैठक (ICM) मा एम्नेस्टी नेपालबाट चार जना डेलिगेटको सहभागिता रहेको थियो । उक्त बैठकले एम्नेस्टीको विधानमा संशोधन गरी एम्नेस्टी अभियानलाई नयाँ संरचना र दिशामा निर्देशित गर्न कार्यादेश दिनुका साथै एम्नेस्टी मुभमेन्टमा

केही आधारभूत परिवर्तन गरेको छ । यस्तो परिवर्तनमा प्रमुख भने यस संस्थाको संरचनागत परिवर्तन नै हो । अबदेखि एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको उच्च तहको निर्णय गर्ने निकाय (highest level of decision making body) **ग्लोबल एसेम्ब्ली (Global Assembly)** हुनेछ र यसको बैठक वर्षमा एकपटक हुनेछ जसमा प्रत्येक सेक्सनबाट एक जना स्ट्याण्डिङ्ग रेप्रेजेन्टेटिभ (सामान्यतया चेयर) समेत गरी तीन जना (र इन्टरनेसनल मेम्बरसिप ग्रुपबाट एक जना) प्रतिनिधहरूले सहभागिता जनाउनेछन् । साथै यस आइसिएमले ***ग्लोबल एसेम्ब्ली***को भोटिङ् मोड्यालिटिमा निर्णय गर्दै **"एक सेक्सन एक भोट"**लाई अत्यधिक बहुमत (८४ प्रतिशत भन्दा बढी) ले पारित गरेको थियो । "वएटेड मोड्यालिटि (weighted mdoality)" अर्थात मेम्बरसिप स्ट्रेन्थको आधारमा सेक्सनहरूले "भोटिङ राइट" पाउने मोड्यालिटिमा जानका लागि केही सेक्सनहरूले जोडदार लबिङ्ग गरेका भए पनि सो पारित भएन । आइसिएमको प्लेनरीले यसरी प्रजान्त्रिक शैलीमा आफ्नो पोजिसन राखेका सेक्सनहरूको प्रस्तावलाई उचित सम्मान दर्शाएको थियो ।

६.२. पहिलो रिजनल फोरम र ग्लोबल एसेम्ब्लीमा सहभागिता

एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको पहिलो एसिया प्यासिफिक रिजनल फोरममा एम्नेस्टी नेपालले सहभागिता जनायो । २०७५ जेठ ११ देखि १४ सम्म ब्याङ्ककमा आयोजना गरिएको उक्त रिजनल फोरममा एम्नेस्टीको एसिया प्रशान्त क्षेत्रमा रहेका सेक्सनहरू फिलिपिन्स, थाइल्याण्ड, मङ्गोलिया, हङ्कङ, ताइवान, साउथ कोरिया, जापान, मलेशिया, नेपाल, भारत, इन्डोनेसिया, अस्ट्रेलिया र न्युजिल्याण्डबाट सहभागिहरूको उपस्थिति रहेको थियो । उक्त फोरममा नेपालबाट अध्यक्ष राजनप्रसाद कुईंकेल, सदस्य पार्वता आचार्य र मेरो सहभागिता रहेको थियो ।

Amnesty Nepal @amnestynepal · May 28
Team @amnestynepal after the conclusion of the 1st ever @amnesty #asiapaicific regional forum in Bangkok.

त्यसैगरी २०७५ असार २२, २३ र २४ मा पोल्याण्डको वार्सामा आयोजना गरिएको एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको नयाँ गर्भनान्स मोड्यालिटिअन्तर्गतको पहिलो **ग्लोबल असेम्ब्लीमा** एम्नेस्टी नेपालको डेलिगसन टिम (स्ट्याण्डिङ्ग रिप्रेजेन्टिटिभ अध्यक्ष राजनप्रसाद कुईंकेल, युवा बोर्ड सदस्य बिपिन बुढाथोकी र म) ले सहभागिता जनायो ।

उक्त भेलामा "अबोर्सन" र "ड्रग कन्ट्रोल"सम्बन्धी पोलिसिमा छलफल र भोटिङ्ग भएको थियो । यस ग्लोबल असेम्ब्लीले इन्टरनेसनल बोर्डले इमर्जेन्सी मोसनको रूपमा लगेको रणनीतिक लक्ष्य २०१६-२०१९ को समयावधि एक वर्ष थप गरी सन् २०२० सम्म लम्ब्याउने प्रस्तावलाई पनि सर्वसम्मत्तिले पारित गरेको थियो । असेम्ब्लीमा अन्य विविध विषयहरूमा प्यानल छलफल, कार्यशाला, अनुभव साँटासाँट आदिहरू गरिएका थिए । त्यस्तै असार २५ गते सोही स्थानमा **डाइरेक्टर्स फोरममा** पनि एम्नेस्टी नेपालबाट मैले नेपालको आर्थिक, सामाजिक अधिकारसम्बन्धी विषयवस्तुहरूमा प्रस्तुति राखेको थिएँ ।

७. सामग्री उत्पादन र वितरण

वर्ष २०७४/७५ मा पनि एम्नेस्टी नेपालले यसका प्रकाशन तथा अभियान सामग्री प्रकाशित गर्ने र तिनको वितरण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दियो ।

७.१. संस्थागत लिफलेट लगायत विविधि सामग्रीहरू प्रकाशन तथा वितरण

एम्नेस्टी नेपालले यो वर्ष आफ्नो संस्थागत लिफलेट, आप्रवासी श्रमिकहरूको अधिकारसम्बन्धी वैदेशिक रोजकारका तीन चरण नामको हातेपुस्तिका र मानवअधिकार शिक्षासम्बन्धी विभिन्न अभियान सामग्रीहरू तयार गरी प्रकाशन गऱ्यो र ती सामग्रीहरूको व्यापक वितरण पनि गऱ्यो ।

७.२. वार्षिक प्रतिवेदन

वर्ष २०७३/७४ को एम्नेस्टी नेपालको गतिविधि तथा लेखापरीक्षण एवं आर्थिक प्रतिवेदन समेटेर एक वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरियो । कुल ९५ पृष्ठको सो प्रतिवेदन १५० थान प्रकाशित गरिएको थियो । एम्नेस्टी नेपालको २५औं वार्षिक साधारणसभाका सहभागी, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जिल्ला विकास समिति, समाज कल्याण परिषद् लगायतका निकायमा वितरण तथा प्रेषित गर्ने उद्देश्यले प्रतिवेदन प्रकाशित गरिएको थियो ।

यसका अलावा वर्ष २०७३/७४ मा एम्नेस्टी नेपालमा कुन स्रोतबाट कति आम्दानी भयो र त्यो रकम कहाँ कति खर्च भयो भनी जानकरी गराउने उद्देश्यले २०७४ असोज २८ गते आयोजित पत्रकार सम्मेलनमा समेत सो प्रतिवेदन वितरण गरिएको थियो । साथै एम्नेस्टी नेपालको वर्ष भरीको गतिविधि तथा आय व्ययको बारेमा जानकारी राख्न चाहनेहरूलाई पनि सो प्रतिवेदन उपलब्ध गराइएको थियो ।

७.३. डायरी, पेन लगायत अन्य सामग्री खरिद

एम्नेस्टी को नयाँ सदस्यता लिने वा सदस्यता नवीकरण गर्ने सबैलाई Membership Pack प्रदान गरिँदै आइएको छ । त्यस्तो Membership Pack मा सदस्यता परिचयपत्र, शुल्क तिरेको रसिद, डायरी, कलम र एम्नेस्टी को नाम अङ्कित पीन राखिएको हुन्छ । त्यसरी Membership Pack मा राखी वितरण गर्ने प्रयोजनका लागि र अन्य कार्यक्रमहरूमा वितरणका लाथि थुप्रै थान डायरी, पेन, पीन लगायतका अन्य सामग्रीहरू गरीद गरियो ।

७.४. अन्य सामग्री

एम्नेस्टी नेपालले आयोजना गर्ने प्रशिक्षण तथा अन्य इनडोर कार्यक्रमहरूमा वितरण गर्नका लागि राइटिंग प्याड उत्पादन गरियो । त्यस्तै सदस्यताको आवेदनका लागि सदस्यता फर्म, कार्यालय प्रयोजनको लागि आवश्यक खाम, लेटरप्याड, सदस्यता परिचयपत्र, भौचर, प्रशिक्षण कार्यक्रममा वितरण गर्न प्रमाणपत्र जस्ता सामग्री आवश्यकता अनुसार उत्पादन गरियो ।

एम्नेस्टी नेपालले उत्पादन गरेको राइटिंग प्याड र डटपेन समूह वा युथ नेटवर्कले आयोजना गर्ने कार्यक्रमहरूमा वितरण गर्नका लागि पनि उपलब्ध गराइए ।

७.५. सचिवालयको मर्मत संभार, रङ्गरोगन र सिक्युरिटि अपग्रेड कार्य सम्पन्न

एम्नेस्टी नेपाल सचिवालयको भवनलाई २०७२ को भूकम्पले केही क्षति पुऱ्याएको र सो मर्मत संभार गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेको सन्दर्भमा यस वर्ष चर्किएका भागहरूको मर्मत गरी सम्पूर्ण भवनको बाहिरी भित्री रङ्गरोगन गर्ने कार्य गरियो । त्यसैगरी कम्पाउन्ड वाल प्लास्टर गर्ने, प्रवेश द्वार मर्मत गर्ने, सेन्सर गेट राख्ने, सिसि क्यामेरा मर्मत गर्ने, अग्नी सूचक यन्त्र जडान गर्ने लगायतका कामहरू पनि सम्पन्न भए ।

७.६. प्रिन्टर, कम्प्युटर लगायत विभिन्न सामग्रीहरूको खरिद

सचिवालयमा अत्यन्त आवश्यक रहेको मल्टिफङ्सनल जेरोक्स प्रिन्टर, उक्त प्रिन्टरका लागि आवश्यक पर्ने ब्याकअप पाओर सप्लाइ यन्त्र, कर्मचारीका लागि ल्यापटप लगायत विभिन्न आइटिसम्बन्धी सामग्रीहरूको खरिद कार्य पनि सम्पन्न भएको छ ।

८. समूह तथा युथ नेटवर्कहरूले आयोजना गर्ने कार्यक्रमहरूमा सहयोग

कुनै पनि एम्नेस्टी समूह वा युथ नेटवर्कले आयोजना गर्ने कुनै पनि प्रकारको कार्यक्रममा एम्नेस्टी नेपालको तहबाट हुन सक्ने कुनै पनि सहयोग तत्काल उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाई सो को कार्यान्वयन गरिँदै आइएको छ । यसमा खास गरेर एम्नेस्टी अभियानसम्बन्धी उपलब्ध सामग्रीहरू माग भए अनुसार समूह वा युथ नेटवर्कहरूमा उपलब्ध गराउने र माग भए अनुसार अन्य सहयोग उपलब्ध गराउने काम गरियो ।

एम्नेस्टी नेपालका तर्फबाट सञ्चालन गरिने विशेष अभियानका विषयमा एक्सन सर्कुलरहरू तयार गरी त्यस्ता अभियानमा भाग लिन इच्छुक समूह एवं युथ नेटवर्कहरूमा पठाउने कामलाई गत २०७४/७५ मा पनि निरन्तरता दिइयो । यस्तो एक्सन सर्कुलरमा सम्बन्धित अभियानको उद्देश्य, त्यसअन्तर्गत के कस्ता कार्यक्रम गर्न सकिन्छ भन्ने जस्ता जानकारी समावेश गरिएको हुन्छ । यसका अलावा कतिपय अभियानसँग सम्बन्धित अभियान सामग्री पनि राष्ट्रिय सचिवालयबाट तयार गरेर प्रेषित गरियो । यसबाट समूह वा सदस्यहरूका तर्फबाट मानवअधिकारका सम्बन्धित विषयमा व्यक्त गरिने धारणाहरू एम्नेस्टी को धारणासँग बाझिन सक्ने सम्भावनाको अन्त्य हुने देखिन्छ भने समूहहरूमा सम्बन्धित विषयमा कस्ता अवधारणा व्यक्त गर्ने वा के कस्ता सम्भावित कार्यक्रम गर्न सकिन्छ होला भनी पर्ने द्विविधा अन्त्य हुने विश्वास गरिएको छ ।

९. स्थानीय समूह र युथनेटवर्कहरूलाई 'Campaigning Package'

एम्नेस्टी नेपालले राष्ट्रियस्तरमा गर्ने कुनै पनि अभियानका लागि सामान्यतया: यस संस्थामा आबद्ध स्थानीय समूह र युथ नेटवर्कहरूलाई "क्याम्पेनिङ्ग प्याकेज" (Campaign Package) प्रेषित गर्ने गरिन्छ । कुनै कुनै अभियानहरूका हकमा प्रारम्भमा नै सम्बन्धित अभियानमा सहभागी हुन समूह वा युथ नेटवर्कहरू इच्छुक छन् भने जानकारी गराउन एम्नेस्टी नेपालबाट प्रेषित हुने नियमित सर्कुलर मार्फत् सबै समूह र युथ नेटवर्कहरूमा अनुरोध गर्ने गरिन्छ र त्यसपछि सम्बन्धित अभियानमा सहभागी हुन इच्छा व्यक्त गर्ने समूह र युथ नेटवर्कलाई मात्र सम्बन्धित अभियानका लागि त्यस्तो प्याकेज प्रेषित गर्ने गरिन्छ । कतिपय अभियानमा भने सबै समूह र युथ नेटवर्कहरूलाई यस्तो प्याक पठाउने गरिन्छ । यस्तो प्याकेजमा सामान्यतया: निम्नानुसारका सामग्रीहरू संलग्न गरिएको हुन्छ ।

- **एक्सन सर्कुलर** (Action Circular) : अभियान गर्न लागिएको विषयमा विस्तृत जानकारी, अभियानको उद्देश्य, समय सीमा, स्थानीयस्तरमा गर्न सकिने सम्भावित कार्यक्रमहरूको सूची, कार्यक्रम आयोजना गर्दा ध्यान दिनु पर्ने कुराहरू, जस्ता विषयवस्तु उल्लेखित दस्तावेज । एक्सन सर्कुलर सम्बन्धित विषयमा अभियान गर्न इच्छुक समूह र युथ नेटवर्कहरूलाई उपलब्ध गराइने आन्तरिक दस्तावेज हो, जसलाई कतिपयले *अभियानसम्बन्धी निर्देशिका* भनेर पनि बुझ्ने गर्दछन् ।
- **अवधारणा पत्र** : जुन विषयमा केन्द्रीत अभियान हो, त्यस सम्बन्धमा विद्यमान अवस्था, एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको त्यस विषयका सम्बन्धमा संस्थागत धारणा र मानवअधिकारको अवस्था सुधारका लागि एम्नेस्टी इन्टरनेसनलका तर्फबाट गरिएको सिफारिसहरू सहितको विस्तृत दस्तावेज । यो अवधारणापत्रले सम्बन्धित विषयमा एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको संस्थागत धारणा स्पष्ट पार्दछ । यो दस्तावेज सार्वजनिक रुपमा वितरण वा प्रस्तुत गर्नको लागि तयार गरिएको हुन्छ ।
- **आवश्यक अन्य सामग्रीहरू** : उपलब्ध भएसम्म कार्यक्रममा वितरणार्थ तयार पारिएका पर्चा, पोस्टर, बुकलेट, प्रतिवेदन, पुस्तिका, स्टेशनरी जस्ता सामग्रीहरू एवं प्रतिवेदन वा क्याम्पेन डाइजेस्ट जस्ता सन्दर्भ सामग्रीहरू । कतिपय क्याम्पेनिङ्ग प्याकमा ब्यानरहरूसमेत तयार पारेर पठाइएको हुन्छ ।

१०. वेबसाइट अपडेट र वेबसाइटबाटै अभियानमा भाग लिन सकिने व्यवस्था

एम्नेस्टी नेपालको वेवासाइट नियमित रूपमा अपडेट हुँदै आएको छ । त्यसैगरी एम्नेस्टी नेपालको वेवसाइटबाटै एम्नेस्टीको अनलाईन पिटिसनका कामहरू गर्न सक्ने व्यवस्था मिलाइएको छ ।

१०.१. अनलाईन एक्सन सेन्टर

एम्नेस्टी नेपालको वेबसाइटमा प्रारम्भ गरिएको अनलाईन याक्सन सेन्टरमार्फत् नेपाल तथा अन्य देशका मानवअधिकारसम्बन्धी विषयका अभियानमा अनलाईन विधि मार्फत् सम्बन्धित राष्ट्रका अधिकारीहरूलाई पत्र प्रेषण गर्न सकिन्छ ।

सो एक्सन सेन्टरको प्रयोग गरी कसले पत्रहरू पठायो र कतिवटा पठाइयो भन्ने रेकर्ड एम्नेस्टी नेपालमा ट्र्याक गर्न सकिने सुविधा छ । उक्त सेन्टरको ठेगाना http://amnestynepal.org/appeal-for-action/ रहेको छ । सेन्टरमार्फत् करिव २ मिनेटको समय खर्च गरी एउटा पत्र पठाउन सकिन्छ ।

१०.२. वेब एस.एम.एस. को प्रयोग

कुनै महत्वपूर्ण सूचना प्रवाहका लागि एम्नेस्टी नेपालले वेब एस.एम.एस.को प्रयोग गर्ने गरेको छ । कुनै कार्यक्रमको संक्षिप्त निमन्त्रणा पठाउन वा कुनै महत्वपूर्ण जानकारी उपलब्ध गराउन यो सेवाको प्रयोग गर्ने गरिएको छ ।

११. सामाजिक सञ्जालमा एम्नेस्टी नेपाल

एम्नेस्टी नेपालले सामाजिक सञ्जालको प्रयोगलाई निरन्तरता दिएको छ । एम्नेस्टी नेपालको नाममा खोलिएको फेसबुक पेज (fb.com/amnesty.nepal) तथा ट्वीटर (@amnestynepal) मार्फत् हाम्रा विभिन्न अभियानहरूलाई निरन्तर जनमानसमा पुऱ्याउने कार्यलाई जारी राखिएको छ ।

सामाजिक सञ्जालका साइटहरूमा आगामी कार्यक्रमका बारेमा जानकारीहरू र सम्पन्न गरिएका कार्यक्रमका रिपोर्टिङ्गहरू अपलोड गरिनुका साथै ती साइटहरूमार्फत् कार्यक्रमको निमन्त्रणा पनि गर्ने गरिएको छ ।

१२. कम्प्युटर सफ्टवेयरको प्रयोग

लेखा तथा सदस्यताको अभिलेखलाई सफ्टवेयरमा राख्ने गरिएको छ । सदस्यताको सफ्टवेयरमार्फत् धेरै प्रकारका रिपोर्टहरू प्राप्त गर्न सकिन्छ भने त्यसै रेकर्डबाट शुल्क तिरेको रसिद र सदस्यता कार्ड कम्प्युटर प्रिन्ट गर्ने व्यवस्था मिलाइएको छ ।

- **इलेक्ट्रोनिक एटेन्डेन्स मेसिन**

  जनवरी २०१५ देखि एम्नेस्टी नेपालमा इलेक्ट्रोनिक एटेन्डेन्ट मेसिन जडान गरी कर्मचारीहरूको हाजिरी रेकर्ड त्यस मेसिनमार्फत् गर्ने व्यवस्था गरिँदै आएको छ ।

१३. पारदर्शिता तथा जवाफदेहिता

संस्थागत पारदर्शिता तथा जवाफदेहिताका निम्ति एम्नेस्टी नेपालले नेपाल सरकारका नियकायहरू, एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालय, यस संस्थामा आबद्ध समूह एवं युथ नेटवर्कलाई नियमित रुपमा रिपोर्टिङ्ग गऱ्यो । कुनै पनि नीति निर्माणका लागि समूह एवं युथ नेटवर्कहरूबाट सुझाव संकलन गर्ने, आर्थिक तथा अभियान गतिविधिका प्रतिवेदनहरू प्रेषित गर्ने, राष्ट्रिय कार्यसमितिका निर्णयहरूका प्रतिलिपिहरू प्रेषित गर्ने, कुनै अभियान सञ्चालन गर्नु अघि त्यस्तो अभियान सञ्चालन गर्नुको औचित्य स्पष्ट पार्ने लगायतका संस्थागत पारदर्शिता र जवाफदेहिताको अभ्यासलाई निरन्तरता दिइयो ।

१३.१. आन्तरिक पारदर्शिता तथा जवाफदेहिता

संस्थाको आन्तरिक पारदर्शिता र जवाफदेहिताका लागि व्यवस्थित प्रणालीको विकास गरी तिनको पालना र अभ्यास गर्ने गरिँदै आएकोमा गत आ.व.मा पनि तिनले निरन्तरता पाउनुका साथै त्यस प्रणालीअन्तर्गतको अभ्यासलाई थप सुदृढ पारियो ।

- **निर्देशकद्वारा साप्ताहिक प्रतिवेदन पेश**

  संस्थाको योजना कार्यान्वयनको लागि जिम्मेवार निकाय राष्ट्रिय सचिवालयका निर्देशकले प्रत्येक हप्ता नेसनल बोर्डलाई लिखित प्रतिवेदन पेश गर्ने गरिएको छ । सामान्यतया प्रत्येक आइतबार पेश गरिने यस्तो प्रतिवेदनमा हप्ताभर भएका प्रमुख कामहरू, अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयबाट प्राप्त जानकारीहरू, एम्नेस्टीले प्रकाशन गरेका प्रतिवेदन वा विज्ञप्तिहरू (खासगरी एम्नेस्टी नेपाललाई प्रत्यक्ष सरोकार हुने प्रकाशनहरूमात्रै), वा निकट भविष्यमा गरिन लागेको कुनै कार्यक्रमका सम्बन्धमा साप्ताहिक प्रतिवेदन लेखिँदासम्म भएका प्रगति वा तयारीका बारेमा जानकारीहरू समेटिएका हुन्छन् । यस्तो प्रतिवेदन नेसनल बोर्डको र पुनरावेदन समितिका पदाधिकारीहरूलाई इमेल मार्फत् प्रेषित गर्ने गरिएको छ ।

- **नियमित सर्कुलर**

  एम्नेस्टी नेपालबाट गरिने कुनै पनि अभियान वा संस्थागत विषयमा यस संस्थामा आबद्ध समूह, युथ नेटवर्क, राष्ट्रिय बोड एवं पुनरावेदन समितिका पदाधिकारीहरूलाई जानकारी गराउन

संस्थाको स्थापनाकालदेखि नै नियमित रुपमा सर्कुलरहरू प्रेषित गरिँदै आएको छ । त्यस्ता सर्कुलरमा :

- ✓ नेसनल बोर्डको बैठकको निर्णयको माइन्युट प्रतिलिपि,
- ✓ संस्थाको कुनै पनि प्रकारको नीति वा दीर्घकालिन रणनीतिक योजना वा कार्ययोजना तयार हुन लागेको रहेछ भने त्यस्तो नीति वा योजनामा समावेस गरिनु पर्ने विषयहरूका बारेमा सुझाव माग गरिएको पत्र,
- ✓ त्यस्ता योजनाको मस्यौदा तयार भएपछि थप सुझाव संकलनका लागि त्यस्ता मस्यौदाहरू,
- ✓ संस्थाको आर्थिक प्रतिवेदन तयार भएपछिको समयमा आर्थिक प्रतिवेदन र लेखापरीक्षण प्रतिवेदन,
- ✓ कुनै अभियान सञ्चालन गर्नु अघि त्यस्तो अभियान सञ्चालन गर्नुको औचित्यता स्पष्ट पार्ने सर्कुलरहरू,
- ✓ स्थानीयस्तरमा गरिन लागिएको अभियानमा सहभागी इच्छुक भए सो को जानकारी गराउन एम्नेस्टी समूह वा युथ नेटवर्कलाई सूचित गरिएको पत्र
- ✓ संस्थामा आबद्ध समूह वा युथ नेटवर्कको सदस्यताको विवरण र सदस्यता नवीकरणका लागि गरिएको अनुरोध,
- ✓ समूह वा युथ नेटवर्कहरूद्वारा साधारणसभा लगायत संस्थागत रुपमा पूरा गर्नु पर्ने न्यूनतम आधार र प्रक्रिया पूरा नगरेको भए त्यस्ता आधार र प्रक्रिया नियम बमोजिम पूरा गर्न स्मरण गराइएका पत्रहरू,
- ✓ समूह वा युथ नेटवर्कको कार्यक्रम तथा आर्थिक प्रतिवेदनहरू नियम अनुसार केन्द्रीय कार्यालयमा पठाउने विषयक पत्र

- ✓ राष्ट्रिय सचिवालयका तर्फबाट गरिन लागेका केन्द्रीय कार्यक्रम लगायत संस्थाको वार्षिक साधारणसभा वा अन्य कार्यक्रमका बारेमा जानकारी गराइएका पत्र जस्ता सामग्री प्रेषित गरिने गर्दछ । यसका अलावा संस्थाले निकालेका प्रकाशनहरू, प्रतिवेदनहरू र अन्य अभियान सामग्रीहरू पनि यसै नियमित सर्कुलर मार्फत् प्रेषित गर्ने गरिन्छ ।

- **आवधिक प्रतिवेदन**

राष्ट्रिय सचिवालयका निर्देशकले सामान्यतयाः ३ महिनाको आवधिक प्रतिवेदन तयार गरी राष्ट्रिय बोर्डको बैठकमा पेश गर्ने गरिएको छ । यस्तो प्रतिवेदनमा उल्लेखित अवधिभर गरिएका कार्यक्रमहरूको विस्तृत प्रतिवेदन, त्यस्ता कार्यक्रम वा एम्नेस्टी नेपालका कामका कारण कुनै प्रभावहरू परेको भए त्यस्ता प्रभावको विवरण, पछिल्ला समयमा देखिएका मानवअधिकारलाई प्रभाव पार्ने घटनाक्रमको विश्लेषण, सदस्यताको अवस्था, संस्थामा आबद्ध समूह र युथ नेटवर्कलाई गरिएको अभियान सहयोग, प्रेषित गरिएका एक्सन सर्कुलर लगायतका विषयमा उल्लेख गरिएको हुन्छ । त्यस्तो प्रतिवेदन नेसनल बोर्डकोको बैठकले पारित गरेपछि अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयका विभिन्न विभागमा प्रेषित गर्ने गरिन्छ ।

- **वार्षिक प्रतिवेदन**

हरेक वर्ष एम्नेस्टी नेपालको वार्षिक प्रतिवेदनहरू तयार गर्ने गरिन्छ । राष्ट्रिय सचिवालयका निर्देशकले संस्थाको योजना कार्यान्वयनको बारेमा प्रतिवेदन तयार गर्दछन् भने राष्ट्रिय बोर्डका तर्फबाट पनि थप २ वटा प्रतिवेदनहरू तयार गरिन्छ । बोर्डले तयार गर्ने प्रतिवेदनहरूमा पहिलो वर्षभर भएका नीतिगत कामको प्रतिवेदन जसलाई महासचिवले तयार गर्दछन् भने दोस्रो आर्थिक प्रतिवेदन जसलाई कोषाध्यक्षले तयार गर्दछन् । यसका अलावा एम्नेस्टी नेपालको वार्षिक साधारणसभाले नियुक्त गरेको लेखापरीक्षकले संस्थाको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन पनि तयार गर्दछन् ।

यी सबै प्रतिवेदनहरू एम्नेस्टी नेपालको नेसनल बोर्डको बैठकमा पेश गरिन्छ र बोर्डले पारित गर्दछ । तत्पश्चात् हरेक साल हुने एम्नेस्टी नेपालको वार्षिक साधारणसभामा यी सबै प्रतिवेदनहरू प्रस्तुत गरिन्छ । साधारणसभामा वितरण गरिने दस्तावेज पुस्तिकामा यी सबै प्रतिवेदनहरू समावेश गरिएको हुन्छ र यी सबै प्रतिवेदनहरूउपर छलफलका लागि साधारणसभाको एजेन्डामा समय छुट्याइएको हुन्छ ।

साधारणसभामा देशभर रहेको एम्नेस्टी नेपालमा आबद्ध समूहहरूबाट आउने प्रतिनिधिहरूले यी प्रतिवेदनहरूको अध्ययन गरी छलफलमा भाग लिने, प्रश्न वा जिज्ञासाहरू राख्ने, थप जानकारी माग्ने लगायतका अवसरहरू प्राप्त हुन्छ । अझ संस्थाको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन तयार हुनासाथ सबै समूहहरूमा प्रेषित पनि गरिसकिएको हुन्छ, जसले गर्दा यसको अध्ययनका लागि समूहमा थप समय प्राप्त हुने गर्दछ ।

साधारणसभाले पारित गरे पश्चात् ती प्रतिवेदनहरू जिल्ला विकास समितिको कार्यालय र जिल्ला प्रशासन कार्यालय काठमाडौँ एवं समाज कल्याण परिषद्को केन्द्रीय कार्यालयमा पेश गरिन्छ । त्यसैगरी ती प्रतिवेदनहरू एम्नेस्टीको अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयको विभिन्न विभागहरूमा पनि पेश गरिन्छ ।

१३.२. बाह्य पारदर्शिता तथा जवाफदेहिता

- **वार्षिक प्रतिवेदन**

यस संस्थाको वार्षिक प्रतिवेदनहरू पारित भैसकेपछि ती प्रतिवेदनहरू जिल्ला विकास समितिको कार्यालय र जिल्ला प्रशासन कार्यालय काठमाडौँ एवं समाज कल्याण परिषद् केन्द्रीय कार्यालयमा पेश गर्ने गरिएको छ । सरोकारवालाको जानकारीका लागि भने खासगरी पत्रकार सम्मेलन नै आयोजना गरेर एम्नेस्टी नेपालमा कहाँबाट कति रकम प्राप्त भयो र के का लागि कति कति खर्च लाग्यो भनेर सार्वजनिक गर्ने गरिन्छ ।

- **सामाजिक लेखापरीक्षण (आयव्यय सार्वजनिक गर्न पत्रकार सम्मेलन)**

एम्नेस्टी नेपालले आर्थिक पारदर्शिता कायम गर्न प्रत्येक वर्ष पत्रकार सम्मेलन गरी यस संस्थामा कहाँबाट कति रकम प्राप्त भयो र कहाँ कति खर्च भयो भन्ने विवरणहरू सार्वजनिक गर्ने गरेको छ । यसका आलावा संस्थाले गत वर्ष के के काम गऱ्यो र त्यसको के उपलब्धी हासिल भयो भन्ने विषयमा पनि सार्वजनिक गर्ने गरिएको छ ।

वर्ष २०७३/७४ मा एम्नेस्टी नेपालमा कति रकम प्राप्त भयो र सो रकम के के काममा कति कति खर्च भयो भनी सार्वजनिक गर्न २०७४ असोज २९ गते एक पत्रकार सम्मेलन आयोजना गरियो ।

पत्रकार सम्मेलनमा संस्थाका आर्थिक तथा वार्षिक प्रतिवेदनहरू वितरण गरिनुका साथै आर्थिक आयव्ययको बारेमा र संस्थाले गरेका अभियानसम्बन्धी कामका बारेमा प्रस्तुतीकरण गरिएको थियो । महेन्द्रनगरमा गरिएको सो पत्रकार सम्मेलनमा राष्ट्रिय र स्थानीय सञ्चारमाध्यमका प्रतिनिधिहरूको उपस्थिति रहेको थियो ।

अघिल्लो दिन आयोजित एम्नेस्टी नेपालको २६ औं वार्षिक साधारणसभाले संस्थाको आर्थिक प्रतिवेदन पारित गरेको भोलिपल्टै सो पत्रकार सम्मेलन आयोजना गरी आयव्यय विवरण सार्वजनिक गरिएको हो । एम्नेस्टी नेपालका अध्यक्ष राजनप्रसाद कुईंकेल, कोषाध्यक्ष विक्रम ढुकुछु र निर्देशकले एम्नेस्टी नेपालको गत वर्षको कार्यक्रम तथा आर्थिक आयव्ययको बारेमा प्रस्तुतीकरण गर्नुका साथै पत्रकारहरूले सोध्नुभएको प्रश्नको जवाफ दिनुभएको थियो ।

पत्रकार सम्मेलनमा आ.ब. २०७३/७४ को आम्दानी खर्च विवरण समावेश गरिएको दस्तावेज तयार गरी सञ्चारमाध्यमलाई उपलब्ध गराइएको थियो ।

- **सूचना दिने व्यवस्था**

खासगरी यस संस्थाको काम र यसको आर्थिक श्रोतका बारेमा जानकारी लिन चाहनेहरूका लागि सूचना उपलब्ध गराउन आवश्यक व्यवस्था मिलाइएको छ । यसका अलावा आफ्ना सार्वजनिक कार्यक्रमहरूमा (जहाँ उपयुक्त हुन्छ) पनि यस्ता जानकारीहरू सार्वजनिक गर्ने गर्दछ । यसका साथै एम्नेस्टी नेपालको संस्था परिचय बुकलेट वा अन्य प्रकाशनमा पनि यस संस्थाले के काम किन गर्दछ र यसको आर्थिक श्रोत के हो भनेर उल्लेख गरिएको छ ।

१४. स्थानीय सरकारी निकायसँग समन्वय

एम्नेस्टी नेपालको राष्ट्रिय सचिवालयको व्यवस्थापनमा स्थानीयस्तरमा हुने कार्यक्रमहरूको बारेमा आवश्यकताअनुसार स्थानीय सरकारी निकायहरू (जिल्ला प्रशासन कार्यालय र जिल्ला विकास समिति) सँग समन्वय गर्ने गरिएको छ । कुनै जिल्लामा कुनै कार्यक्रम हुनु अघि एम्नेस्टी नेपालले सम्बन्धित जिल्ला प्रशासन कार्यालय र जिल्ला विकास समितिलाई लिखित जानकारी गराउने गरिएको छ भने त्यस्ताकार्यक्रमहरूमा जिल्लास्थित सरकारी निकायका प्रतिनिधिहरूको सहभागिताका लागि आमन्त्रण पनि गर्ने गरेको छ ।

जिल्ला प्रशासन कार्यालय काठमाडौंले अरु सामाजिक संस्थाहरूलाई झैँ एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाललाई पनि यस संस्थाले कुनै पनि जिल्लामा आयोजना गर्ने कार्यक्रमका बारेमा सम्बन्धित जिल्ला विकास समितिलाई पूर्व जानकारी गराउन, कार्यक्रम सम्पन्न भएपछि "कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन" लिन र आगामी वर्ष संस्था नवीकरण गर्ने बेलामा त्यस्तो "कार्य सम्पन्न प्रतिवेदनहरू" अनिवार्य रूपमा पेश गर्न (मौखिक) सुझाव दिएको कारण हरेक कार्यक्रमको रिपोर्टिङ्ग गर्नका लागि प्रतिनिधि पठाइदिन सम्बन्धित जिल्ला विकास समितिलाई अनुरोध गर्ने गरिएको छ ।

१५. अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालय एवं अन्य एम्नेस्टी शाखाहरूसँगको सम्पर्क र समन्वय

एम्नेस्टीको अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालय एवं अन्य शाखाहरूसँग जीवन्त सम्पर्क स्थापना गर्दै एम्नेस्टी नेपालले गरेका कार्यक्रमका बारेमा जानकारी गराउने काम गत वर्ष पनि गरियो, जसका कारण एम्नेस्टी नेपालले गरेका कार्यक्रमले अन्तर्राष्ट्रिय रूपमै चर्चा पाउने क्रमले गत वर्ष पनि निरन्तरता पाएको थियो । यस आर्थिक वर्षमा एम्नेस्टी नेपालले आयोजना गरेको आप्रवासी श्रमिकहरूको अधिकारसम्बन्धी पूर्वपश्चिम जनचेतनामूलक क्याराभान कार्यक्रम र अन्य अभियानहरूमा आधारित रहेर अन्तर्राष्ट्रिय सचिवलायले *अ क्याराभान अफ होप : मोबिलाइजिङ्ग टु प्रोटेक्ट* शीर्षकमा एउटा *इम्प्याक्ट स्टोरी* तयार गरी एम्नेस्टीको ग्लोबल मुभमेन्टमा पनि सेयर गऱ्यो ।

AMNESTY INTERNATIONAL
MOVEMENT SUPPORT PROGRAMME

A CARAVAN OF HOPE: MOBILIZING TO PROTECT MIGRANT WORKERS

AMNESTY INTERNATIONAL NEPAL

In the context of Amnesty's Asia Pacific Migrant's Right Project (APMRP), Amnesty Nepal started to work on the rights of migrant workers in 2010, reaching over 100,000 individuals. Amnesty Nepal has since developed an ongoing and extended portfolio of human rights activities on migrant rights to ensure Amnesty's research and findings directly inform the policy debate on the issue in the country. The migrant right is now section's flagship work, building a national identity in the last few years as an organisation seriously working on this issue. In this story, Amnesty Nepal shares its main successes and learnings, including the mobilization of caravan reaching out to thousands of people across Nepal.

Research to Action on the rights of Nepali Migrant Workers

In the absence of decent work opportunities at home, millions of Nepali citizens have migrated to find employment. With more than 400,000 people leaving every year, migration is a key source of income for the country. Overseas remittances contribute 30% of GDP[1] making Nepal one of the top remittance economies in the world. However, scores of Nepali migrant workers are often exploited at the time of in-country recruitment and at the foreign employment sites, including human trafficking, inhumane working conditions, lack of pay, subtraction of passports and inadequate living conditions.

त्यसैगरी अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयद्वारा आयोजना गरिएका विभिन्न क्षमता अभिवृद्धि लगायतका कार्यक्रमहरूमा सचिवलायका कर्मचारी र केहीमा बोर्ड सदस्यहरूद्वारा पनि सहभागिता जनाउने कार्य गरियो ।

एम्नेस्टी नेपालले वार्षिक प्रतिवेदन बुझाउने, समयसमयमा स्काइप मिटिङ्गहरूमा भाग लिने, माग गरिएका सूचना तथा जानकारीहरू उपलब्ध गराउने लगायतका कार्यहरू सदाझैं जारी राखेको छ ।

अध्यक्षज्यू तथा सम्मानित साधारणसभाका सभासदज्यूहरू,

एम्नेस्टी नेपालका विभिन्न कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन र अभियान सञ्चालनको क्रममा एम्नेस्टी नेपाल आबद्ध समूहहरू, युथ नेटवर्कहरू र विभिन्न संस्थाहरूले पुऱ्याउनुभएको उल्लेखनीय सहयोग र साथलाई राष्ट्रिय सचिवालय हार्दिक आभार प्रकट गर्दछ ।

अन्त्यमा, यस संस्थाबाट हुने मानवअधिकार अभियान लगायतका संरचनागत सुधारका लागि सदस्य, समूह एवं आदरणीय अग्रजहरूबाट प्राप्त महत्वपूर्ण सुझाव र सहयोगका लागि हार्दिक आभार प्रकट गर्दै आगामी दिनमा पनि त्यस्तै सहयोग र सद्भावको अपेक्षा गर्दछौं । एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको विश्वव्यापी रणनीतिक लक्ष्यअनुरुप एम्नेस्टीको अभियानलाई नेपालमा पनि आम जनमानसमा पुऱ्याई यस अभियानलाई नयाँ गति र दिशा दिनमा यहाँहरूको अझ थप सशक्त साथ र सहयोगको अपेक्षा गर्दछौं । यस दौरानमा सचिवालयबाट भएका कमीजोरीहरूलाई आगामी दिनहरूमा सुधार्दै जाने प्रतिबद्धता पनि व्यक्त गर्दछौं ।

धन्यवाद ।

निराजन थपलिया
निर्देशक
२०७५ भदौ २२ (७ सेप्टेम्बर २०१८)

संलग्न अनुसूची

- अनुसूची १ - २०७५ श्रावण १० (२६ जुलाई २०१८) सम्म एम्नेस्टी नेपालमा आबद्धता कायम रहेका समूहहरूको विवरण
- अनुसूची २ - २०७५ श्रावण १० (२६ जुलाई २०१८) सम्म एम्नेस्टी नेपालमा आबद्धता कायम रहेका युथ नेटवर्कहरूको विवरण

अनुसूची १

२०७५ श्रावण १० (२६ जुलाई २०१८) सम्म एम्नेस्टी नेपालमा आबद्धता कायम रहेका समूहहरू

जिल्ला	समूह सङ्ख्या	एम्नेस्टी नेपालमा आबद्ध समूहहरू	जिल्ला	समूह सङ्ख्या	एम्नेस्टी नेपालमा आबद्ध समूहहरू
झापा	९	समूह – २२, धुलावारी समूह – ३७, भद्रपुर समूह – ५८, बिर्तामोड समूह – ६०, दमक महिा समूह – ७०, काकरभिट्टा शिक्षक समूह – ७५, दमक समूह – ८३, दमक व्यापारिक समूह – ८६, काकरभिट्टा शिक्षक समूह – ८७, काकरभिट्टा	काठमाडौँ	९ र १	समूह – ३, काठमाडौँ श्रमिक समूह – ८, काठमाडौँ समूह – १८, काठमाडौँ समूह – २०, काठमाडौँ महिला समूह – २१, काठमाडौँ समूह – ३२, काठमाडौँ एभरेस्ट समूह – ३४, काठमाडौँ काठमाडौँ इस्ट समूह – ३५, काठमाडौँ बालबालिका समूह – ८०, काठमाडौँ मिडिया निर्माणाधिन समूह, काठमाडौँ
मोरङ	५	समूह – ११, विराटनगर नवजागरण समूह – १४, उर्लावारी युवाविद्यार्थी समूह – २३, विराटनगर ट्रेडयुनियन समूह – ४१, विराटनगर मुनाल समूह – ७३, विराटनगर	धनुषा	३	बुद्धिजीवी समूह – १५, जनकपुर महिला समूह – ४६, जनकपुर युवा समूह – ५७, जनकपुर
सुनसरी	३	समूह – ६, इटहरी समूह – १०, इनरुवा समूह – ६३, इटहरी	भक्तपुर	३	व्यापारिक समूह – १७, भक्तपुर महिला समूह – ५०, भक्तपुर समूह – ५६, भक्तपुर
बाँके	३	समूह – २६, कोहलपुर वागेश्वरी समूह – ६२, नेपालगञ्ज महिला समूह – ६८, नेपालगञ्ज	चितवन	३	नारायणी समूह – ३३, चितवन चित्रवन समूह – ६४, चितवन सामाजिक कार्यकर्ता समूह-२५, चितवन
रुपन्देही	१ र १	समूह – १२, बुटवल बुटवल महिला निर्माणाधिन समूह	नवलपरासी	२	समूह – ३१, परासी समूह – ४०, कावासोती
पाँचथर	२	समूह – १३, रवि समूह – ४५, फिदिम	सुर्खेत	२	समूह – २, सुर्खेत कानुन व्यवसायी समूह – ६९, सुर्खेत
गोर्खा	२	महिला समूह – ४२, गोरखा शिक्षक समूह – ७६, गोरखा	कास्की	२	अन्नपूर्ण समूह – ५४, पोखरा शिक्षक तथा सामाजिक कार्यकर्ता समूह – ८२, पोखरा
काभ्रेपलाञ्चोक	२	समूह – ४३, बनेपा समूह – ७२, पनौती	लमजुङ	१	समूह – २७, सुन्दरबजार
सर्लाही	२	समूह – ७८, लालबन्दी सरलामाई समूह - ९, मलङ्गवा, सर्लाही	महोत्तरी	२	समूह – ७, महोत्तरी जलेश्वरनाथ महिला समूह - ५

जिल्ला	समूह सङ्ख्या	एम्नेस्टी नेपालमा आबद्ध समूहहरू
धनकुटा	१	निशानदीप समूह – १, धनकुटा
सप्तरी	१	समूह – ३०, राजबिराज
दाङ	१	समूह – ६६, दाङ
बर्दिया	१	समूह – ५२, बर्दिया
कञ्चनपुर	२	समूह – ४९, कञ्चनपुर महिला समूह - २९, कञ्चनपुर
बाग्लुङ	१	समूह – ४८, बाग्लुङ
रामेछाप	१	समूह – १९, रामेछाप
ललितपुर	१	समूह – ६१, ललितपुर
बारा	१	समूह – २४, बारा
कपिलबस्तु	१	कपिलबस्तु निर्माणाधिन समूह

जिल्ला	समूह सङ्ख्या	एम्नेस्टी नेपालमा आबद्ध समूहहरू
पर्सा	१	समूह – १६, बीरगञ्ज
मकवानपुर	१	समूह – ६७, हेटौंडा
प्युठान	१	समूह – ३६, प्युठान
कैलाली	१ र २	समूह –८९, टिकापुर धनगढी निर्माणाधिन समूह अत्तरिया निर्माणाधिन समूह
म्याग्दी	१	समूह – ४७, म्याग्दी
दोलखा	१	समूह – ३८, दोलखा
नुवाकोट	१	समूह – ३९, नुवाकोट
तेह्रथुम	१	समूह – ४, तेह्रथुम
अछाम	१	समूह – २८, अछाम

जम्मा

- कुल समूह सङ्ख्या ७५
- कुल निर्माणाधिन समूह सङ्ख्या ५
- एम्नेस्टी नेपालमा आबद्ध समूह/निर्माणाधिन समूहहरू रहेका जिल्ला सङ्ख्या ३७

अनुसूची २

२०७५ श्रावण १० (२६ जुलाई २०१८) सम्म एम्नेस्टी नेपालमा आबद्धता कायम रहेका युथ नेटवर्कहरू

जिल्ला	युथ नेटवर्क सङ्ख्या	एम्नेस्टी नेपालमा आबद्ध युथ नेटवर्कहरू
काठमाडौँ	१५	१. काठमाडौँ युथनेटवर्क २. जोसेफ युथनेटवर्क ३. डाइनामिक युथनेटवर्क ४. लोगोस अटोमा युथनेटवर्क ५. नेपाल युथनेटवर्क ६. एभरग्रिन युथ नेटवर्क ७. युनाइटेड युथ नेटवर्क ८. इलाइजन युथ नेटवर्क ९. आयुर्वेद युथ नेटवर्क १०. थापाथली युथ नेटवर्क ११. ब्वाईज एण्ड गर्ल्ज् युथ नेटवर्क १२. हिकास्ट युथ नेटवर्क १३. टियु युथ नेटवर्क १४. त्रिचन्द्र युथ नेटअवर्क १५. एनसिसि युथ नेटवर्क
सुनसरी	२	१. इटहरी नमूना युथ नेटवर्क २. केन्द्रीय प्रविधि क्याम्पस युथ नेटवर्क, धरान
काभ्रेपलाञ्चोक	३	१. बनेपा युथनेटवर्क २. काठमाडौँ युनिभर्सिटी युथनेटवर्क ३. इन्द्रेश्वर युथ नेटवर्क
सुर्खेत	१	१. काँक्रेबिहार युथनेटवर्क
मकवानपुर	१	१. फरेस्ट्री युथ नेटवर्क
रुपन्देही	२	१. पक्लिहवा युथनेटवर्क २. युसिएमएस युथनेटवर्क
पाल्पा	१	१. पाल्पा युथनेटवर्क

जिल्ला	युथ नेटवर्क सङ्ख्या	एम्नेस्टी नेपालमा आबद्ध युथ नेटवर्कहरू
झापा	६	१. बिर्तामोड युथनेटवर्क २. दमक युथनेटवर्क ३. इमोर्टल युथनेटवर्क ४. चन्द्रगढी युथनेटवर्क ५. धुलाबारी युथ नेटवर्क ६. देवी युथ नेटवर्क
भक्तपुर	३	१. पिस भिजन युथ नेटवर्क २. फ्युजन युथ नेटवर्क ३. क्वालिटी युथ नेटवर्क
कास्की	१	१. बाराही युथनेटवर्क
दाङ	४	१. अम्बिकेश्वरी युथ नेटवर्क २. भिक्टोरिया युथ नेटवर्क ३. गोरखा इन्टरनेसनल युथ नेटवर्क ४. अग्रासन युथनेटवर्क
चितवन	२	१. रामपुर युथनेटवर्क २. रत्ननगर क्रिएटिभ युथनेटवर्क
ललितपुर	२	१. इञ्जिनियरिङ्ग युथनेटवर्क २. एनओसी युथनेटवर्क
कैलाली	२	१. लम्की युथ नेटवर्क २. टीकापुर युथ नेटवर्क
लमजुङ	१	१. कृषि क्याम्पस युथ नेटवर्क
धनुषा	१	१. जनकपुर युथ नेटवर्क
जम्मा ● कुल युथनेटवर्क सङ्ख्या ४७ ● एम्नेस्टी नेपालमा आबद्ध युथनेटवर्कहरू रहेका जिल्ला १६ ● एम्नेस्टी समूह नरहेका तर युथनेटवर्क मात्र रहेका जिल्ला १ (पाल्पा)		

कोषाध्यक्षद्वारा प्रस्तुत आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ को आर्थिक प्रतिवेदन

अध्यक्ष महोदय तथा सभासदज्यूहरू,

यस सम्मानित साधारणसभामा आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ को आर्थिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु । एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको यस आर्थिक विवरणले आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ को २०७४ साउन १ गते (१६ जुलाई २०१७) देखि २०७५ असार मसान्त (१६ जुलाई २०१८) सम्मको आयव्यय विवरणलाई जनाएको छ ।

एम्नेस्टी एक अभियानमुखी संस्था

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल एक अभियानमुखी संस्था हो । एम्नेस्टी नेपालमा आबद्ध सदस्यहरू यसले सञ्चालन गर्ने अभियानमा स्वयंसेवी रूपमा योगदानरत हुनुहुन्छ ।

एम्नेस्टीको आर्थिक स्रोत

एम्नेस्टीले स्वतन्त्रता र निष्पक्षता कायम राख्न अभियान सञ्चालन र अनुसन्धानका कामका लागि कुनै पनि सरकार र राजनीतिक दलबाट आर्थिक अनुदान लिँदैन । यसका शुभेच्छुक र समर्थकबाट प्राप्त हुने आर्थिक सहयोग, अर्थ सङ्कलनका विभिन्न कार्यक्रमबाट प्राप्त रकम, सदस्यता शुल्क तथा विभिन्न देशमा रहेका राष्ट्रिय शाखाहरूले प्रत्येक वर्ष अनिवार्य बुझाउने रकम नै यसको प्रमुख आर्थिक स्रोत हो ।

एम्नेस्टी नेपालको आर्थिक स्रोत

एम्नेस्टी नेपालको नियमित श्रोतअन्तर्गत सदस्यता शुल्क, समूह/वार्षिक साधारणसभा दर्ता शुल्क, अर्थ सङ्कलन कार्यक्रमहरू, प्रकाशन एवं उत्पादित अन्य सामग्रीको बिक्रीबाट प्राप्त रकम आदि रहेका छन् भने अभियान सञ्चालन, प्रकाशन तथा कार्यालय सञ्चालन खर्चका लागि आर्थिक स्रोतको ठूलो हिस्सा हालसम्म एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयबाट प्राप्त भइआएको छ ।

स्वतन्त्र, निष्पक्ष, पारदर्शी संस्था र आर्थिक पारदर्शिता

संस्थाले देशका कुनैपनि राजनीतिक दल वा सरकारबाट कुनैपनि किसिमको आर्थिक सहयोग लिँदैन तसर्थ यो आफैँमा स्वतन्त्र संस्था हो । विगतका वर्षहरुमा झै यस वर्ष पनि आ.व. २०७४/०७५ को लेखापरीक्षण प्रतिवेदन नेसनल बोर्डले पारित गरे पश्चात संस्थामा आवद्ध समुहहरु मार्फत सदस्यहरुलाई नियमित सर्कुलर गराई पेश गरिनेछ । यसका साथै सार्वजनिक दस्तावेजको रूपमा वितरण गर्न तयार गरिएको यस संस्थाको वार्षिक प्रतिवेदन र साधारण सभाको दस्तावेज पुस्तिकामा लेखापरीक्षण प्रतिवेदनलाई अनिवार्य रुपमा समावेश गरिनेछ । सबै समुहका प्रतिनिधि र साधारण सभाका सहभागीहरुलाई उपलब्ध गराई छलफल गरिनेछ ।

साधारण सभाले लेखापरीक्षण प्रतिवेदन पारित गरे लगत्तै पत्रकार सम्मेलन आयोजना गरी अघिल्लो आ.व.मा के कस्ता कामहरु गरिए र कहाँबाट कति रकम प्राप्त भई के के काममा कति कति रकम खर्च भयो भनी सार्वजनिक गरी सामाजिक लेखापरीक्षण गरिनेछ ।

साधारण सभाबाट लेखापरीक्षण प्रतिवेदन पारित भएपछि सो प्रतिवेदन जिल्ला समन्वय समिति, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, समाज कल्याण परिषद, एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालय लगायतका निकायहरुमा पेश गरिनेछ । यसका अलावा कुनै पनि व्यक्ति वा संस्थाले यस संस्थाको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन वा आर्थिक कारोबारको

सम्बन्धमा सूचना माग गरेमा तुरुन्त उपलब्ध गराउने व्यवस्था गरिनेछ । आगामी साधारण सभामा आन्तरिक लेखापरीक्षण गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

आयव्यय विवरण

यस संस्थाको आ.व. २०७४/०७५ मा आम्दानी तर्फ रु. २,०४,१०,९२९/८९ (दुई करोड चार लाख दस हजार नौ सय उनन्तिस रुपैया र उनान्नब्बे पैसा) रहेको छ भने खर्च तर्फ रु. १,५६,२९,८९४/३१ (एक करोड छपन्न लाख उनन्तिस हजार आठ सय चौरानब्बे रुपैया एकतिस पैसा) रहेको छ ।

क) आय विवरण

आ.व. २०७४/०७५ को आम्दानी तर्फको रु. २,०४,१०,९२९/८९ (दुई करोड चार लाख दस हजार नौ सय उनन्तिस रुपैया र उनान्नब्बे पैसा) मा अन्तराष्ट्रिय सचिवालयबाट Resource Allocation Mechanism (RAM Grant) अन्तर्गत प्राप्त रकम रु. १,८२,३२,९६५/०० (एक करोड बयासी लाख बत्तिस हजार नौ सय पैसट्ठी रुपैया) सदस्यता शुल्क बापत प्राप्त रकम रु. १४,१२,०५४/०० (चौध लाख बाह्र हजार चउन्न रुपैया), साधारण सभा रजिस्ट्रेशन शुल्क वापत रु. ५८,०००/०० (अन्ठाउन्न हजार रुपैया), समुह रजिस्ट्रेसन तथा वार्षिक सदस्यता नवीकरण बापत् रु. २,९६,९००/०० (दुई लाख छयानब्बे हजार नौ सय रुपैया) व्याज वापत प्राप्त रकम रु. ४९,६९५/८९ (उनन्चास हजार छ सय पञ्चानब्बे रुपैया र उनानब्बे पैसा) र अन्य रु. ३,६१,३१५ (तीन लाख एकसट्ठी हजार तीन सय पन्ध्र रुपैया) समावेश गरिएको छ ।

कुन कुन शीर्षकमा कति कति आम्दानी भए भन्ने विस्तृत विवरण लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको अनुसूची ५ मा उल्लेख गरिएको छ ।

आ.व. २०७४/०७५ को खर्च तर्फ रु. १,५६,२९,८९४/३१ (एक करोड छपन्न लाख उनन्तिस हजार आठ सय चौरानब्बे रुपैया एक्तिस पैसा) मा **कार्यक्रमतर्फ** रु.७७,४०,४७६/३१ (सतहत्तर लाख चालिस हजार चार सय रुपैया एकतिस पैसा) कर्मचारी प्रशासनतर्फ रु.५९,४२,२१६/०३ (उनन्साट्ठी लाख बयालिस हजार दुई सय सोह्र रुपैया तीन पैसा) र प्रशासनिक खर्च तर्फ रु.१९,४७,२०१/९७ (उन्नाइस लाख सर्चालिस हजार दुई सय एक रुपैया र सन्तानब्बे पैसा) समावेश छ ।

कुन कुन शीर्षकमा कति कति खर्च भए भन्ने विस्तृत विवरण लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको अनुसूची ६ मा उल्लेख गरिएको छ ।

ख) बैङ्क मौज्दात, पेश्की, अग्रिम भुक्तानी र दायित्व विवरण

आ.व. २०७४/०७५ आषाढ मसान्तसम्म कुल रू. ७०,६६,८९३/१६ (सत्तरी लाख छैसट्ठी हजार आठ सय तिरानब्बे रुपैया सोह्र पैसा) बैङ्क मौज्दात रहेको छ ।

आ.व. २०७४/०७५ आषाढ मसान्त सम्म संस्थाको पेश्की र अग्रिम भुक्तानी बापत्को रकम रु. १३,०६,०८७ / १२ (तेह्र लाख छ हजार सतासी रुपैया र बाह्र पैसा) रहेको छ ।

आ.व. २०७४/०७५ आषाढ मसान्त सम्म संस्थागत दायित्वको रूपमा रु. १७,३४,९८७/७५ (सत्र लाख चौतिस हजार नौ सय सतासी रुपैया र पचहत्तर पैसा) रहेको छ ।

आ.व. २०७४/०७५ आषाढ मसान्त सम्मको बैङ्क मौज्दात, पेश्की, अग्रिम भुक्तानी र दायित्व विस्तृत विवरण अनुसुचि २ मा उल्लेख गरिएको छ ।

ग) ह्रास कट्टी विवरण

आ.व. २०७४/०७५ आषाढ मसान्त सम्म संस्थामा रहेका सम्पुर्ण ह्रास कट्टी योग्य सम्पतिहरूको आयकर ऐन २०५८ ले प्रत्यायोजन गरे बमोजिम रु. ५,८७,१५६/१६ (पाँच लाख सतासी हजार एक सय छपन्न रुपैया र सोह्र पैसा) ह्रास कट्टी गरिएको छ ।

घ) स्रोतमा करकट्टी रकम दाखिला

आ.व. २०७४/०७५ आषाढ मसान्त सम्म संस्थाले रु. ६,४२,५९७/५२ (छ लाख बयालिस हजार पाँच सय सन्तानब्बे रुपैया र बाउन्न पैसा) स्रोतमा करकट्टी वापतको रकम नेपाल सरकार करदाता सेवा कार्यालय बालाजु मार्फत् कर दाखिला गरेको छ ।

ङ) आर्थिक प्रतिवेदन Chart मा

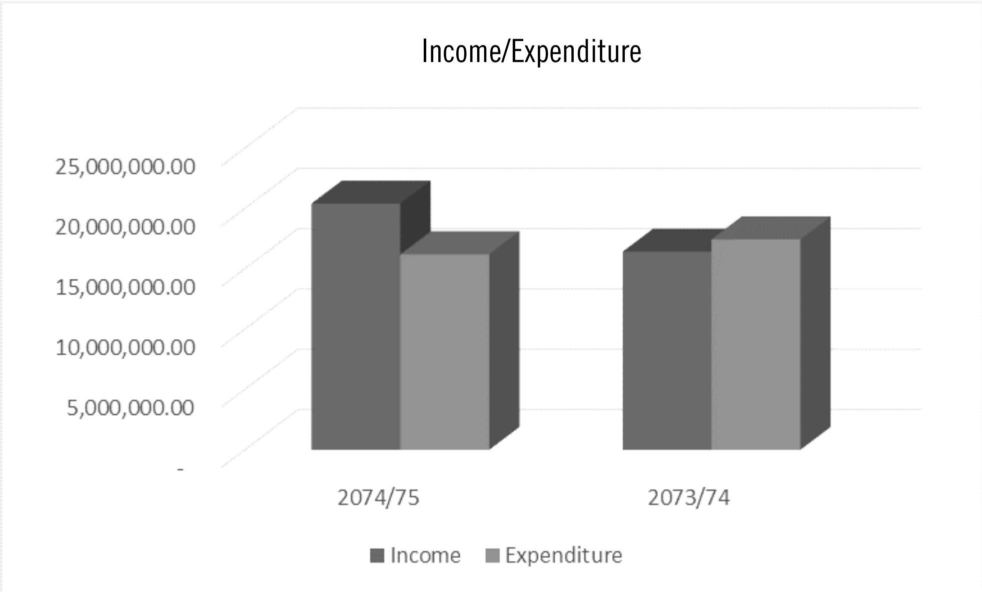

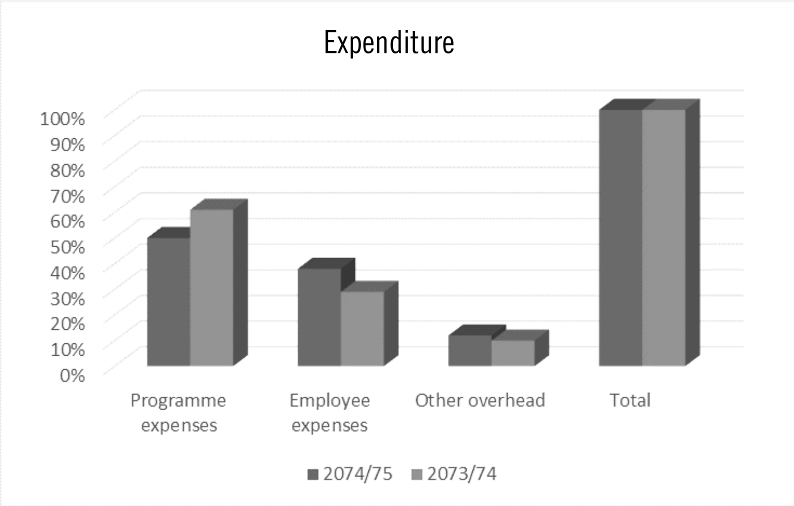

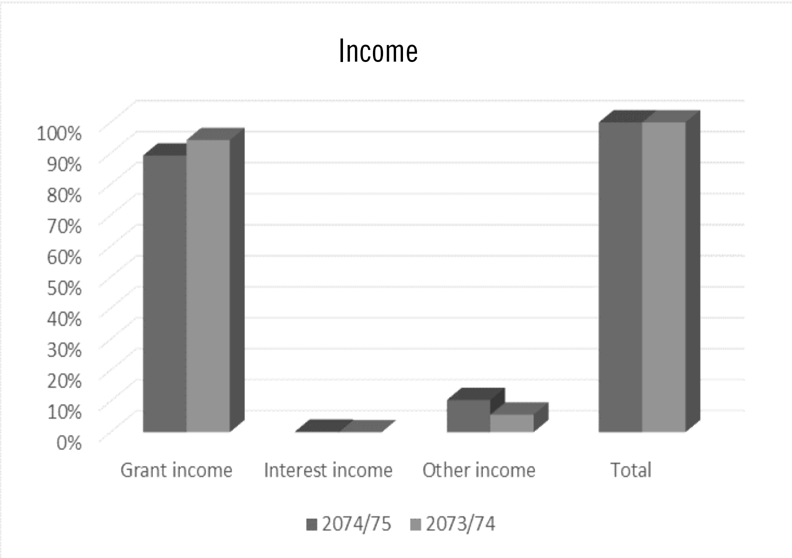

अध्यक्ष महोदय,

एम्नेस्टीको नीतिभित्र रही समय समयमा अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयलाई गर्नुपर्ने रिपोर्टिङ गर्दै अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयको प्रत्यक्ष निर्देशनमा नेपाल सरकारले तोकेको करसम्बन्धी प्रचलित नियमलाई समेत पुरा गर्दै एम्नेस्टी नेपालका आर्थिक कारोबारहरू भएका छन् ।

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको आर्थिक अवस्था विगतमा झैं यसवर्ष पनि सन्तोषजनक रहेको छ । एम्नेस्टी नेपाल शाखालाई विभिन्न क्षेत्रबाट सहयोग पुऱ्याउनु हुने शुभचिन्तक, कार्यक्रम र विभिन्न अभियानहरूमा सहयोग पुऱ्याउनु हुने समूह तथा युवा सञ्जालहरू र अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दै आगामी दिनहरूमा पनि यहाँहरूको निरन्तर र सक्रिय सहयोगको अपेक्षा राख्दछु ।

धन्यवाद ।

विक्रम ढकुछु
कोषाध्यक्ष
मिति: २०७५।०५। १५

Anu Rayamajhi

Handigaun ,Kathmandu, Nepal
Phone : 4427310

Regd. Auditor
Registration No . 3076
Membership No . 7391
The Institute Of Chartered Accountants of Nepal.
anu.kc@hotmail.com

PAN : 302813892

AUDIT REPORT FOR THE MEMBERS OF M/S AMNESTY INTERNATIONAL NEPAL,KATHMANDU.

We have audited the accompanying Balance-Sheet of M/S Amnesty International Nepal ,Kathmandu of 32 Ashad ,2075(July16,2018) and the related Income & Statement , and cash flow for the year ended .These financial Statements are the responsibility of the Amnesty's Management . Our responsibility is to express an opinion on these financial statements based on our audit .

We conducted our audit in accordance with Nepal Standards on auditing or relevant practices. Those standard or relevant practices require that we plan and perform the audit to obtain reasonable assurance about whether the financial statements are free of material misstatements . An audit includes examining ,on test basis ,evidence supporting the amounts and disclosures in the financial statements . An audit also includes assessing the accounting Principles used and significant estimates made by management , as well as evaluating the over all financial statement presentation. We believe that our audit report provides a reasonable basis for our opinion.

We report that :

1. We have obtained prompt replies to our queries and explanations asked for ;
2. The Balance- Sheet and Income Statement and cash flows are in agreement with the books of accounts and drawn of in compliance with the provisions of related laws of the country.
3. The accounts & Records of the Amnesty have been accurately maintained in accordance with the related law;
4. In our opinion and to the based of our information and according to the explanations given to us , the Director or any employee of the Amnesty has not acted contrary to the legal provisions relating to accounts nor committed any misappropriation or caused loss or damage to the organization.
5. In our opinion , the financial statements give a true and fair view of the financial position of the Amnesty of (32Ashad,2075) July 16,2018 and of the results of its operations and its cash flows for the year than ended in accordance with Nepal accounting Standards or relevant practices and comply with provisions of related laws.

(Anu Rayamajhi)

Auditor
Place : Kathmandu.
Date : Sept.,2nd ,2018

Rayamajhi Associates 2063 Kath

Amnesty International Nepal
Kathmandu, Nepal
Balance Sheet as at 16 July, 2018 (Asadh 32, 2075)

Figures in NRs

Particulars	Schedule	Current Year	Previous Year
Liabilities			
Total Surplus from income & Expenditures A/c		12,266,875.35	8,072,995.93
Grand Total		**12,266,875.35**	**8,072,995.93**
Fixed Assets : (Non Current Assets)	1		
Properties, Plants & Equipments		13,596,804.28	11,757,813.68
Less: Accumulated Depreciation		7,967,921.46	7,380,765.30
Net Blocks		**5,628,882.82**	**4,377,048.38**
Current Assets :			
Prepaid,Advance & deposits	2	1,306,087.12	565,495.97
Cash & Cash Equivalents	3	7,066,893.16	6,289,095.54
Total (A)		**8,372,980.28**	**6,854,591.51**
Less, Current Liabilities & Provisions			
Sundry creditor/Other Payables	4	1,734,987.75	3,158,643.96
Total (B)		**1,734,987.75**	**3,158,643.96**
Net Current Assets (A-B)		**6,637,992.53**	**3,695,947.55**
Grand Total		**12,266,875.35**	**8,072,995.93**

Schedules 1-7 are integal parts of this financial statement

Lekh Nath (Laxmi) Niraula
General Secretary

Rajan Prasad Kuikel
Chairperson

As per our report of even date

Anu Rayamajhi
for. Rayamajhi Associates
Auditor
2018.09.02

Rayamajhi Associates 2063 Kath

Yashoda Kumari Upadhyay
Deputy General Secretary

Bikram Dhukuchhu
Treasurer

Dhruva Ray
Vice Chairperson

Nirajan Thapaliya
Director

Alina Gautam
Accountant

Amnesty International Nepal Section

Members:
Sangita Chapagain
Karna Bahadur Kuwar
Prabath Acharya
Suresh Prasad Upadhya
Pasang Sherpa
Bipin Budhathoki

Amnesty International Nepal

Kathmandu, Nepal

Statement of Income and Expenditure for the year ended 16 July, 2018(Asadh 32, 2075)

Figures in NRs

Particulars	Schedule	Current Year	Previous Year
INCOME :			
Grant Received		18,232,965.00	15,488,562.00
Interest Income	5	49,695.89	187.96
Other Income		2,128,269.00	933,850.00
Total Income		**20,410,929.89**	**16,422,599.96**
EXPENDITURE			
Programme Expenses		7,740,476.31	10,604,378.00
Employee Expenses	6	5,942,216.03	4,996,624.00
Other Overheads		1,947,201.97	1,848,350.58
Total Expediture		**15,629,894.31**	**17,449,352.58**
Operational Surplus		**4,781,035.58**	**(1,026,752.62)**
Depreciation		587,156.16	393,536.57
Surplus /deficit for the year		**4,193,879.42**	**(1,420,289.19)**
Total surplus from L/Y B/S		8,072,995.93	9,493,285.12
Net surplus transferred to Balance Sheet		**12,266,875.35**	**8,072,995.93**

Schedules 1-7 are integal parts of this financial statement

As per our report of even date

Lekh Nath (Laxmi) Niraula
General Secretary

Rajan Prasad Kuikel
Chairperson

Anu Rayamajhi
for. Rayamajhi Associates
Auditor
2018.09.02

Rayamajhi Associates 2063 Kath

Yashoda Kumari Upadhyay
Deputy General Secretary

Bikram Dhukuchhu
Treasurer

Dhruva Ray
Vice Chairperson

Nirajan Thapaliya
Director

Alina Gautam
Accountant

AMNESTY INTERNATIONAL NEPAL SECTION

Members:

Sangita Chapagain
Karna Bahadur Kuwar
Prabati Acharya

Suresh Prasad Upadhya
Pasang Sherpa
Bipin Budhathoki

Amnesty International Nepal

Kathmandu,Nepal

Cash Flow for the year ended 16 July, 2018 (Asadh 32, 2075)

Figures in NRs

Particulars	Privious year		Current Year	
Cash Flow from Operating Activities				
Net surplus	(1,405,289.19)		4193879.42	
Add Depreciation	393,536.57		587156.16	
Operating Expenses before changes in WC	**(1,011,752.62)**		**4781035.58**	
Change in Working Capital :				
Increase /decrease Receivables	**(456,803.32)**		-740591.15	
Increase in Current liabilities	(214,277.92)		-1423656.21	
Net Cash flow from operating Activities (A)	(1,682,833.86)		2616788.22	
Investment Activities :				
Proceeds from sale of property, plant & equipments				
Purchase of property, plant & equipments	(368,770.00)		-1838990.60	
Net Cash flow from Investing Activities (B)	(368,770.00)		-1838990.60	
Financial Activities:				
Net cash used in financial activities (C)				
Total Cash flow during the year (A+B+C)	(2,051,603.86)		777797.62	
Cash & Equivalents in the beginning of the period	8,340,699.40	-	6289095.54	
Cash & cash & Equivalents at end of the period	**6,289,095.54**	-	**7066893.16**	

Schedules 1-7 are integal parts of this financial statement

As per our report of even date

Lekh Nath (Laxmi) Niraula
General Secretary

Rajan Prasad Kuikel
Chairperson

Anu Rayamajhi
for. Rayamajhi Associates
Auditor
2018.09.02

Rayamajhi Associates 2063 Kath

Yashoda Kumari Upadhyay
Deputy General Secretary

Bikram Dhukuchhu
Treasurer

Dhruva Ray
Vice Chairperson

Nirajan Thapaliya
Director

Alina Gautam
Accountant

Members:
Sangita Chapagain
Karna Bahadur Kuwar
Prabati Acharya

AMNESTY INTERNATIONAL NEPAL SECTION

Suresh Prasad Upadhya
Pasang Sherpa
Bipin Budhathoki

Amnesty International Nepal
Kathmandu, Nepal

Schedule 1

Statement of Properties, Plant & Equipments as at 16 July 2018 (Asadh 32, 2075)

Particulars	Rate %	Cost				Depreciation				Net Block	
		Opening Balance	Current Year Addition	Sale Adj.	Balance	Up to Last Year	Current Year	Sale Adj.	Balance	Current Year	Previous Year
Land		870,132.00	-		870,132.00	-			-	870,132.00	870,132.00
Total		**870,132.00**			**870,132.00**					**870,132.00**	**870,132.00**
Pool A											
Building	5.00	4,937,143.21	338,260.00		5,275,403.21	2,440,875.83	135,270.19		2,576,146.02	2,699,257.19	2,496,267.38
Total		**4,937,143.21**	**338,260.00**		**5,275,403.21**	**2,440,875.83**	**135,270.19**		**2,576,146.02**	**2,699,257.19**	**2,496,267.38**
Pool B											
Furnitures		931,463.46	91,900.00		1,023,363.46	822,666.80	43,190.83		865,857.63	157,505.83	108,796.66
Office Equipment	25.00	2,561,237.33	1,062,834.10		3,624,071.43	2,266,451.39	247,991.74		2,514,443.13	1,109,628.30	294,785.94
Computer & Accessories		1,869,566.25	167,154.00		2,036,720.25	1,483,471.75	112,242.29		1,595,714.04	441,006.21	386,094.50
Total		**5,362,267.04**	**1,321,888.10**		**6,684,155.14**	**4,572,589.94**	**403,424.87**		**4,976,014.81**	**1,708,140.33**	**789,677.10**
Pool C											
Vehicle	20.00	2,371.43			2,371.43	2,371.43	-		2,371.43	-	-
Total		**2,371.43**			**2,371.43**	**2,371.43**			**2,371.43**	-	-
Pool D											
Generator Set & Misc.	15.00	585,900.00	178,842.50		764,742.50	364,928.10	48,461.11		413,389.21	351,353.29	220,971.90
Total		**585,900.00**	**178,842.50**	-	**764,742.50**	**364,928.10**	**48,461.11**	-	**413,389.21**	**351,353.29**	**220,971.90**
Grand Total		**11,757,813.68**	**1,838,990.60**	-	**13,596,804.28**	**7,380,765.30**	**587,156.16**	-	**7,967,921.46**	**5,628,882.82**	**4,377,048.38**
Last year		11,389,043.68	368,770.00		11,757,813.68	6,987,228.73	393,536.57		7,380,765.30	4,377,048.38	4,401,814.95

Schedule 2

Amnesty International Nepal
Kathmandu, Nepal

Statement of Advances,Receivables & Deposits as at 16 July,2018. (32 Ashad,2075)

Particulars	Current Year	Previous Year
Office Staff Advance		48,603.32
Advance (A I IS)	1,174,396.47	389,828.00
East Asia Regional Office(EARO)	110,000.00	
Rajan Prasad Kuikel		
Receivable Membership Fee (Group -69)	6,550.00	6,550.00
Prepaid Insurance		105,374.00
Telephone deposit	15,140.65	15,140.65
Total	**1,306,087.12**	**565,495.97**

Schedule 3

Amnesty International Nepal
Statement of Cash and Bank Balances as at 16 July,2018. (32 Ashad,2075)

Particular	Current Year	Previous Year
Cash	15,000.00	15,000.00
Nabil Bank-218	3,722,540.32	4,944,742.70
NIC Asia -Call A/C	11,174.36	11,174.36
Nabil Fixed Deposit Account	2,000,000.00	
Bank of Kathmandu-5134	120,870.84	120,870.84
NIC Asia -Gratuity Fund	1,197,307.64	1,197,307.64
Total	**7,066,893.16**	**6,289,095.54**

Rayamajhi Associates 2063 Kath

AMNESTY INTERNATIONAL NEPAL SECTION

Schedule 4

Amnesty International Nepal

Statement of Sundry Creditors & Other Payables as at 16 July,2018. (32 Ashad,2075)

Particular	Current Year	Previous Year
Payable for 2.5 safe migration	-	344,545.00
Staff gratuity fund	1,197,307.64	1,197,307.64
Payable for Board Expense		153,273.00
Payble Public Event 3.1		22,300.00
Payable for 5.1 workshop (youth mela, tot , orientation)		571,107.42
payable for 4.2 Country Action		20,106.00
Legal Expenses payable	1,748.00	1,748.00
Rajan Prd. Kuikal		14,200.00
Audit fee Payable	88,495.58	88,495.58
Hotel Marigold Butwal		208,282.00
Group 43 Banepa		15,000.00
Pradeep Poudel	17,000.00	
Lekh Nath Niraula		7,766.00
Payble for 6.1 AI booklet & Membership	373,876.58	444,439.00
Eco Adventure Travel & Tours (Pvt.) Ltd		10,400.00
Tax Deduction at Sources	30,059.95	51,074.32
Prepaid Membership Fee (Group 81)	26,500.00	8,600.00
Total	**1,734,987.75**	**3,158,643.96**

Rayamajhi Associates 2063 Kath

AMNESTY INTERNATIONAL NEPAL SECTION

Schedule 5

Amnesty International Nepal
Kathmandu, Nepal
Statement of Income for the year ended 16 July 2018(32 Ashad,2075)

Particulars	Current year	Previous year
Grant & Fund Received :	18,232,965.00	15,488,562.00
Resources Allocation Mechnisum (RAM) Grant	5,162,853.00	5,162,854.00
Grant from AI "s International Secretarial (RAM) 2018	13,070,112.00	10,325,708.00
Interest Income	49,695.89	187.96
Other Income	2,128,269.00	933,850.00
Membership Fee	1,412,054.00	559,850.00
Miscellaneous Income	358,315.00	
Annual Registration / Renewable Fee for A.I groups	296,900.00	108,000.00
AGM Registration Fee	58,000.00	266,000.00
Other Fund Raising Income	3,000.00	
Total	20,410,929.89	16,422,599.96

Rayamajhi Associates 2063 Kath

AMNESTY INTERNATIONAL NEPAL SECTION

Schedule 6

Amnesty International Nepal

Statement of Expenditure for the year ended 16th July,2018(32 Ashad,2075)

Particular	Current year	Previous year
Programme Expenses:	7,740,476.31	10,604,378.00
Campaigning Project 1: Maternal Health and SRR	-	451,621.00
Workshops for activists		
Public Events		451,621.00
Campaigning Project 1 Defending Rights of the Migrant Workers	1,390,577.28	1,489,622.00
Migrant worker Caravan in atleast 10 Districts	987,117.00	
Regional Forums for the retumee Migrant workers	51,938.60	
Trainings to strengthen Campaigning capacity of Local Group and Youth Network	351,521.68	
Trainig of Safe Migration Ambassador		
Safe Migration Ambassador' Initiatives evaluation		88,047.00
Safe Migration Ambassador' Initiatives		
Public Events on Rights of The Migrant Workers		236,650.00
Evalution		355,000.00
Annual Remunaration of Out sourced		196,891.00
Defending Rights of Nepali Migrant Workers		613,034.00
Project-2: Human Rights Education Programme	869,672.58	
Developing and Disseminating HRE Promotional Material	22,511.00	
Developing HRE Tool-Kit for Trainers	163,204.50	
Group/Network Mobilization to Various Schools and Colleges	149,838.00	
Production of Outreach Materials to be Distributed In School Children, Teachers, Community F	144,515.70	
Two regional workshops for Amnesty Activists	389,603.38	
Campaigning Project 3: Ensuring Truth, Reparation & Justice		
Publication & Printing of Annual Report	-	133,450.00
Publication & Printing of Annual Report		73,450.00
Public Event on Justice Campaign (Campaign against Impunity)		
Translation /Printing		60,000.00
Project-3: Ensuring Truth, Reparation, and Justice in Nepal	440,585.45	
Organize Events Responding any Major Development/Crisis Response Situation	17,035.00	
Organize Public Programs Engaging Political Party and Nepal Government Represnlatives in K	359,207.45	
Suppport Groups/Networks for Organizing Public Actions and Pressure Events	64,343.00	
Campaigning Project 4: International Solidarity Campaign	151,923.00	62,385.00
Event as per Need - Organize Event Reponding Any Major Development Crisis	66,033.00	
Organize Public Events on Selected Actions	85,830.00	
Support to Local Groups and Youth Networks Including Orientation on ISD	60.00	
International Soldarity Compaging		6,085.00
Country Action Programme		56,300.00
Project 5 : Enhancing Campaigning Expertise	1,203,448.00	2,850,271.00
Enhancing Compagin expertise		1,143,244.00
Workshops and Youth Mela, Net Works	1,203,448.00	1,621,860.00
Ensuring Truth , Reparation and Justice in Nepal		85,167.00
Project 6 : Investing, Strengthrning Growth	795,430.00	1,297,969.00
A.I Booklet & Membership Material		837,606.00
Mailing to Groups/Youth Networks		27,178.00
Monitoring and Evaluation (Development Visit) of AI Groups		270,000.00
Strengthening Growth		163,185.00
Assign National Board Member for Evaluating and Monitoring Visit of Every Affiliated Groups a	380,006.00	
Organize Orienatation on AI and Human Rights for Newly Affiliated Youth Network and Groups	73,865.00	
Provide Every Paying Member a Membership Pack	327.00	
Send CommunicationRegarding Policies, Systems and Procedure as well as Decisions of Ele	341,232.00	
Project 7 : Governance	2,888,840.00	4,319,060.00
Annual General Meeting (AGM) Expenses	1,632,043.00	2,719,398.00
Governing effectively (Renewal)	14,587.00	89,443.00
Board Meeting Expenses	922,279.00	1,397,419.00
Social Welfare Council Monitoring Visit	200,028.00	
Appeal Committee Meeting Expenses		112,800.00
Report Launch & Social Audit	119,903.00	
Employee Expenses:	5,942,216.03	4,996,624.00
Staff Salary	4,841,633.68	3,139,114.00
Provident Fund Expenses	456,641.35	259,582.00
Leave Allowances	131,593.00	249,655.00
Medical Allowances	175,727.00	92,278.00
Festival Allowances	336,621.00	244,230.00
Annual Remuneration of Outsourced Staff		
Gratuity		900,000.00
Staff Recruitment Cost		111,765.00
Other Overheads	1,947,201.97	1,848,350.58
Utilities (Electricity, Gas &Water etc)	192,058.00	157,112.00
Insurance Premium	254,130.00	118,214.00
Newspaper Expenses		6,800.00
Office Cleaning Expenses	224,416.00	288,721.00
Postal Expenses	77,105.00	62,385.00
Repair and Maintinance	137,580.65	180,227.00
Media and Communication	65,319.00	23,850.00
Stationery	77,121.00	152,470.00
Advertisement and Miscellaneous Expense	25,801.00	
Bank Charges	230.00	770.00
Legal Expenses		
Internet /Telephone Expenses	176,615.00	137,560.00
Volunteers Expenses	58,777.00	38,626.00
Audit Fee	100,000.00	88,495.58
Web domain hosting	18,645.00	45,200.00
Office Security Expenses	539,404.32	532,697.00
Organization Renewal		15,223.00
Total	15,629,894.31	17,449,352.58

Amnesty International Nepal

Salary & Allowance for the Year 2074/075(2017/018)

S. No.	Name	Post	Tot Sal/All.	Deduction		TDS		
				Insurance	P/F & Cit	Taxable S/A	1	15,25
1	Nirajan Thapaliya	Director	2050425.00	20000.00	574850.00	1455575.00	4000.00	322606.00
2	Ashmita Sapkota	Campaign Officer	757080.00	20000.00	269560.00	467520.00	4000.00	10128.00
3	Gaurav Chandra Gurung	Press Officer	735746.00	0.00	245248.67	490497.33	3500.00	25124.00
4	Shradha Thapa	Office Manager	741396.00	20000.00	208536.00	512860.00	4000.00	8653.80
5	chakra Pradhan	Membership incharge	545121.00	20000.00	130814.00	394307.00	3943.07	
6	Jagannath Acharya	Office Assistant	408746.12	5146.00	106843.99	296756.14	2967.56	
7	Sharmila Magar	Accountant	375369.36	0.00	108908.06	266461.29	2398.00	
8	Prashant Tripathi	Webmaster	130650.00	0.00	0.00	130650.00	1306.50	
9	Manoj Sharma	Webmaster	104400.00	0.00	0.00	104400.00	1044.00	
10	Alina Gautam	Accountant	93283.55	20000.00		73283.55	732.84	
	TOTAL	Total	5942217.03	105146	1644760.718	4192310.32	27891.9669	366511.8

Amnesty International Nepal

Notes To Accounts :

Notes attached to and forming part of the Balance Sheet as at July16 2018 (Ashad32 2075) Income Statement & Cash Flow ended on that date

1. **Depreciation:**

   During the year depreciation have been charged in the account on diminishing balance method Such change in rates and calculation has no changing effect with last year rate of depreciation But depreciation is to be charged on the basis of useful life of fixed assets (Non current assets)

2. **Properties ,Plant & Equipments :(Non Current Assets)**
   Properties Plant & Equipments are in historical cost and no revaluation is made during the year

3. **Basis Of Accounting** Accounted its Income & Expenditure on accrual basis

4. **Last year's Figures** Last year figures are rearranged / regrouped whenever necessary

5. The Amnesty is running smoothly after Balance-Sheet date But excess of expenses over income is increasing from few years

AMNESTY INTERNATIONAL NEPAL SECTION

Rayamajhi & Associates 2063 Kath

NAME LIST OF APPEAL COMMITTEE, NATIONAL BOARD AND SECRETATIAT STAFF

Appeal Committee Members (as at Asar 2075)

Keshab Pokhrel Coordinator	**Prabha Adhikari** Member	**Basanta Subedi** Member

National Board Members (as at Asar 2075)

Rajan Prasad Kuikel Chairperson	**Dhruva Ray** Vice-chairperson	**Lekhnath (Laxmi) Niraula** General Secretary
Yashoda Kumari Upadhyay Deputy General Secretary	**Bikram Dhukuchhu** Treasurer	**Sangita Chapagain** Woman Member
Parbata Acharya Woman Member	**Karna Bahadur Kunwar** Member	**Suresh Kumar Upadhyaya** Member
Pasang Sherpa Youth Member	**Bipin Budathoki** Youth Member	
Hem Kumar Khadka Advisor	**Purushottam Dahal** Advisor	

National Secretariat Staff (as at Asar 2075)

Nirajan Thapaliya Director	**Ashmita Sapkota** Campaigns Officer	**Gaurav Chandra Gurung** Press Officer
Shradha Thapa Office Manager	**Chakra Kumar Pradhan** Membership Incharge	**Alina Gautam** Accountant
Prashant Tripathi Webmaster	**Jagannath Acharya** Assistant	

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल
एम्नेस्टीमार्ग, वसन्तनगर
पो.ब.नं. १३५, बालाजु, काठमाडौँ ।
फोन नं. ०१-४३६५४३१, ०१-४३६४७०६
फ्याक्स ०१-४३५४९८७
इमेल info@amnestynepal.org
वेबसाइट www.amnestynepal.org